GJENLYD. [POEMS.]

Eduard MEYER (Novelist)

Digitized by Google

Digitized by Google

Gjenlyd.

Af

Eduard Meyer.

Kjobenhavn.

A. Levys Forlag.

Trykt i Aftenpostens Officin ved J. Davidsen.

Digitized by Google

Digitized by Google

Der findes hos enhver Forfatter, selv hos den, der ikke har fortjent nogen sær Grad af Roes og Beundring, en vis Forfængelighed eller Kjerlighed til egne Frembringelser, der gjør, at han ønsker sine hist og her adspredte Smaaarbeider samlede og udgivne under Eet. En saadan Følelse har bevirket, at disse Blade ere komne tilsyne, men jeg har tillige havt den Tanke, at det maatte ansees for ikke upassende, efter et otteaarigt virksomt offentligt Liv, idet jeg træder tilbage under Privatlivets stille Hygge, at efterlade nogle fordringsløse Blade som en Gjenerindring om en Tid, i hvilken det lykkedes mig at virke i en vid Læsekreds. Jeg har alene holdt mig til den poetiske Deel af hiin Tids Stemninger og deres Indvirkning paa mig, da jeg ikke tør antage, at ledende politiske Opsatser og Dagspolemik, tildeels om Gjenstande, hvis Interesse nu ere fordampede, kan være Læseren velkommen, ikke engang ved de Oplysninger det kunde give

Digitized by Google

om en eller anden Artikkel, hvis Forfatter man nu og da har brudt sit Hoved med at udfinde. Jeg skal ogsaa være meget taknemmelig, hvis man ikke vil dømme altfor strengt om Udgivelsen af disse Gjenlyd, og anbefaler dem derfor kun til saadanne Velyndere, der ville betragte de kunstløse Toner, som et sidste Farvel fra en bortdragende Ven.

Kjøbenhavn, i Februar 1853.

Eduard Meyer.

Indhold.

	Side.
Armod	1
Til den Velhavende	2
Penge	4
Prolog til Didrik Menschenskræk	8
Alferne	10
Til Digteren B. S. Ingeman	13
Drømmeri	16
Flodgudens Datter	19
Digternes Messias	22
Til Feuilletonens Fjender	25
Hofnarren	27
Naturfangeren	30
Smeden	34
Sendebrev fra Diana til Frisktytten 1843	38
Gjem Belte	42
Til Grosserer Nathanson	44
Fortvivlelse	47
Romance	51
Sangerformaal	53
Stjernestuddet	57
Mand og Qvinde	60
Jeg var Konge	63
Jødinden	66
Den Viseste	74
Tre Tusinde	76
Til Henrik Hertz	79
Tre Dage af Skabelsen	80
Et Digterliv	83
Tempelløftet	87
Jacobsstigen	89
Til Fru Heiberg, som Belisario	92
Ved Solens Opgang	94
Smaarim	97
Trøstab til det Sidste	98

Digitized by Google

Side
Lykke og Skjæbne 104
Hvorledes jeg har sværmet 107
Einar Tambeskælver 110
Rigsdagens Indvielse den 5te October 1848 113
Til Kongen 115
Til Danmark 116
Til Rigsdagen 118
1848 122
Til Rigsdagsmændene om Værnepligten 126
Til „Tyrfings“ Sanger, Henrik Hertz 131
Politiske Modstandere 134
Til Danmarks Haandværkssvende 137
Hilsen til danske Krigere (September 1849) 141
Ved Aarsskiftet 1850—51 143
Hilsen og Fred 145
Bøn 146
Kampraab 147
Contracten 150
Hilsen til danske Krigere (Februar 1851) 154
Den 5te April 1849 156
Kom frem! 159
Herren taler 162
En Takkesang 165
Til Henrik Hertz 166
Tvivl og Overbevisning 170
Til Oehlenschläger 174
Ved Oehlenschlägers Jordefærd 177
C. C. F. Weyse 180
Schleppegrell 182
Til D. Monies 184
Sørgedigte i Anledning af høisalig Kong Christian den Ottendes dødelige Afgang 187
Gravsang 193

Hyrden paa Libanon (et østerlandsk Maleri) 195

Anders Guldsmed 229

Digitized by Google

Gjenlyd.

Digitized by Google

Digitized by Google

Armod.

(Indledning til nogle Digte, udgivne til Fordeel for Brødtrængende).

Den kjender bedst til Armods Qvide,
Som selv har maattet Armod lide,
Som i et Kummers Øieblik
Har tømt dens bittre Malurt-Drik.

Hvorledes skulde jeg da glemme
Den Qval, jeg maatte selv fornemme,
Det tunge Suk, den bittre Vee,
Den Lidendes Fortvivlelse.

Og hvorfor skulde jeg ei mindes,
At Trøst for Armods Lod der findes;
En Trøst, saa herlig, skjøn og sød:
Den Hungrende at give Brød.

Ved barnligmilde Harpetoner
Jeg rørte Ham, som hisset troner,
Og Manna ned fra Himlen flød
Til Sangeren, som dagligt Brød.

O maatte nu mit Bryst fornemme
Den Fryd, at ved den samme Stemme
Jeg kunde lindre Andres Nød —
Hvor var da Sangerlykken sød!

Digitized by Google

Til den Velhavende.

Der vandre tre arme zittrende Smaae,
De hungre og fryse — nu banke de paa;
Fra de fleste Døre jages de bort —
„O," jamrer den Mindste, hvor er det dog haardt!"
Nu komme de til en Borgermands Dør:
„Ak, naadige Herre!" de bede som før,
„Hjælp os med Lidet, vor Moder er syg,
Vi have ei Brød, vi bede ydmyg!
Vi have ei Klæder, vi have ei Seng,
Og Vintren os knuger i Huus og paa Eng." —
„Jeg vilde saa gjerne, men ikke jeg kan,"
Saa svarer den tiltalte Borgermand.
Han lukker sit Hjerte, han lukker sin Dør,
Og hjælpeløs stande de Smaa nu som før.

Tal dog med mild og inderlig Røst,
Tal venlig til Klippen, Du bær' i Dit Bryst;
Da vil den aabne sit yppige Væld,
Og lædske den Tørstige, skabe ham Held.
I Løndom den udsender Straaler saa klare,
Og Herren vil lønne Dig aabenbare;
Og selv vil Du finde den Gjerning smuk,
At aftørre Taarer og bortkysse Suk.
Dog ei blot, hvor Hungeren banker paa
I Skikkelse af de betlende Smaa,

Digitized by Google

Din Hjælp er nødig. Naar Du staaer af Din Seng
Og mærker at Vintren er saare streng;
Naar Du nyder Din' varme Morgendrikke,
Saa tænk paa dem, der have det ikke;
Naar du maaber Ovnens graadige Tand.
Saa tænk paa den arme fattige Mand,
Der ikke kan holde Vinteren ude,
Men optøer med Taarer den tilfrosne Rude!
Naar Du klæder Dig varmt og med Roligheb paa,
Saa tænk paa de Stakler, som halvnøgne gaae;
Naar Du iler til Bordet, i Velbehags Skjød,
Saa tænk dog paa dem, der græde for Brød;
Naar Du vandrer tilfreds til Fornøielsers Havn,
Saa tænk paa de Arme, hvis Liv kun er Savn.

Digitized by Google

Penge.

Du Trylleord, hvis stærke Malm,
Hvis underfulde Tone
Gjenklinger fra det mugne Halm
Til Fyrsters høie Throne;
Du Aanders Aand, hvis stærke Røst,
Hvis trøstefulde Stemme
Indgyder Mod i Sorgens Bryst,
Saa den sig selv maa glemme.

En Nat, saa dybt i Mørket lagt
At selve Haabet glipper,
Forjager Du, lig Stormens Magt
En Spurv fra høie Klipper.
Du byder: Lyset bryde frem!
Og lyst bli'er Sind og Die;
Fra Armods før betrængte Hjem
Gaaer Lovsang mod det Høie;

Du kommer som en Engel god
Til Ynglingen der beiler,
Du yder Lægedom og Bod,
Naar Mænd mod Loven feiler;
Du er en Støtte for hver Stand,
Du lærer Kunsten dyrke;
Ja Du er Frelser for hvert Land,
Du giver Kraft og Styrke.

Digitized by Google

Du breder Liv og Velstand ud
Til alle Verdens Sider;
Og Du tilbedes som en Gud
Til alle, alle Tider;
Selv Salomoners Herlighed
Kan Du vor Jord berede,
Saa Paradisets gyldne Fred
Tilsmiler os hernede.

Men har Du da slet ingen Brøst?
Bevirker Du ei Skade?
Var al Din Id kun hellig Trøst,
I Slot, i Huus og Lade?
Ha, viig tilbage! Slethed boer
I dine gyldne Lænker,
Det Onde, du har skabt paa Jord,
Det Godes Laurbær krænker.

See! Fængslerne de bugne fast
Af Dem, Dig ivrigt søgte,
Mangt Baand saa kjært, saa helligt, brast
Ved Lyden af dit Rygte.
Du gjorde Sønnens Hjerte koldt,
Saa Blodets Baand han skjænder —
Nu vrider han i Jern og Boldt
De gustne Knokkelhænder.

Du negtede den Arme Brød,
Du tvang ham Gud at glemme,
Du saae hans Lidelser, hans Nød —
Men hørte ei hans Stemme;

Digitized by Google

Du saae, hvor han fortvivlet laa
Og vaanded' sig blandt Krybet —
Ja! ubønhørlig Du ham saae
At styrte sig i Dybet.

Og Enkers, Faderløses Graad
Saa hjertelos Du hørte,
Og hvor du saae en Yngling kaad,
Til Spil Du ham forførte;
Du gav ham Dynger Guld ved Last,
Langt meer end han behøved' —
Indtil Du ved et Terningkast
Ham sidste Skjærv berøved'.

O, hvilke Qvaler har Du skabt
For dem, Du Ryggen vendte:
Al Livets Ynde gik dem tabt,
Kun Savn og Suk de kjendte.
Selv Dyden har Du meiet ned.;
— Af Pigens bedste Gode —
Hvorlænge hun end led og stred,
Faldt hun tilsidst tilfode.

Tilbage Afgud! ei jeg vil
Mig for en Guldkalv bøie;
Med Gudsfrygt vil jeg lukke til
Mit halvt udslukte Øie,
Og dog — naar Aand er løst fra Been
Ved Dødens skarpe Vaaben,
Kan jeg da sige: Jeg er reen,
Og Himlen er mig aaben?

Digitized by Google

Nei! Nei! o Guldmand! vær ei vred —
Ugrundet var min Klage,
Fra Himlen selv Du sendtes ned
Os did igjen at drage.
Bliv hos mig! jeg vil gjøre Vel
At Armods Børn kan smile — —
Bered da hist min arme Sjæl
En sød og salig Hvile.

Prolog til Didrik Menschenskræk.

(Fremsagt ved en Forestilling, given af een af de lærde Skolers Elever).

Undskyld at i moderne Klæder
Jeg for Dem træder.
Lidt før vi med en Julespog
Gjør et Forsøg
Paa Dem at more,
Saavel de Mindre, som de Store.
Jeg vilde ganske ligefrem
Ærbødigst underrette Dem,
At vi er' pure Dilettanter,
Hvis skarpe Kanter
Vel kunde trænge til en Fiil;
Men da vi ved Latin og Stiil,
Ved Græsk og ædle Classikers Studering
Ei haver Tid til Rollers Memorering,
End mindre til nøiagtig Instruering,
Tiltakke tag med Ord og — Equipering.
Lad det ei undre Dem, at jeg saa frit
Tilstaaer, at jeg er Mosait,
Jeg mener Den, der Jøden er i Stykket,
Hvis Skjæbne meest af Skjæbnens Haand er trykket.
Vel skal jeg ei beklage,
At man belæssed' mig med denne Plage,
Men beder blot — o bliv ei vred —
Om christelig Barmhjertighed!

Digitized by Google

Thi skal for Andres Snille Snildhed bøde,
Og Jøden alletider være Jøde,
Saa trænger han, min Tro, som de vil see
Til hele Skolens Overbærelse.
Vel er den Tid forbi
Da Østens Barbari
Med sine Fakter, sine sære Stikke
Frembragte Latter, Diarrhoe og Hikke;
Alligevel den Dag idag
Man finder meer end lidt Behag
At lee, naar Jøden ret fixeres
Og ei forresten molesteres.
En saadan Glæde skal De faae:
Nu gaaer jeg hen at klædes paa.
Naar atter jeg som Ephraim kommer,
Vær mig da ei for streng en Dommer!
At more Dem er da mit Maal,
Og jeg skal vise megen Taal.
Men naar De utilfreds bortgaaer,
Maaskee dog Tanken for Dem staaer:
Har vi ei megen Moerskab nydt,
Var det dog Jøden, som blev snydt.

Alferne.

Midt i en underdeilig Skov,
Ved Bredden af en Kilde
Laae tvende ſmukke Børn og ſov,
Da det var bleven ſilde.

Smaa-Alferne med Skjemt og Lyſt
Om Uſkyldsparret dandſed',
De blomſterſtroede deres Bryſt
Og Skuldrene bekrandſed'.

Og Børnene ſlog Øiet op
Og gav ſig til at græde;
Dog Alferne ved Leeg og Hop
Snart vakte deres Glæde.

De gav dem Drik af Kildevæld,
Orangefrugt og Honning,
Og førte dem langt over Fjeld
Til deres Alfedronning.

Der ſov de ind paa Grønſvær blødt,
Bedugget af en Taare,
De ſov ſaa roligt, ſov ſaa ſødt,
Men Moder længtes ſaare.

Digitized by Google

Den aarle Morgen Dronningen
Fremtreen for deres Leie,
Og sagde: „Vandrer hjem igjen
Til Eders Moders Pleie.

To Alfer skulle lede Jer,
Men Sorg I mig forvolde,
Ifald at Eders Moder kjær
Smaa-Alferne beholde.

Kom snart igjen, o kom igjen,
Thi Hytten er et Fængsel;
Hvis ei I kom, da svandt jeg hen,
Da døde jeg af Længsel!"

Men Morg'nen gik og Aft'ner gaae,
De Alfer sorged' saare,
Paa hvert et Blad, hvert Græs der laa
En stille Vemodstaare.

Og Kilden under Skoven sval
Flød sagtelig og stille,
Og Lundens kjælne Nattergal
Slog længselsfuld sin Trille.

Som Alfedronningen nu sad
Med Perler i sit Øie,
De elskovssøde Børn saa glad'
Fra Krattet frem sig bøie.

Digitized by Google

De frelste Alfer vare med;
Nu de i salig Lykke
Med Ømhed og Ustyldighed
Hinandens Hænder trykke.

For stedse de et Hjem forlod,
Hvor Troløshed var hjemme;
At Møder ei var Alfer god,
Det kunde de ei glemme.

Ei meer vil de en Verden see,
Saa falsk som Skum paa Vøven — —
Nu lege de med Alferne
Hver Sommernat i Skoven.

Digitized by Google

Til Digteren B. S. Ingemann.

Og jeg var Barn i Sind og Tale.
Og Verden syntes mig saa skjøn;
Den stille Bæk i Danmarks Dale
Fortalte om en Digters Lon.

Thi naar den glade Sangerklynge
En Lovsang, fuld af hellig Lyst,
Jeg hørte høit i Skoven synge,
Var det kun Echo af mit Bryst.

Og naar jeg hørte Skjaldens Toner
Mildt svæve til Høi-Thronens Fod,
Min Aand sig svang til Regioner,
Ak, den sit trange Skjul forlod.

Da bad jeg: „Gud! o, lad mig blive
„En hellig Barde for mit Folk,
„Giv mig, hvad ene Du kan give:
„Det Kald, at være Sjælens Tolk!"

Og jeg blev Yngling; ak, saa mægtig
Drog Verdens Prosa mig forbi;
Mig syntes Livet meer ei prægtig —
En Skygge kun dets Poesi.

Digitized by Google

Jeg fandt et Smiil, jeg fandt en Taare,
Men Sjælens Geiſt ei mere om;
Jeg blev ei Skjald, - - jeg blev en Daare,
Min Phantaſi — en Morgendrøm.

„Ak!“ raabte jeg, „hvor vil Du tænke
„At løsne disſe ſtærke Baand?
„Troer Du at ſprænge Tidens Lænke,
„Som var Din Aand en Shakſpeares Aand?

„Nei, lad Din Stræben mod det Fjerne,
„Til Skjaldens „Urim“ brat forgaae,
„Thi Du har ingen Lede-Stjerne
„Til Kunſtens høie Himmelblaa!“

Men jeg blev Mand, ja Mand og Fader,
Og Kjærligheden rev mig hen.
Jeg ſaae til Himlens Stjernerader,
Og jeg blev atter Barn igjen.

Som mine Spæde græd og ſpøgte,
Blev jeg veemodig, fro igjen —
Men hvor jeg gik og hvor jeg ſøgte,
Fandt jeg ei Lærer eller Ven!

Og ſvanger gik jeg meget længe
Med Digterlyſt og Digterqval;
Til Lyſet vilde jeg mig trænge,
Til min Begeiſtrings Ideal!

Digitized by Google

Da hæved' ſig i Kunſtens Fjerne
Paa Phantaſiens Himmelblaa,
Saa ſkjøn, ſaa funklende en Stjerne,
Som kunde al min Oval forſtaae.

Og Du er Stjernen, elſkte Sanger!
En Stjerne over dunkle Val,
Ja, Du er Stjernen ſkjøn, der pranger
Som Barnets, Mandens Ideal!

Hvad er jeg, at Du mig antager?
Og hvad er al min Oval og Lyſt,
At Du min Sjæl ſaa venligt drager
Hen til Dit ædle Sangerbryſt?

Jeg er ſom hine Planter ſpæde,
Af Moderſkjød de ſuge Saft,
Min Aand af Din faaer Liv og Glæde,
Som ved en ſælſom, magiſk Kraft.

Lad mig da ei tilbage falde,
Fred Spiren til en venlig Blomſt.
Dig lønne Gud, ſom lønner Alle,
— For Phantaſiens Atterkomſt.

Da er jeg Barn i Sind og Tale,
Og Verden ſynes mig ſaa ſkjøn,
Den ſtille Bæk i Danmarks Dale
Smaarisler om en Digters Løn.

Digitized by Google

Drømmeri.

Engang — men den Tid er længſt forſvunden,
Kunde en Skjald
Føle ſig ſalig til Jordlivet bunden,
Som til ſit Kald;
Dengang var Skjalden kun Skjald, og med Øie
Kun for det Høie.
Jordiſke Sysler han ændſed' ei nøie;
Ak — nu ſtaaer Tiden for Fald.

William, ringeſt blandt Væveres Skare,
Sværmede ſødt,
Drømte ſig Lykke, blandt Nød, blandt Fare
Hvilede blødt;
Stenen ved Kunſttemplets tillukte Laage
Saae ham at vaage,
Udſende Lynet mod Kunſtnattens Taage —
Digtningens Frelſer blev født.

Der ſaae han Romeo kjærligt at knæle,
Nævne et Navn;
Der ſaae han Hamlet med Vanviddets Mæle
Søge en Havn;

Macbeth med Daggert, med Sværd og med Krone,
Træl paa sin Throne;
Og en Othello, med Skinsygens Tone,
Aabne sin blodige Favn.

Og hvad han saae, han væved' tillige,
Væved' i Guld;
Verden han aabned' et Himmerigs Rige,
Bygget af Muld;
Tanken og Aanden saa hurtig omskifter
Som Vinden viser,
Men Det han gav, var dens egne Bedrifter,
Derfor blev Verden ham huld.

Lykkelig' Shakespeare, du fødtes i Tiden
Da man antog,
Den maatte kjæmpe, som traadte i Striden
Og ei bedrog.
Lykkelig' Shakespeare, som frit turde sjunge,
Bruge din Tunge,
Turde henrive de Gamle og Unge,
Skjøndt du kun Kastiskjøtten slog.

Ak, de er' svundne, de herlige Tider,
De er' ei meer;
Digteren sværmer og skaber og lider —
Man ham beleer.
Den, der ei lærte Minerva at kjende,
Miskjendt maa ende,
Haanlige Smiil kun sig tilvende;
Kun med Foragt man ham seer.

Digitized by Google

Digternes Konge! saa hør da min Klage:
End du min Nød;
Kjærlig og mild i din Favn du mig tage,
Døden er sød.
Vil dine Læber mit Øie tiltrykke? —
O, det er Lykke! —
Maaskee da Verden min Gravhøi vil smykke,
— — — Naar jeg er død.

Digitized by Google

Flodgudens Datter.

Flodgudens Datter slumrede længe.
„Stat op, du liden Jomfrue, at see dig lidt om!“
Hun spæved' gjennem Skoven og blomsterrige Enge,
Til Hjortvar, hiin Sokonnings Leie hun kom.

Skjøn Jomfru hun rødmer, viger tilbage,
Herr Hjortvar betragter det sølblanke Siv,
Han prøver den Pigelil til sig at drage,
Og kaster sin Broge om hendes Liv.

„Ak, nei, Herre Konning, I mægter det ikke,
„Jeg hører ei Ord, og mig lyster ei Daad,
„Uden Det, som kan skee under Flodgudens Blikke,
„Hvor mit Hoiſæde er paa den kantrede Baad.“

„Saa har du ei prøvet de brændende Kysse,
„Som Manden kan trykke paa Jomfruens Mund?
„Den salige Vellyst, naar Træerne drysse
„Sit duunbløde Løv over elskovssødt Blund?“

„Ak nei, Herre Konning, jeg har det ei prøvet,
„Og aldrig jeg heller vil prøve derpaa.
„Men lad mig nu fare — jeg bliver bedrøvet
„Hvis ei I aflader at trykke mig saa.“

Digitized by Google

„O huldeſte Skabning, ſee Haanden faſt ſkjælver,
„Den Haand, der har hærget og myrdet med Lyſt!
„See hvor de ſneehvide Høie ſig hvælver, —
„Maa jeg blot kyſſe dit bølgende Bryſt.““

„Ak nei, Herre Konning — for driſtig I bliver,
„Nu iler jeg atter til Flodgudens Bugt.“
— Som Fiſken fra Krogen hun ſnildt ſig losriver,
Og flyver og ſvæver og iler paa Flugt.

Men Konningen iler og Konningen ſvæver,
Thi Elſkov ham bar over Moſer og Grund;
Ved Floden han fanger den Arme, ſom bæver,
Og trykker et Kys paa Skjønjomfruens Mund.

Men ſom hun forſtummer af Elſkov og Harme,
Forvandles hun brat fra Isſe til Fod,
Til Grene forvandles de udbredte Arme,
Hun ſelv blev en Stamme, og Fødderne Rod.

Og Lokkerne bleve til duftende Blade,
Og Læben ſtod ſtille og Blodet blev Saft:
De Kinder blev brune og Bryſterne flade —
Faſt tabte Kong Hjortvar ſit Mod og ſin Kraft.

Da reiſer ſig Flodguden op i Vrede:
„Ha, Jordſøn! hvad har min Datter du gjort?
„Til Jorden hun bandtes ved Kyſſene hede,
„Dig baader det lidet, mig vaader det ſtort.“

Digitized by Google

Flux Konningen ſvarer: „„Jeg ſeired“ tilbiſſe,
„„Men Lauren ſkal nyde høi Værdighed nok!
„„Dens duftende Krands ſkal ſmykke min Iſſe,
„„Og ſmykke hver Seierherres høikronte Lok.““

Kong Hjortvar tog Træet, omplanted' det atter
Og fredede det i ſin Konningegaard —
Til Seiers-Erindring om Flodgudens Datter
Hæftes nu Krandſen om Seierherrens Haar.

Digternes Messias.

Troer I, ved Klangen af Basuner,
Han kommer i en Tordensky?
Bereder I de blaae Pauluner
For ham, som for en Drot af Ry?
Nei! Tvivlens Sky han vil adsplitte,
Men neppe ændse I hans Røst:
Han fattig staaer i Eders Midte
Med Vunden i sit venstre Bryst.

I høre ei Basuner klinge,
Der imponere Jordens Rund.
Dog er Basuners Tonevinge
Ei stærk som Lyden i hans Mund.
Ei staaer han svøbt i Skyens Klæder,
Men Skyen paa hans Pande staaer,
Paa Tornevei sin Gang han træder,
Og Torne flettes om hans Haar.

Han fødes i en ringe Hytte,
En Himmelgnist i jordisk Leer.
Fra Fødslen Dødens visse Bytte,
Han evig Lys og Sandhed seer;

Digitized by Google

Som Menneſke han føler, lider,
Dog Frelſe er hans Navn dernæſt,
Men Frelſen gjælder andre Tider —
Hans Samtid dømmer: „Ham forsfæſt!"

Alt tidlig bær' han Aandens Stempel,
Og lytter fromt til Ord fra Gud;
Men ſnart han ſtrengt af Kunſtens Tempel
„De Handlende" vil drive ud.
Da hæves Haanſtrig af de Gamle,
Forbittrelſen er ſtor og nær,
Og ſtærke Klynger ſig forſamle,
Skriftkloge Mænd og Phariſæer.

Og man ham fører hen til Dommen,
Fordømmer og hudfletter ham;
Han til Fornedrelſe er kommen,
Og lider Pinſler, Nød og Skam.
Med Haan de ham nu overøſe; —
En aarle Morgen lys og ſmuk,
Han mellem Fred- og Ærefløſe
Udaande maa ſit ſidſte Suk.

Da falder Nattens morke Taage
Trindt dem, der vogte paa hans Grav;
Med Søvn, liig Død, paa Øielaage,
De aande i et Glemſels Hav.
Men henad Dag, mod Morgenſtunden —
Ved Solens Glands mod Zions Top,
Naar Dødens Dvaletid er ſvunden,
Han ſtander fra de Døde op.

Digitized by Google

Da ſtrække ud de deres Hænder,
Og aabne kjærligt deres Favn,
Og raabe: „Nu vi Dig erkjender,
Meſſias, Fyrſte! er dit Navn.“
Hans Aand, i Flugt mod Naadens Himmel,
Blier dog paa denne elſkte Jord;
Den deler ſig blandt Støvets Vrimmel —
I kraftigt Liv, i Fred, i Ord.

Men ſom de Pindſehymnen ſjunge,
Og tale om den bratte Død, —
Kom der en Ild paa deres Tunge,
Saa Hver i eget Maal udbrød.
Den Aand, der ſkjult af usle Fjæle,
Først maatte lide Død og Dom,
Gaaer nu med majeſtætiſk Vælde
Den hele vide Verden om.

Og Læren, den ſkal Alle kjende:
Dens første Ord, er Kjærlighed!
Dens Andet: Løgn, er Sandheds Fjende,
Der ſtyrtes maa i Gruſet ned!
Dens Tredie: vi er' Alle lige,
Som har Natur og Kald dertil;
Thi Kunſtens, Naadens, Himlens Rige,
Hør' alle, alle Sjæle til.

Til Feuilletonens Hender!

Hvi rase I mod Feuilletoner,
Hvi storme I en Afmagt nær?
Hvor svag er Eders lille Hær
Mod Feuilletonernes Colonner!
Hvor kan I tænke paa en Kamp
Mod Tid, Tilbøielighed, Vaner?
Før gik en hurtig Fart med Kaner,
Nu gaaer den hurtigste med Damp.

Vor Tid vil Popularitet;
Hvad nytter det, Romaner trykkes
I Bøger, naar det ikke lykkes,
At Værket blier i Verden seet?
Nei, vi har Midler, som er' bons,
Udødelighed kan man vinde,
Geniet kan man see og finde
I Hjertet af en Feuilleton.

En Digter gaaer mismodig om,
Han gjerne vil paa „Grønnegvisten",
Da tyer han hen til Journalisten,
Og beder om en skaansom Dom;

Digitized by Google

Flux byder Musen han: „Allons!“
Og, trods de hujende Corsarer,
Sin skjønne Sjæl han aabenbarer
I Journalistens Feuilleton.

Der hver Dag tusind Læsere
Med sand Begjær Talentet søger,
Som de uændset lod i Bøger,
Trods Bog=Basuners Blæsere.
Om Feuilletoner blier ei blæst —
Men det man ogsaa kan undvære,
Det er jo Vederlag og Ære
At vorde kjendt og vorde læst.

Troer I maaskee, man turde byde
Romaner i et Dagblads Rum,
Hvis ei det største Publikum
Dem villigt modtog for at nyde?
Giv Klagen derfor ny Façon,
Lidt meer romantisk I den gjøre,
Og vil I, Mængden den skal høre,
Saa sæt den i — en Feuilleton.

Digitized by Google

Hofnarren.

I gammel Tid, — da end det Mode var,
At hver en Konge havde sig en Nar
Til Tidsfordriv for sig og Hofgesinde,
Og for at drage Sandhed lidt i Minde –
Der levede en saadan Galgenpræst,
Som brugte Skjerts og Spøg som munter Gjæst,
Og turde derfor og tillige
Imellemstunder nogen Sandhed sige.
Engang det hænder sig, at Kongen sørger
Og fast hver Mand til Raade spørger,
I een — det lod til — slem og mislig Sag.
Hvers Dom lod „doe!" ei Kongen til Behag.
Da kalder han sin Nar: „Du være Dommer,
Mit vise Raad naragtigt fra det kommer;
Men dem som stod Du for vor Gud,
Og talte blot hans store Villie ud.
„Jeg veed, o Konge! at med Brix og Ovaster
Jeg og tillige Livet selv bortkaster;
Men for at skabe Viismænd, blev jeg Nar;
Siig Sagen frem, til Ret jeg Villie har."
Og Kongen taler nu: Med Graad i Øiet
Han havde seet sin Dronning overbøiet
At kysse Pagen, skjøn som Melk og Blod,
Mens denne knælte ned for hendes Fod.

Digitized by Google

Han havde seet den lille Purpurmund
Udsuge Nektar sød af Elskovsgrund;
Ja, havde hørt, mens hun ham tog i Favn,
De milde, faste Ord: „gaae bort i Herrens Navn!"
Dom Du, Othello! selv om Hjertet brast,
Jeg svoret har, Din Dom skal stande fast.
„Saa sandt Gud lever, jeg skal dømme Ret,
Men dertil jeg behøver Regnebrædt.
For mig I skriste maae med Fynd,
Hvad I begaaet har, hver Livets Synd,
Hvergang I lesled', eller Uret drev,
Besegl det med Jer Eed, indslut det i et Brev.
Til lige Skriftemaal sig Dronningen skal vie,
Men Begge sværge paa, I Intet vil fortie."
Som sagt saa skeet; hver skriver ned sin Brøde.
For strenge Dommer begge Parter møde;
Othello læser, veier, taler ud
Den Dom, der gjælde skal som Dom af Gud:
„Du gav et Kys, o Dronning, til en Svend!
Du, Konge, gav en Mø dit hele Hjerte hen.
Du, Dronning, tog en Page i Din Favn
Du, Konge, skjænked' Slegfredborn Dit Navn!
Du, Dronning, bød Din Elsker bort at gaae,
Mens Du, o Konge, fulgte Din Attraa:
Et Dronning-Kys kan Landets Fred ei skrække;
Men Kongeslegfredborn kan Ufred vække.
Thi kjender jeg for Ret: Du, Konge, knæle end
Og bede om Din Dronnings hele Kjærlighed."
Op Kongen foer, hans Øie Rasen viste:
„Din Dom skal staae — men Du skal Livet miste,

Digitized by Google

Du, som har dømt en Konge til Foragt;
Jeg dømtes af Din Dom — Du dømmes af min Magt!"
Ud foer hans Sværd, Othello gav ei Klage,
Men knæled: „Ei min Dom jeg taer tilbage!
Jeg gaaer til Gud, for der at vidne det,
At jeg har dømt, som han, ved Lov og Ret."
Han bøier Hovedet, lukker Øiet til,
Alt Kongen hæver Sværd til blodigt Spil,
Da standser han — med kjærligt Vennenavn
Han trykker ømt Othello i sin Favn;
Men denne bryder ud: „Jeg, Kongens Ven?
Nu vel! — saa er jeg atter Nar igjen."

Digitized by Google

Naturſangeren.

Jeg gik mig i Lunden en ſildig Sommerqvæl
Og ſtirred' tankefuld paa det rislende Væld,
Mens Nattergalens Fløitetoner lød ſødt fra Træets Kroner.

Smaa-Alferne leged' bag Skovens grønne Blad,
Og Nympherne ſig gynged' i kjølige Bad;
En ſagte Luftning gik derover og kruſed' Bækkens Bover.

Jeg ſaae og jeg hørte, jeg hørte og jeg ſaae,
Mig ſyntes Stjerner ſmilte paa Himmelens Blaa,
Jeg hørte Ord i Løvets Hvislen, i Bækkens ſagte Rislen.

Om ſvæved' min Tanke, høit hæved' ſig min Barm,
Snart zittred' jeg af Kulde, ſnart blusſede jeg varm;
Hvad vil du Yngling da i Lunden i Sommeraftenſtunden?

Jeg hviled' mig i Græsſet ved Træets ſtærke Rod,
Og ſaae nu der en Harpe med Guldſtrenge ſtod;
Og Vinden leged' i dens Strenge, det hørte jeg alt længe.

Jeg prøved at gribe en kraftig ſkjøn Accord,
Men ei den gik til Hjertet, thi Tonen var haard,
Jeg længe, længe prøved det, men kunde ei formaae det.

Digitized by Google

Da segnede Harpen, som løst ved sine Baand;
Jeg skjulte mit Ansigt i skjælvende Haand.
Jeg græd — ja græd af ganske Hjerte, — af Veemod
og af Smerte.

Dog syntes mig Taarerne luttrede min Sjæl,
Nu hæved' jeg mit Øie, hvad saae jeg da vel —
En Gysen, jeg ei kunde hindre, greb mit Hjertes Indre.

Med straalende Aasyn og Harpen i Haand
Jeg Sangens Guddom skued saa venlig i Aand,
En himmelsk Lyd i Luften svæved', saa Barm og Hjerte
bæved'.

Han trøsted' mig med Tale, han trøsted' mig med Sang,
Og alt som Harpen trøstede, forstod jeg dens Klang;
Jeg hørte Ord, som ingensinde er' gangen mig af Minde.

O kunde jeg lære den søde Melodie,
Der tryller hver en Tanke med blidt Sværmeri;
Men ak! kan jeg saa vidt det bringe? Jeg fødtes jo saa
ringe.

„Ha jordiske Svage! du tænke ikke saa:
„Din Vugge var ei Silke, men var den og af Straa,
„Du lige værdig er til Gaven, i Vuggen som ved Graven."

Men aldrig jeg lærte de mange skjønne Sprog,
Og Skjaldens blide Toner fortryllede mig dog,
Skjøndt ingen førte mig ved Haanden, at lære mig i
Aanden.

Digitized by Google

Da smilede Braga og viste mig det Blaa.
„Men lærer du da intet af Stjernerne smaa?
„Kast hen mod Havet dine Blikke, hvad lærer det dig ikke?

„Og vanker du saa ene ved Kilden i Ovæl,
„Hvad lærer dig da ikke det rislende Væld?
„Og Nattergalens Klagetoner, som dig med Alt forsoner?

„Hvad lærer du ikke i Busk og Dal og Krat —
„Hvad lærer du ei i den stjerneklare Nat?
„Kan nogen Jordisk Sligt dig lære, hvor viis han end mon være?

„Thi vid! vil du gribe hvert Hjerte ret med Lyst,
„Da syng kun efter Attraa med inderlig Røst,
„Lad Kunst fra Unatur sig fjerne, det seer man stedse gjerne.

„Saa tak du den Skaber, der saadan Lære gav,
„Han svæver over Lunden, og langt over Hav;
„Han gav dit Hjerte Digtervarmen, hiin Guddomsgnist i Barmen.

„Din Harpe frembringe først en eneste Lyd,
„Saa blød og saa sagte, det vækker din Fryd —
„Thi hvis du greb af alle Kræfter, da hørte Ingen efter.

„Af Fuglen Du lære den simpleste Sang,
„Saa hjerteligt den taler i Skov og i Vang,
„Og alt som du forstaaer dens Tone, vil Held dit Forsøg krone.

Digitized by Google

„Du Ensomhed søge, men ei den store Flok,
„Din Lyre og din Sang maa jo være dig nok;
„Da vil maaskee dog Mængden lytte, endogsaa ved din Hytte.

„Den Svage du trøste og muntre ved din Sang,
„Dit Fædreland du hellige Strængenes Klang,
„Og ære vil du jo tilvisse hver sølvgraae Gubbes Isse?

„Da fyldes dit Hjerte af Herrens Lov og Priis,
„Da vil han Englen sende, at gjøre dig viis,
„Og mens du sover, Harpen pleie, og vaage ved dit Leie" —

— Jeg hørte ei mere, thi mørknedes mit Blik,
Den saligste Bedøvelse over mig gik. —
Jeg vaagned — og han var forsvunden; da var der tyst i Lunden.

Saa grædt jeg af Veemod, endskjøndt jeg var saa fro,
— Jeg skjælved og af saligste Vellyst jeg loe.
Den gyldne Harpe laae i Armen — jeg trykked den til Barmen.

Digitized by Google

Smeden.

Et Sagn.

Der boede en Smed paa den grønlige Vang.
Fra Morgen til sildige Aften han sang,
Han smeded' og hamred', han sang og var froe,
Til Ufredens Engel forstyrred hans Roe.

En Aften saa silde, han hamred' endnu,
Et Veir det var ude, saa det var en Gru,
Regn pladsked paa Ruden og Vinden fælt peb,
Mens Skjæbnen udgrundede tusinde Kneb.

Da aabned' sig Døren, ind traadte en Mø,
Vel deiligst at skue paa jordiske Dø:
„Hør Mester, I gjøre mig dette istand,
„Da kalder jeg Eder den dygtigste Mand.

Let lukker sig Skrinet, men op gaaer det svært,
„Kan I det opdirke, da er det mig kjært;
„Men hvis I ei kan det, saa før derfra bliv,
„Thi hvis det mislykkes, det koster Jert Liv!"

„„Ei, smilede Smeden, Sanct Knud staae mig bi,
Saa er der vel ret noget Vigtigt deri?""
„Ei vigtigt, men dog hvis I aabent det faaer,
„Da vist at belønne man Eder forstaaer."

Digitized by Google

„„Nu vel!““ raabte Smeden, „„saa kom dermed! — Top!
„„Saasandt jeg er Smed, skal jeg dirke det op.““
Just nu vil han spørge, fra hvem hun vel kom;
Men borte var Pigen, alt før han saae sig om.

Han dirked en Dag og han dirked i Tre,
Den Fjerde da aabned sig Skrinet, og see!
Han troer det fast ikke, hvad var det han saae?
Tolv tusinde Gylden i Skrinet der laae.

End mere en Seddel, som lød saa: „Min Ven!
„Tag disse, jeg kommer i Morgen igjen,
„Da gaa vi til Kirken saa strunkent og prud;
„Du vorder min Brudgom, jeg vorder din Brud.

„Jeg selv bragte Skrinet, derfor kan Du trygt
„Dit Navn underskrive herpaa uden Frygt.“
Hvor studsede Smeden! Han stirred' derpaa
Og kunde sig selv næsten ikke forstaae.

Dog, fattig var Smeden, han saae paa det Guld,
Og Pigen hun var ham saa yndig og huld.
Han skrev og han blegned', thi Blækket var Blod,
Da blev han i Hu saa underligt mod.

Men Dagen den kom, og Dagen forsvandt;
End ikke hun kom, da sig Aftenen indfandt;
Han hamred i Vrede paa glødende Bolt,
Til Hanerne galed og Klokken slog tolv:

Digitized by Google

Da aabned ſig Døren, ind traadte en Møe,
Men han elſke hende, nei før vil han døe!
Saa bleg ſom en Dødning, ſaa guul ſom en Hex,
Og med ſig hun havde et Følge af Sex.

„Her er jeg, kom nu, allerkjæreſte Min,
„Til Kirken, ſaa bliver Jeg Huſtruen Din."
Saa loe hun, ſaa Huſet det ryſted' derved,
Og Hexene loe mens de trak ham afſted.

De trak ham til Høien, paa Viller den ſtod
Som Kirke, og Altret var farvet med Blod;
Fuld proppet af Djævle var Høien ſaa ſtor,
Og Djævle og runkne Hexe ſang Chor.

Den Sang hørte op, frem et Brudepar treen,
Og knælede ydmygt paa Alterets Steen.
„Ti tuſinde Djævle velſigne Jer Pagt,
„Og Helved' beſkytte Jer med al ſin Magt."

„Siig, Brud, vil Du have Din Brudgom til Mand?"
„„Ja!"" raabte den Slange, „„jeg vil og jeg kan.""
„Siig, Mand, vil Du have til Kone Din Brud?"
„„Nei!"" raabte han, „„nei! ved den levende Gud!""

Da ſegnede Høien med frygteligt Knald,
Thi Guddommens Straale bebuded dens Fald,
Der ſtod han ſaa ene, blandt Jord og blandt Gruus,
Og bad Gud ham lede til Hjem og til Huus.

Digitized by Google

Han vandred en Dag og han vandred i Tre,
Den Fjerde, da fandt han sin Smedie, og see,
Tolv tusinde Gylden var glødende Kul,
Til Ild var forvandlet forførerske Guld.

Han beder hver Dag til sin Herre, sin Gud,
Hver Midnat han hører et Suk af sin Brud.
Han hamrer og smeder, men er dog ei fro,
Og kun naar han beder, hans Hjerte har Ro.

Digitized by Google

Sendebrev fra Diana til „Friſkytten" 1843.

Du ſom med de kjække Tanker,
Midt i Storme, Regn og Snee,
Lig en anden Nimrod banker
Paa de lette Pusſelanker,
For et Vildt paa Spoer at ſee;
Du ſom Davidsharpen gjemte,
For at ſkaane den for Spee,
Som din Sang, dit Lune ſtemte,
For at Folk blot kunde lee;
Som dit Veemod indeklemte
Mellem Nutids bittre Vee —
Du, min kjære, ægte Jæger,
Som med lyſtig Melodi
Dig ved Jagten vederqvæger,
Og ſom lukker Diet i
For den Fare, Groſt og Sti
Udſpyer af ſit Slangebæger; —
Lyt, o lyt du, til min Roſt,
Nu, da Skoven er ſaa ſtille,
Nu, da ſmaae Sylphider ſpille,
Med Zephyr ved Venus's Bryſt;
Nu, da Nattergalens Roſt
Hendøer i en ſagte Trille,
Hør mig, du Naturens Søn,

Lad min Røst dig gjennemtrænge,
Styr dit vilde Mod saalænge;
Nu, da Natten er saa skjøn,
Vil jeg røre skjulte Strenge —
Lystig Jagt paa Mark og Enge
Bliver da tilsidst din Løn.

Kan du gjette, hvad jeg vil dig?
Hvis du gjetter, skal du faa
Stjerneskud, skjøndt det er sildig,
Og jeg egentlig ei maa
Skjemte, naar jeg taler til dig.
Hvis du gjetter, skal dit Blik
Blive sikkert som din Riffel,
Som — du ved slog aldrig Klik;
Skal du see, hvad Sagas Griffel
Først i Tiden, lys og klar,
Vil optegne paa en Prik.

Du har gjettet, du har truffet!
Det Thalias Tempel var,
Som i Kjøbenhavn I har —
(Hvis Gudinde seer sig skuffet),
Som ved mig sin Tilflugt ta'er,
Dig at be'e om Naadepuffet.

Hvilken Hytte! hvilket Skuur!
Hellere den fri Natur

Hellere blandt Løv og Grene
Stod Thalia, Melpomene,
End bag Kongestadens Muur,
Sligt et Tempel, slig en Scene.

Det er sandt, — fra usel Vraae
Monne Verdens Høihed gaae;
Men vi hørte aldrig Mage,
Aldrig Nogen faldt derpaa,
At den Høie, Skjønne, Fage,
Skulde vende svag tilbage
Atter til det usle Straae.

Barnet, som fra Moders Liv
Gaaer i Verden ud saa vide,
Bli'er en Kæmpe, bli'er et Siv,
Trives under Hiv og Kiv,
Lærer spille, gaae og stride —
Bød man det for Tidsfordriv,
Atter gaae i Moders Liv
Mon det vilde Dommen lide?

Derfor riv den Hytte ned,
Faldefærdig sees den true;
Skjønhed maae jo blues ved,
Der at lade sig tilskue!
Nei — mod Himlens blanke Bue
Hæve sig dens Herlighed,
Lig Fugl Phønix, af sin Lue.

Digitized by Google

Lyt, o lyt til denne Røst,
Nu da Skoven er saa stille,
Lad Sarcasmens Kugler spille,
Lig en Ildregn i en Dyst,
Saa de kunne Virkning gjøre,
Saa de kunne Stene røre,
Og fremkalde Daad og Lyst.
Væk dem, naar de sove ville,
Væk dem — viis at Morgnen gryer —
Væk dem af den dumme Grille,
At vor danske Kunst, vort Snille
Bort med det Oldgamle flyer.

Og min Søn, hvis da man drager
Glavind, og forjager dig,
Kom da til mig — mig som jager
Ravnen fra det varme Liig.
Kom til mig, og vi vil ride
Gjennem Krat og Skove stride,
Over Steen, Moradser side,
Til mit Hjem i Østerlide,
Over Blomster, Korn og Kjerne,
Hvor vi svinde i den fjerne
Evigblanke Morgenstjerne.

Digitized by Google

Gjem Belte.

Gjem Belte, gjem Belte, gjem saare,
Gjem godt paa, hvad du har!

Gjem din barnligfromme Tanke,
Lille Dreng, o gjem den vel.
„Mester Erik" vil der vanke,
Det fordærver ei din Sjæl;
Gjem dit Guld, vær ingen Daare,
Ødelanden er en Nar;
Gjem Belte, gjem Belte, gjem saare,
Gjem godt paa hvad du har.

Gjem din Uskyld, lille Pige,
Himlen paa din Uskyld seer,
Ei et Fjed du fra den vige,
Naar du ei er lille meer;
Vrag ei, vil en Mand dig kaare,
Men hans Venskab vel bevar;
Gjem Belte, gjem Belte, gjem saare,
Gjem godt paa hvad du har.

Yngling! du i Livet træder,
Ei du Tiden ødsle bort,
Kast den ei til vilde Glæder,
Bachanaler, Spil og Kort.

Digitized by Google

Gjem din Kraft, Forſtand du kaare,
Tiden flyver meget ſnar.
Gjem Belte, gjem Belte, gjem ſaare,
Gjem godt paa hvad du har.

Du Madam, du gjemmer gjerne,
Gjem da Alt i ſikkert Sjød,
Selv du vil om Huſet værne,
Vær nu og Madmoder ſød.
Gjem med Flid hver arrig Taare,
Luk og laas for Syltekar.
Gjem Belte, gjem Belte, gjem ſaare,
Gjem godt paa hvad du har.

Mand, vær Mand, vær nyttig Borger
Strœbſom, ærlig Ven mod Ven,
Store Børn, gjør ſtore Sorger,
Kaſt derfor ei Glœden hen.
Vel er Prøvens Timer haarde,
Men dens Frugter dyrebar.
Gjem Belte, gjem Belte, gjem ſaare,
Gjem godt paa hvad du har.

Her vi ſidſte Mand vel finder,
Olding gjem, gjem dybt i Bryſt
Svunden Barndoms ſøde Minder,
Svunden Mandoms Vee og Lyſt.
Frygt kun ei den ſorte Baare,
Jorden gi'er og Jorden ta'er —
Gjem Belte, gjem Belte, gjem ſaare,
Gjem godt paa hvad du har.

Til Grosserer Nathanson.

Jeg bliver sær veemodig stemt,
Hvergang jeg monne tænke
Den Tid — ak den er ikke glemt! —
Jeg sad paa Skolens Bænke.

Jeg bliver strax om Hjertet blød,
Naar jeg mig Tiden minder,
Dengang Du blidt „God Morgen" bød,
Og kneb i Drengens Kinder.

Og Kinden blusser end af Fryd
Som da, naar Du i Skolen
Opmuntred os med venlig Lyd
Og Smiil fra Lærerstolen.

Paa mig Dit Øie engang faldt
— Du talte just om „Skrifter" —
Da — sælsomt — følte Barnet alt
At Du var Skolens Stifter.

Digitized by Google

En Alvorshu mit Hjerte fik,
Den: til Dit Maal at ſtræbe —
— Maaſkee Du læſte i mit Blik
Hvad Dig fortaug min Læbe,

Fra den Tid rev mig Strømmen brat
Ud paa de braadne Planker,
Jeg meislede ved Dag — ved Nat
Gav jeg min Længſel Tanker.

I Sjælens Dyb min Muſe ſang,
Om Tankernes Bedrifter;
Stærkt for min Attraae atter klang
Dit ædle Ord om — „Skrifter".

Jeg havde ikke Ven, ei Lærd,
Der letted Pen og Møie,
Man fandt end ikke Umag værd,
At tage det for Die.

Kun Du, kun Du bød: fremad, frem!
„Det vil nok gaae med Tiden!"
Du muntred' mig med Ord, og dem
Benytted jeg i Striden.

Vel ſtaaer jeg langt fra Maalet end,
Men „fremad" er jeg bunden,
Og er jeg end i Bog og Pen,
Et Barn endnu igrunden,

Digitized by Google

Saa trænger Hjertet dog til Luft
Sin Følelse at give;
Og skeer det ei ved „Skrifters Duft,"
Saa skeer det ved at skrive;

Og skeer det ikke høit og lærd,
Og værd dybsindig Dvælen,
Er det dog Diemedet værd:
En barnlig Tak fra Sjælen.

Fortvivlelse.

Kulsorte Nat! saa kold og klam,
Du slynger med din mørke Ham
Dig om dit arme Bytte;
Tidt af den Riges Guld du leer:
Nu man som daglig Gjæst dig seer
I Armods øde Hytte.

Forstummet, uden Lyd og Ord,
Du skjærer Tand ved tomme Bord,
Hvor Tand slet intet finder;
Du rover dem det sidste Mod,
Du kryster dem det sidste Blod
Af deres blege Kinder.

Alt længe leed de bitter Nød,
Alt længe har de savnet Brød,
Ak! midt i Vintrens Hjerte;
Nu føle de ei Hunger meer
I Himlen de Fortrøstning seer,
Og Lise for hver Smerte.

Digitized by Google

Ha see der sidde Mand og Viv,
Og sukke for det usle Liv,
De her i Verden føre,
See Barnets krampestive Træk,
Hun vil sig gjerne liste væk,
Barmhjertig Aand at røre.

„O Fader! Moder! græder ei,
Maaskee jeg paa min trange Vei
Dog kan en Lindring yde;
Maaskee min Bøn udrette vil,
At Klippen, som jeg taler til,
Dog la'er en Draabe flyde."

„Bliv kjære Datter!" stønned han,
„Jeg møder Skjæbnen som en Mand.
Død, Hunger kan jeg lide;
Men hvis Du Skjændsel bragte mig,
I Døden jeg forbanded dig,
Og bitter var den Qvide".

„Bliv kjære Datter, Barn, o bliv,
Saa stammede den arme Viv,
Ulykkelige Moder.
Forliistes din Uskyldighed,
Da fik min Sjæl ei Ro og Fred
I hine lyse Kloder".

Digitized by Google

Men Blodet ſtyrkned alt paa Kind,
Og Dødens Engel kigged ind
Af tættilfrosne Rude,
Alt blev de Læber kolde, blaa,
Ei Barnet meer tør ſee derpaa —
Af Huus er ſnart hun ude.

Hen til den Riges Dør det gjaldt,
Ned for den Riges Fod hun faldt.
Ak, før hun ſelv det vidſte
Var hendes Hænder fyldt med Guld —
Var hendes Øie taarefuld
Og færdig til at briſte.

Da hjem hun fløi med krænket Barm,
Sad tvende Liig alt Arm i Arm,
For Hungersdød et Bytte.
„Hvad har jeg gjort," var Barnets Ord,
„Før var her Liv og Nød ved Bord;
Hvo ſkal nu Frugten nytte?"

„O Fader! ud jeg gik om Brød,
Og hjem jeg bragte Skjændſel, Død.
Dit ſidſte Ord jeg mindes!
Og Moder, Du ſom for mig leed,
Jeg røvet har din Sjælefred,
Hvor ſkal vel Frelſe findes?"

„I kan ei nyde noget nu,
Her er saa koldt, det er en Gru,
O, maa jeg Eder varme!
See, Ilden blusser lystelig,
Saa blussed, nys min Kind paa mig,
Tag mig i Eders Arme,

O, forer mig til Himlens Hjem,
Der vil for Gud jeg træde frem,
Ydmygelig jeg beder:
Forældre! Naade mig forkynd,
Jeg har begaaet kun een Synd,
Den gjorde jeg for Eder!"

Hun kysted, end de tvende Liig,
— Da hvirvled' tætte Flamme sig
I rædselsfuld Fortoning.
Et sælsomt Suus i Luften klang;
Thi trende Sjæle op sig svang
Til Naade og Forsoning.

Digitized by Google

Romance.

De venlige Stjerner fra Himmelens Blaa
Til Einar hiin Fisker ved Strandbredden saae,
Da svulmed Havets Vover, da lød en liflig Røst,
Lig Tonevæld, der trængte sig ind i Einars Bryst.
O, underfulde Lyst!

„Jeg elsker Dig, Einar! Jeg bliver din Brud,
„O, maatte Du røres af Kjærligheds Bud!
„Følg mig til rige Slotte, til Sale af Coral,
„Til Havets dunkle Grotte, med Stjerner af Chrystal.
„Jeg evig elske skal!"

„„Mig rører din Stemme, Du huldfagre Møe,
„„Men ei vil jeg boe i dit Slot under Søe,
„„O, hvis Du elsker, Qvinde! ræk mig din hvide Arm,
„„Og Troskab skal Du finde og Kjærlighed saa varm.
„„O, kom til min Barm!""

Da hæved sig Bølgen, lig Fjeldenes Top
Og Havmøen steeg nu paa Strandbredden op,
Og Fiskeren alt førte sin Brud i Hytten ind —
Da luktes hendes Øie, da blegned hendes Kind;
Hun slumrede ind!

Digitized by Google

Ung Einar han sukked og kaldte ved Navn,
Sin Brud omt han bugged og trykked i Favn.
„Du kunde ikke taale hiin Luftning over De,
„Saa skal din Grav jeg rede i Sivet under Søe,
„Huldfagreste Møe!"

Med Veemodens Taarer saa bar han sin Brud
Paa kjærlige Arme i Voverne ud,
Da slog hun op sit Die — nu zittred Tang og Skjæl —
Hun drog ham ned, den Falske! i Bolgernes Væld.
Alverden Farvel!

Digitized by Google

Sangerformaal.

I de skyggefulde Lunde,
Hvor ei Solens Straaler kunde
Trænge ned med vanlig Magt
Gik en Sværmer aarle, silde,
Drømmende blandt Blomster vilde
I et dunkelt Grønsvær lagt.

Rødmed Østens fjerne Høie,
Saae hans sværmeriske Øie
Fuld af Fryd det stolte Skjær;
Og naar Solen atter daled,
Nattens mørkblaa Himlen maled,
Saae han taus dens Stjernehær.

Hver en Blomst ham syntes smile,
Hvert et Straa indbød til Hvile,
Fred nød hver et Blomsterfnug;
Taare, skjønne som Demanter,
Paa hvert Straa, paa alle Planter,
Saae han kun i Nattens Dug.

Digitized by Google

Og naar midt i Aft'nens Stille,
Nattergalens blede Trille
Fra det Fjerne til ham lød,
Faldt paa Blomsterne i Skoven,
Naar han bøied sig — fraaden
Dets Dug i Blomstens Skjød.

Og han digted kjælne Sange;
Som han gik i Skovens Gange
Fødtes de ved salig Lyst;
Ak, han følte sig saa ene,
Ikkun Skovens tause Grene
Lytted' til hans Sangerrøst.

Ha! da hvisled Skovdryaden:
„Gaae, Du kjælne Skjald, til Staden,
„Der man elsker Skjaldens Qvad."
Og han gik, den arme Daare!
Ja, han gik, men angred' saare,
At han gik til larmfuld Stad.

Thi han sang, og blev bespottet,
Ned fra Hytten op til Slottet
Agted man ei paa hans Sang;
Der gjaldt ei Naturens Stemme,
Kunsten der kun havde hjemme —
Kunstens Vei var saare trang.

Digitized by Google

Der er Skjalden ikke Sværmer,
Sprogets Reenhed han sig nærmer
Biting er ham Poesie;
Formens Skjønhed der kun hyldes,
Poesien — den beskyldes
For en klangløs Melodi.

Store Skjalde der man finder,
Rigtignok hinandens Fjender,
Men med Titler og med Rang;
Skjønne Aander de sig kalde,
Stolte ere de fast Alle,
Stolte selv i barnlig Sang.

Sangeren fra stille Lunde,
Næppe undertrykke kunde
Sukket om den drømte Lyst;
Ak, det blev hans Digterlykke,
At man monne Pilen trykke
I et sønderrevet Bryst.

Taus og stille, uden Klage,
Gik den arme Skjald tilbage
Til den fredelige Lund;
Men dets Paradiis var sunden,
Livet var for ham oprunden,
Han dets Glæder elskte kun.

Digitized by Google

Da, da lød hans qvalte Stemme:
„Hvor, ak hvor har jeg nu hjemme,
„Skoven har sin Ynde tabt;
„Livet mig tilbageføder,
„Og mit arme Hjerte bløder,
„Ved til Oval at være skabt."

Frem da foer en mægtig Tanke,
Heftigt Hjertet monne banke,
Kjækt han saae mod Staden hen:
„Jeg vil prøve end det Sidste,
„Skulde ogsaa Hjertet briste,
„Vil jeg vende om igjen!"

„Nu, udruft Jer da med Latter —
„Om en Stund jeg kommer atter —
„Enten skal I Storværk see,
„Eller, hvis jeg undertrykkes,
„Hvis ei Kjæmpe-Ild kan lykkes,
„Vil jeg selv ad Daaren lee."

Stjerneskuddet.

Det var en deilig Aften,
Saa lys og saa sval,
Jeg sad paa Grønsværdhøien
I blomstrende Dal.

Mit Øie lod jeg flyve
Saa vide om Land,
Og mod de blanke Vover,
Der skvulpe mod Strand.

Sig Himmelen hvælved'
Saa blaa og saa mild,
Og Stjernerne blinked'
Saa venligt dertil.

Og Dugdraaben perled'
I Blomstrets Gevandt,
Den ligned' en klar og
En yndig Demant.

Gud veed hvad jeg sagde,
Jeg veed det ei selv,
Min Tanke var hos Englen
I Skov og i Elv.

Digitized by Google

Min Tanke var Emma!
Den fagreſte Møe,
Den yndigſte Roſe
Paa Geſions Øe.

Og Kjærligheds Stemme
Tiltaled mig huld,
Og Barmen den ſvulmed',
Thi Barmen var ſaa fuld!

„O Emma! Du elſker
Ei Helmar, din Ven,
Der gjerne gav Livet
For Kjærlighed hen.

Du elſker ham ikke,
Dog elſker han Dig!
Dugſprængte Violer!
O græder med mig.

De Nattergalstoner,
Der naae til mit Bryſt,
Din Barm ikke rører
Til Smerte og Lyſt.

See Fuglen paa Grene
Den qvidrer ſaa fro,
Den bygger ſin Rede,
Den ſætter ſig Bo.

Digitized by Google

Selv Glenten, den Grumme,
Paa skyhoie Fjeld,
Ifald den var ene,
Sig sørged ihjel.

Og jeg da — jeg Arme,
Som sukker i Løn —
Og Himmelens Fader,
Du høre min Bøn:

Naar Stjerneskud falder,
Man ønsker sig Held:
O, skjenk mig den Lykke,
Som Glenten paa Fjeld.

O, giv mig min Emma!
O, giv mig mit Alt!"
— En Stjerne bevæges —
Et Stjerneskud faldt. —

Og Kjærligheds Stemme
Tiltaled' mig huld,
Og Barmen den svulmed',
Thi Barmen var fuld.

En Arm mig omslynged',
Bryst sank imod Bryst,
Og Læberne mødtes
I Kjærligheds Lyst.

Digitized by Google

Mand og Qvinde.

Og Herren han skabte et Væsen af Jord,
Og kaldte det: Menneske, kraftig og stor;
Det var et Uhyre, en ubændig Aand,
Det burde vel tæmmes ved Blidhedens Baand.
Da lod Gud ham sove, saa tog han fint Støv,
Og Lilieblade, Dugdraaber og Løv,
Og formed' et Billed' saa smækker og trind,
Og planted' to Roser paa sneehvide Kind,
Saa tog han fra Himlen to Stjerner smaae,
Og satte dem ind i Øinenes Blaae,
En Række af Perler fra Havets Bund
Han satte til Tiir i den yndige Mund.

Og Læbernes Rødhed til fyrige Kys
Han formede af Korallernes Lys,
Til Livets Kilde, til Vugge varm
Han lagde Spiren i yppige Barm,
En Æolsharpe med salig Lyst,
Han fæstede dybt i den Skjønnes Bryst —
Han blæste sin Guddomsaande derinde —
Og kaldte det herlige Væsen: „Qvinde!"

Ak! intet skal fuldkomment være dog,
Af Menneskets Side et Ribbeen han tog;

„Hiint er det, som dig herneden vil binde,
En Engel du est — og dog en Mandinde!"

Og Qvinden traadte til Manden hen
Og trykked' hans Haand, og kaldte ham „Ven"!
Hun kysſede ømt hans Øienlaage,
Og Søvnen forſvandt lig en flygtig Taage —
Og naar hans vilde, ubændige Aand
Alt trued at ſønderrive hvert Baand,
Da ſlog hun om Manden den dunbløde Arm
Og knuged ham faſt til den ſvulmende Barm;
Og naar ſig ved Trudſler han vilde beſtræbe —
Hun dæmped' hans Skrig med ſin brændende Læbe;
Da Kjæmpen blev lænket i Engelens Favn,
For første Gang nævned' han Jehovas Navn.

Men Qvinden er ſvag, ſaa ſiges der;
Nu vel! Det er ſandt, hendes Svaghed er
Kun Ribbenets Skyld. Hun taale jo Alt,
Som en Engel blid, i hvis Lod Sligt faldt,
Hun taaler jo Alt: — Sorg, Kummer og Nød,
Hun taaler jo Alt, — uden Ribbeens Stød.

See, derfor ſøge vi — Tingen er klar —
Vor Jord omkring, til vi fundet har
Det Ribbeen, hvis hellige Sympathi
Indvirker paa os med ſit Tryllerie.
Og naar da vor Halvdeel, vort Ribbeen vi finde,
Da juble vi, fulde af Fryd: „Mandinde"!

Digitized by Google

Men ofte, ak altfor ofte ſkeer
Et Misgreb. Man ikke ret for ſig ſeer:
Man finder et fremmed Ribbeens Hjerte —
Det volder ſaamegen Kummer og Smerte.

Da larmer Manden, gi'er Qvinden Skyld —
Det ſtammer dog fra hans egen Byld:
Thi prøver nøie, hvo ſig vil binde,
At I Eders rigtige Ribbeen finde.

Digitized by Google

Jeg var Konge.

Jeg var Konge — let og luftig
Bygged jeg mit Sommerslot,
Folket kaldte mig fornuftig,
Ja selv oeconomisk Drot.

Ofte nød jeg, Zephyrvinde
Svælged' jeg i store Drag
Med mit hele Hofgesinde; —
Folket fandt deri Behag.

Og naar jeg om Landet reiste,
Bandt jeg Ønskevinger paa;
Ingen Æresporte kneiste,
Uden i det høie Blaa.

Deelte ud jeg Baand og Stjerne
Blev ei noget Væsen stødt;
Stjernen blev paa Himlens Fjerne,
Baandet var Auroras Rødt.

Aldrig lod jeg Grovhed drøfte,
Saadant saarer Folkets Sind.
Aldrig gav jeg noget Løfte,
Derved blev det ei til Vind.

Digitized by Google

Frihed fik hver Sjæl i Riget,
Folk med Daarskab, — med Fornuft;
Frihed fik de, som de higed',
Frihed, som en Fugl i Luft.

Bladene fik Lov at skrive
Uden Hinder og Censur;
Valgte de Mig Selv til Skive,
Fløi jeg bort en lille Tuur,

Til jeg stopped begge Ører;
Aldrig Hævnens Røst jeg lød,
Selv de slemme Redacteurer
Gav jeg fri for Vand og Brød.

Da ei jordisk Magt jeg kræved,
Da min Hær var Luftens Hær,
Aldrig Skatterne jeg hæved',
Gav dem efter fjern og nær.

Selv den Skat af Sund og Belte,
Som jeg før betale lod,
Løste jeg, — ad Luftens Telte
Ganske toldfrit Coursen stod.

Flux for Skandiens trende Riger
Jeg en Union opfandt.
Ei med List og ei med Smiger,
Jeg med Luft dem sammenbandt.

Digitized by Google

Fæstnings Magt ei meer jeg prøved,
Fæstningsslaver løb sin Vei;
Fæstninger jeg ei behøved', —
Luftcastelle'r bygged' jeg.

Brændte Solen stærkt paa Landet,
Visted' Kjøling jeg paa Vang.
Nærmed Fjenden sig paa Vandet,
Bød min Storm ham Undergang.

Derfor under Fredens Skygge,
Landets Sønner luunt og godt
Hver ved Vinstok kunde bygge,
Fri for Fjenden bærn't af Drot.

Ha! De jubled' høit af Glæde;
Der var Hallo, der var Fryd.
Til mit høie Kongesæde
Steg Enthusiasmens Lyd.

Selv de fordums Liberale
Purred deres Hanekam,
Og de svoer: „den Onde gale,
Saadan vil vi have ham!"

Digitized by Google

Jødinden.

Der hvor Sarons Roser gløde,
Og hvor Solens Morgenrøde
Staaer i hele Østens Pragt,
Boede Israel, mæt af Dage,
Med sit Barn, saa blid, saa sage,
Klædt i Uskylds hvide Dragt.

„See mit Barn! see Aftnen hælder,
Stjernekilden stærk fremqvælder
Paa det mørke, hvalte Blaa.
Sahra, laan mig barnligt Øre,
Du mit sidste Ord skal høre,
Vel, Du agte vil derpaa.

Naar Du seer min Læbe blaane,
Tal om Gud, som Natten Maane
Gav, og Dagen Solens Ild.
Naar Du seer mit Øie briste
Nævn den Første og den Sidste,
O, da dør jeg med et Smiil.

Og saa længe jeg kan høre,
„Schadai" hvisk i mit Øre,

„Israel, Din Gud er Een!"
Da med Herren bort jeg drager,
Jord mig paa en pløiet Ager;
Slig en Grav er luun og reen.

Svøb mig i Talaren, Pige!
Ei Du tør en „Kadis" sige,
Bed en from og stille Bøn;
Visselig, mit Barn, du græder,
Sønderriv kun dine Klæder —
Sørg, sørg dybt ved Jord i Løn.

Naar Sybdagens Graad er omme
Monne Sorgens Maaned komme,
Derpaa hæv dit rene Bryst;
Fol dog selv i ringe Kammer,
At vi ned fra David stammer,
Herren er vort Skjold, vor Trost!

Hvordan Skjæbnen sig vil føie,
Gjennem Farer, gjennem Møie,
Bliv ved dine Fædres Tro;
Lad ei Tvang, ei Bøn Dig rokke,
Lad ei sledske Ord Dig lokke,
Gud er Gud! — det veed Du jo."

Og han døde, — Sahra hvisked'
„Schadai", da hans Øie bristed',
„Israel, Din Gud er Een!"

Digitized by Google

Hun begrov ham — ak, hun græder,
Sønderrev de kydſke Klæder,
Saa hun rørte ſelv en Steen.

Og da Sorgens Tid var ſvunden,
Hæved' hun ſit Blik mod Lunden,
Nu den ſtod i yppig Pragt;
Og hun tog en Stav i Haanden,
Harpen hang om Lillevaanden,
Over Pigens kydſke Dragt.

Overalt med Sølverſtemme
Priſte hun ſit Land derhjemme;
Palæſtina, Canaan.
Overalt med Fryd man hørte,
Overalt hun Hjertet rørte,
Overalt beundred' man.

Snart en riig og fornem Herre,
Hørte hende, og desværre,
Beilede til Sahra ſelv —
„Du er Min, o bliv Chriſtinde,
Lykke, Riigdom ſkal Du vinde,
Du er Min — hvis ikke ſtjelv!"

Da hun flygted' let ſom Hinden;
Til en Maurer, ſøgte Qvinden,
Og forklarede ſin Nød:

„Ismael var Israels Broder,
„O, beskjerm mig, vær en Moder,
„Jeg vil tjene for mit Brød!"

Maurerqvinden, ond for Resten,
Søgte hurtig Tyrkerpræsten:
„Sahra, hun er yndefuld,
„Hun skal Mahoms Tro antage,
„Til vor Keiser skal hun drage,
„Vi vil dele Byttets Guld!"

Flux, man bandt den arme Qvinde,
Førte hende som Slavinde,
Bort til Stambul, uden Hviil'.
Sahras Sorg skal ingen daare,
Thi i Øiet hang en Taare —
Men paa Læben sad et Smiil.

„Keiser!" saa mon' Mufti tale —
„Hid fra Sarons Blomsterdale
„Kom en jødisk Qvinde skjøn.
„Mahoms Lære først hun søgte,
„Frækt hun med Koranen spøgte, —
Moses elsker hun i Løn."

Frem hun førtes for hiin Keiser,
Overrasket han sig reiser,
Over hendes Yndighed.

„Qvinde! Troen Du antage,
Til din Skjønhed er ei Mage,
Mit Serail er Dig bered."

„O, min Herre! Davids Datter
Høit din høie Ære ſkatter,
Men jeg lyder ei dit Bud;
Ei blandt Utro vil jeg dvæle,
En Slavinde bør jo knæle —
Og jeg knæler kun for Gud."

„„Nu velan, Du ſtolte Qvinde!
Du ſkal blive Sultaninde,
Alt ſkal knæle ved dit Vink;
Sværg til Allahs Maane blide,
Du ſkal vandre ved min Side,
Klædt i Guld og Stjerners Blink.""

„Keiſer over Søer og Vande,
„Herre over Riger, Lande,
„Mægtig eſt Du, men dit Bud,
„Faaer ei Stjernen til at tindre,
„Kan ei herſke i mit Indre —
„Jeg tilbeder Israels Gud!

„Dette Legem' kan Du knuſe,
„Ja, lad kun din Vrede bruſe,
„Gjør med Støvet hvad Du vil;

Digitized by Google

„Men med Troen? spar din Møie,
„Du est Asmagt mod den Høie;
„Sjælen hører Herren til."

„Kast den frække Mø i Lænker!"
Brølte Sultan; „Hun betænker
„Sig maaskee, hvis Nød hun led."
Lynsnar Daad hiint Budskab gjelder,
I en fugtig Fængsels-Kjelder
Kaster man den Arme ned.

Men hun sang den Sang i Hulen,
Daniel i Løvekulen
Trøstig bad til Herren kjær;
Fjernt fra Menneskenes Øie
Var hun nærmere den Høie,
Thi hun sang: „min Gud er nær!"

Trende Døgn. — Hun atter føres
For sin Dommer — sært han røres
Over hendes Lidelser:
„Sahra vælg: Her Liv og Krone,
Mahoms Tro og Purpurthrone —
Eller Død ved Bøddelsværd."

Og et Forhæng gaaer tilside —
Tusind' Blomster dufte blide
Fra en rigt udsmykket Sal,

Guldtapeter, Sølverfjæle,
Tusinde Slavinder knæle,
Vinke ind til Lykkens Hal.

Andet Forhæng seer man briste —
Og man seer en Fyrrekiste,
Sort tildækket der at staae,
Et Skaffot med blege Fakler —
Sahra blegner, zittrer, vakler:
„Fader, Du tilgive maae!"

Som hun staaer og vrider Hænder,
Raadvild sig mod Himlen vender,
Da hun er forladt paa Jord,
Høres Harpetoner klinge,
Som i stærk Erindring bringe,
Hendes Faders sidste Ord:

„Hvordan Skjæbnen sig vil føie,
Gjennem Farer, gjennem Møie,
Bliv ved dine Fædres Tro;
Lad ei Tvang, ei Bøn Dig rokke,
Lad ei fledske Ord Dig lokke,
Gud er Gud! — det veed Du jo!"

Flux hun knæler: „Hør det Alle,
Israels Gud jeg vil paakalde,
I min sidste Time end;

Israels Religion er Moder
Til alle Religioners Goder,
Hvem vil haane Moderen?"

Og med Rolighed i Barmen
Hilsed' hun Farvel med Armen,
Mens hun til Skaffottet treen,
Uden Frygt hun ned sig lagde,
Og de sidste Ord hun sagde:
„Schadai, Israels Gud er Een!"

Bort fra Blodets røde Strømme,
Uskylds hvide Svaner svømme,
Under Aosharpelyd.
Englen med de hvide Vinger,
Troskabsaanden venlig bringer
Didhen, did til evig Fryd.

Den Viseste.

En Fyrste søgte overalt
Paa Jord, den Viseste at finde.
Mod Enden af hans Vandring faldt
Hans Vei forbi en Skov af Linde,
Hvis Kroner gav Ly og Læ
Et Barn, som laa og bad paa Knæ,
Thi, ak! det ellers gik iblinde.

„Hvad hedder denne Skov?" saa taer
Tilorde Fyrsten; Barnet svared:
„Jeg kan ei give noget Svar,
„Thi Ingenting jeg har erfaret;
„Jeg ønsker ofte nok Besked,
„Men Intet bliver mig opklaret,
„Undtagen det: Jeg **Intet** veed!"

Flux tager Fyrsten Barnet med;
Til sine Lande hjem han drager;
En Fest han lader finde Sted
Og paa sin Throne Barnet tager.
Han klæder det i smukt Gevandt:
„Det Maal, jeg søgte, her jeg fandt,
„Min lange Reise mig ei nager.

Digitized by Google

„Hvorhen jeg gik, ved hvert et Fjed
„Traf jeg en Viis, som sig bedaared
„Med taabelig Forfænglighed,
„Og til den Viseste sig kaared, —
„Een Viis jeg fandt — og det er denne,
„Thi kun den Vise vil erkjende,
„At han igrunden Intet veed!“

Ere Tusinde.

For nogle Aar tilbage
En arm Familie stor,
Med stille lydløs Klage
Til Hovedstaden foer.
Med ærlig Hu og Villie
Holdt, næsten uden Muk,
Den fattige Familie
Sit Indtog med et Suk.

Det sagte Suk sig listed
Fra haardtbeklemte Bryst;
Den havde Alting mistet
I Verdens strænge Dyst.
Fast Manden maa forsage,
Nær brast den Qvindes Taal;
Han havde kun tilbage:
En Meisel og et Staal.

Ved Qvindens Sygeleie
Han sad med dem i Haand,
Sin Lod at overveie;
Da vaktes op hans Aand:

Digitized by Google

„Maaſkee i Staalets Indre,
En Guddomsgniſt er tabt,
Og Meislen ſkal erindre
At vi af Gud er ſkabt.

Saa vil jeg meisle Tanken,
Og Staalet give Ild;
Kun Gud opſtille Skranken,
Hvis Tanken farer vild;
Saa vil jeg lade lyſe
Mit Ord fra Skrivepult,
Ei Børnene ſkal fryſe
Og lide bitter Sult.

For Meislen vil jeg kjøbe
Papiir til Værket glad,
Og Staalets Tryk ſkal dobe
Det til et lille Blad.
Men naar nu Bladet tryktes
Og faaer ei Indgang brat? —
„O det vil ei mislykkes,
Naar Lid til Gud er ſat!“

Saa fulgte han det Sidſte,
Den allerſidſte Traad —
Kun Gud og han det vidſte
At det var Troens Raad;
Man ſpottede og gnidſked
Om „Daarſkab“ allerhelſt,
Men Haabets Engel hviſked:
„Din Troe Dig haver frelſt!“

Digitized by Google

Og ikke han sig hvilte
Med Sol i Horizont,
Men Nattens Stjerne smilte
Ned til hans travle Dont.
Og Lykken monne lige
Ned paa den Stakkels Skrift,
Saa Lysten maatte stige
Ved lykkelig Bedrift — —

Og nu man udbredt finder
Det dengang lille Blad;
Vellæst af Mænd og Qvinder
Det er i Land og Stad;
Og Mandens glade Blikke
Er en Forvisning stærk;
Han veed jo, at det ikke
Er hans, men Himlens Værk.

Digitized by Google

Til Henrik Hertz.

(Efter at have seet „Svend Dyrings Huus".)

Let, som naar Hjortene springe hen over kornrige Marker,
Let, som naar liden Smaafugl gynger paa fuldmodne Ax,
Liflig som Bækkenes Løb, gjennem Haver og venlige Parker,
Klinged din Lyre alt længst, Alverden bemærked det strax.
Men at **Du**, som **ei** har trykket i kjærlige Arme
Husfrue og elskede Børn, kunde i Afkrogen see,
Træffe den skjulteste Streng, med overmenneskelig Varme,
Skildre de bittreste Savn, føle den dybeste Vee —
O, det har Du ei lært ved egne Menneskekræfter,
Afluret har Du Naturens dybeste Hemmelighed.
Troldmand fra Musernes Hal! det kan Ingen gjøre Dig efter,
Moderen selv det ei kan, hun kan kun grædе derved;
Faderen knuser en Taare i mørke, zittrende Øie,
Griber ind i sin Barm, mindes Barnet som helst —
O, jeg misunder Dig, Skjald! den Løn Du har i det Høie,
Tusinde, Tusinde Smaae har ved din Digtning Du frelst!

Digitized by Google

Tre Dage af Skabelsen.

Jeg var ei Legeme, ei heller Aand,
Maaskee en usynlig drømmende Tanke,
En opløst Taage, Urlovens Skranke,
Til Æthren bandt ved mægtige Baand.
Foruden Øre jeg kunde høre,
Foruden Øie jeg kunde see,
Salig Vel, og usalig Vee
Foruden Hjerte mig kunde røre.
Jeg kunde tænke, men jeg var stum,
Dog følte jeg Livets Ord mig binde,
Det hellige „Bliv" mig sluttede inde
I evig ubegrændsede Rum.
Men der var Fryd og Fred tilstæde,
De Engle svæved med Vinger paa,
Rundt om i Universets Blaa,
Og prisede Gud med barnlig Glæde.
De saae paa Jova, Alfaders Slot,
Paa den gyldne Sol og blanke Stjerner,
Paa den yndige Jord, som saa langt sig fjerner,
Og de saae at Alt var saare godt.
Da fremtreen Rafael med Flammesværdet,
Med mørknet Øie: „Blandt Eder er Een,
„Hvis Ord er falskt, hvis Lov ei er reen!"

Og Lucius fremtraadte uforfærdet:
„Velan! Du veed det, see Herren skabte
Baade Lys og Mørke, Himmel og Jord,
Lad ham regjere i Lys ved sit Ord,
Mens jeg i Mørket, blandt de Fortabte."
Og neppe havde han talt mod Gud,
For Lyn nedslog ham i Dybets Jammer,
Da stjal han en Gnist af Himmelens Flammer,
Og denne Ild slukkes aldrig ud.
For første Gang fældte Englene Taare,
For første Gang hørtes i Himlen Suk;
Og Herren fandt denne Medynk smuk,
Og loved et Løb til Forsoning at kaare.
„See!" sagde Gud, „see den skjønne Jord,
Et Væsen jeg der til Forsoning sender,
Af Støv vil jeg skabe ham med mine Hænder —
Alt Andet blev ikkun skabt ved et Ord,
Og jeg vil blæse min Aand i hans Bryst,
Og give ham Villie som Gud dernede;
Det Gode og Onde skal staae tilrede
I Hjertet at kjæmpe en mægtig Dyst.
Men Lucius avler Laster i Mørke,
Dem vil han sende forførisk derinde
Kan I det Onde overvinde,
Da skal jeg med Naade og Velbehag
Luttret den Faldne tilbagegive,
Beseiret, skal han den Seirende blive
Og gjenskjænkes Fred paa den yderste Dag!"

Digitized by Google

Den første Dag skabte Gud Himmel og Jord,
Paa den sjette Dag Menneskket;
I sit Billede skabte han det,
Paa dets Tunge han lagde sit Ord,
Gud kysséd hans Pande, beaandéd hans Mund,
Og lagde sin Haand paa hans Hjerte:
„Jeg skjænker Dig Livet med Fryd og Smerte
Ja Liv efter Dødens Blund.
Du est mit Barn, min Skabnings Krone,
Din Aand er taget af min Aand,
Thi skal du knytte det brustne Baand,
Og det Høie igjen med det Dybe forsone.
Drag ind, I Aander! nu i hans Bryst,
De Gode ville kjækt for ham kjæmpe;
Men hjælper han selv det Gode at dæmpe,
Da flye de Engle til hjemlige Kyst;
Dog naar han ønsker det Gode i Eie,
Da raser Kampen i Hjertets Grund,
Men saa i hellige Midnatsstund
Vaage de Engle dog ved hans Leie;
Snart hvile de kjærlige ved hans Bryst,
Snart lege de for ham med blide Drømme,
Paa Guldsnekker flygtig de med ham svømme
Og luller hans Sjæl i unævnelig Lyst."

Den aarle Morgen dæmrede svag,
Og Menneskket sagde: „Jeg **vil** det Gode!"
Da holdt Englene Sabbath, faldt Gud tilfode
— Og dette skete den syvende Dag.

Digitized by Google

Et Digterliv.

Paa Skrænten, høit over Søen hævet,
Han sad i den sildige Aftenstund,
Da Nattens Aande alt gjennembævet
De zittrende Blade i tause Lund.
Taarer hang end i Blomstens Øie
Ved Mindet om Dagens sidste Glød,
Og Droslen slog fra de stille Høie
Et sødt Farvel hen mod Havets Skjød.

Ogsaa i Skjaldens Øie brændte
En Veemodstaare, en Diamant,
Ogsaa hans Hjerte sin Afsked sendte
Til Solen, der nys i Søen svandt;
Mod mørkblaa Bue sit Blik han hævet,
Og lod det svæve saa langt, saa langt —
Han følte Længsler, hans Hjerte bævet,
Og Brystet følte sig engt og trangt.

„I huldе Muser! maatte I smile
„Ned til min arme higende Sjæl;
„Svæver dog ned, her er Fred og Hvile,
„O, daler ned i mit Bryst og dvæl!

Digitized by Google

„Ak hvad fordre I? Livets Lykke,
„Sjælens Haab og Menneſkets Fald?
„Jeg giver det Alt for det gyldne Smykke,
„Ja ſelv mit Liv for at være Skjald.

Da faldt en tynd og en flygtig Taage,
Mens ſvagt han hørte Bølgernes Nyn;
Det tyngede paa hans Øienlaage,
Og han faae et indre, et ſælſomt Syn;
Først det ſom Slør for Øiet hvilte,
Dernæſt ſom Aand fra den lette Sky —
En deilig Qvinde til ham ſmilte
Med Venlighed, fager og jomfrubly:

„Du har forlangt en Digterkrone:
„Har Du betænkt, hvad Du ønſkede der?
„Veed Du, at Harpens ſidſte Tone
„Kun ſkjænker den Løn, Du har ſaa kjær?
„Kan Du forlade Jordlivets Daarer?
„Rummer din Sjæl den Guddomskraft,
„At du kan ſkabe Veemods Taarer,
„Og Glæder, Du aldrig ſelv har havt?

„Hvis Du det kan — Du kan det ei længe,
„En ſtakket Fryd er den dyre Stund;
„Man lytter med Lyſt til Harpens Strænge,
„Mens Døden ſig leirer om Skjaldens Mund.
„Tag Harpen da, let briſte dens Traade,
„Der knyttet er til dit eget Liv,
„Endnu for ſidſte Gang lad Dig raade!"
Han foldede Hænder og bad: „o bliv!"

Digitized by Google

Da toned i Luft, i Kildevældet,
En Treklang, en liflig Melodie,
Et ſaligt Echo fra Dal, fra Fjeldet,
Lig fjerne Verdeners Harmonie.
Riigt bølged Toner fra Harpens Strænge,
Han aanded knapt for at høre dem;
Geſtalter fik Liv i Skov og Enge,
Og Skjalden fandt Himlen i Harpens Gjem.

Den *første* Streng var riig paa jordiſk Glæde,
Den braſt da Egoismen lod ſig ſee,
Den Anden lød, ſom naar Forladte græde,
Han rev den ſønder af Fortvivlelſe;
Den *Tredie* lød ſaa mild ſom Fløiteroſter,
Og lokked frem ved kjærligt Diekaſt
Halvnøgne Former, mælkehvide Bryſter,
Som vakte Vellyſt, — — indtil Strængen braſt.

Med Bæven greb han vaerſomt i den *Fjerde*,
En Molaccord igjennem Luften klang;
Om Livets Alvor, om det Dybe, Lærde,
Om Livets Intethed nu Skjalden ſang;
Men Laſter, ſom han ſelv ſaa tidt udøved,
Han ſtraffed, ſpaaede Menneſkets Ruin;
Han røved Haab fra dem, der Haabet røved,
Og Strængen braſt med ſælſomt, ſælſomt Hviin.

En Streng — endnu han har tilbage,
Den griber han med ſød Forvisnings Lyſt,
Da ſtummer Smerten, tier hver en Klage,
Han hører Engles Hallelujah-Røſt;

Digitized by Google

Fra Strængen lyder dybe Orgeltoner,
Fra Læben bæver hellig Pſalmeſang,
Og Sangen glæder Jordens Millioner —
Og Jordens Millioners Stemmer klang.

Men Harpens Tone Sangren ſelv forvirrer:
Han griber Plectret meer og mere faſt,
Dybt i hans Hjerte Strængen ſælſomt dirrer,
Og lyſt i Natten blier hans Diekaſt —
Da braſt den ſidſte Streng, dens Toner hæved
Fra Støvet op det ſidſte Suk, der lød,
Mens Digterkronen om hans Tinding ſvæved
— Og Sol ſtod op, var Digterkongen død.

Tempelløftet.

Cymblerne klang, Harpernes zittrende Strenge
Steg med en Sang over Gideons græsrige Enge,
Citheren dirred af Fryd og Basunerne lode
Fra Zions Bjerg i den sildige Aftenrøde.

Palmerne duftede sødt i de legende Vinde,
Libanons Ceder stod stolt som en herskesyg Qvinde,
Ysoppen ydmyg og stille ventede kjølige Nætter,
Mens Roserne gløded paa Sarons og Morias Sletter.

Herlig steg Sangen fra Jehovas hellige Høie,
Herlig og skjønt gjenlød det. Den Eviges Øie
Smilte med Velbehag ned til den yndige Jord,
Han hørte med Miskundhed Israels hellige Chor.

Var der da Glæde i Jacobs seierrige Telte?
Flygted Philisternes Hære for Davids mandige Helte?
Eller hidbragte Mødre for Jehova Første-Grøden?
Nei! — det var Sangkongen David, der kjæmped med Døden.

Bleg og bedaget laae henstrakt den hellige Sanger,
Dybt i hans Blik kjæmped Dyden med Svaghed og Anger,
Læben, der hidtil lod hellige Lovsange lyde,
Og som lod Krigsbud udgaae — mægted ei mere at byde.

Digitized by Google

Kraftløs var Haanden, som Stenen mod Goliath slynged,
Nedbøiet Isen, som var den af Centnervægt tynget,
Dog laae et Smiil om hans Læber, et saligt der laae,
Ene hans Gud, og hans Søn kunde Smilet forstaae.

Sangen og Cymblerne taug paa det selvsamme Bud,
Der før havde stemmet en Lovsang for Hærenes Gud,
Endnu kun lød der en Røst, skjøndt døende, reen:
„Hør Israel, Herren din Gud, Han er Een!!"

„Kongen er død!" saa lød det sørgende Chor,
„David er død!" saa lød det prophetiske Ord:
„Salomon bygger et Tempel af Steen og af Guld,
„Konningen lever! Ham Herligheds Konge er huld!"

Og mens han Hænderne lagde paa Sangkongens Bryst,
Gav han sit Løfte med stærk og inderlig Røst.
Sangkongens Aand som en vinget Cherub opad svæver
Til Jehovas Thronsal ved Lyden: „Konningen lever!"

Jacobsstigen.

Jeg seer en Himmel lys og blaa,
Et Saligheedens Rige,
Hvor Sjælen stræber op at naae
Ad Troens Jacobsstige;
Jeg Lyset seer i Thronens Sal,
Som intet Øie maaler,
Hvor Englene i Tusindtal
Sig glæde ved dets Straaler.

Min svage Fod med reen Begjær
Til Jacobsstigen iler,
Og som jeg er den mere nær,
Fraoven Englen smiler;
Og som jeg klamrer mig til den
Med stedse større Længsel,
Let vifte Jordens Taager hen
Med Syndefald og Trængsel.

Jeg naaer et Trin, og Alt er klart,
Og reen den Duft, jeg aander,
Kun hører jeg endnu hvor svart
Det sig i Dybet vaander,

Digitized by Google

Jeg staaer paa Selvbevidstheds Trin,
Skjøndt ydmygt Gud jeg loved,
Det kaster til min Sjæl et Skin,
En Glorie om mit Hoved.

For ei at synke, holder fast
Jeg af al Sjæl og Evne;
Da seer gladdrukne Diekast
Hvad Læben ei tør nævne;
Jeg naar derhen, skjøndt Veien gaaer
Til Maalet heelt forskjelligt,
Og bævende af Fryd jeg staaer
Paa Trinnet, som er helligt.

Dog ak, her ender Støvets Fjed,
For Haand og Fod ei Fæste —
For heelt at nyde Himlens Fred,
Maa Trinnet naaes det næste,
Og det staaer høit ved Stjerners Port,
Hvor Støvets Arm ei rækker,
Og intet Mellemled er gjort
Hvor opad Veien strækker.

Her maatte Guddomsevner til
Og Himlens Cherubvinger —
Ved Halleluja-Strængespil
Kun Sjælen did sig svinger;
Og Blodet er dog i mit Bryst
Og Jordestøv dets Hylle;
Men didhen, did staaer al min Lyst,
Af Sjælens hele Fylde

Fraoven strømmer Harpelyd
Og Hosiannatoner,
O, slig en oversalig Fryd
Naar selv til Jordens Zoner;
Det Engle er, som love Gud,
I Kjærlighedens Rige,
Og Tonerne er Himmelbud,
Til op ved dem at stige.

Og fuld af himmelsk Kjærlighed
Istemmes Hjertets Sange:
„Jeg elsker Gud! Ja Du det veed —
Jeg vil ei meer forlange;"
Nu drage Tonerne mig med,
Endt er min Jacobsstige;
Jeg føler Himlens Salighed
I Kjærlighedens Rige.

Digitized by Google

Til Fru Heiberg, som Belisario.

Du elsker høit Dit Modersmaal,
Ja, elsker det saa ganske,
At italienske Sanger-Skraal
Det ikke kan forvandske.
Først viser Du Dig dansk og fri,
Dernæst Du Værket kroner:
Vi see den Svulst, der ligger i
De „søde" welske Toner;
Vi see en Charlatan, en Nar,
Der ønsker Os til Bedste,
Som vore Skjønnes Hjerter har,
Og er dog ei Vor Næste;
Vi see ved italiensk Effect
Hvad Fremmede tør byde,
Mens Damernes Triumph perfect
Med Nordens Brød de nyde.
Du gav os herlig Lægedom hen,
De Skjønne, der var blinde,
Du Synet givet har igjen —
O, Tak! Du hulde Qvinde!
Du viiste: Qvinden gaaer for Mand,
Hvor Danskhed ei gefaller; —
Der Hjerterne kun vindes kan
Ved udenlandsk „Rabalder".

Digitized by Google

Naar nu, det ſkjønne Maal Du traf,
Ja, da vi ville finde
Du tager Skjæg og Barſkhed af,
Og ſtaaer da — ſom en Qvinde.
Hav Tak, Du ſtolte Digterviv!
Du tro Fremſtillerinde!
Den Blinde gav Du Syn og Liv;
Den Døve — Lyd ſkal finde.

Ved Solens Opgang.

Det er Morgen! Sødt og rolig
Slumre Alle i et Blund,
Med den tause Nat fortrolig
Er den blide Morgenstund; —
Verdens Larm og Tummel hviler,
Fred er over Mark og Dal,
Menneſket i Søvnen ſmiler
Og forglemmer Jordens Qval.

Sagte Luftning bøier Grene
I den fredelige Lund,
Hvor jeg ſidder taus og ene
I den aarle Morgenſtund;
Furet Mark og græsklædt Vænge,
Blomſtervang ved Skovens Elv,
Dem jeg ſtirrer paa ſaalænge
Til jeg ei forſtaaer mig ſelv.

Dugſprængt Grønt paa Marken pille
Faar og Lam ſaa ſtille, fro,
Ligeſom de ikke ville
Styrre Menneſkenes Ro;

Digitized by Google

Dagen gryer og Løvet skjælver,
Hyrden iler til sin Dont,
Himlen azurblaae sig hvælver
Ned mod fjerne Horizont.

O! hvor frydes Øiet ikke? —
Hist i Østens fjerne Egn
Hæver sig for mine Blikke
Dagens store Guddoms Tegn.
See det dukker op af Dybet,
Dette herlig, klare Skjær; —
Menneskет, ja selve Krybet,
Føler sig sin Skaber nær.

See! det rødmer meer og mere
— Straaler af Auroras Krands —
Indtil stedse fleer og flere
Bryde frem i Lueglands;
Dagens store Hersker træder
Op paa Himlens hvalte Blaae,
I de gyldne Purpurklæder
Majestætisk frem at staae.

Saae Du Solens Straaler spilled
I fortryllet Himmeldands? —
„Dette er Jehovas Billed!"
Jubled da Din bedre Sands; —
Thi for denne Himmellue
Sænkes ydmygt Øiet ned;
Intet Blik tør heelt beskue
Verdens Skabers Herlighed.

Digitized by Google

Støvets Søn! o, hvis Du dvæler
Tankefuld ved denne Stund;
Uvilkaarligt da Du knæler,
Lover Ham af Hjertets Grund,
Ham, der under Atmosphæren
Ordned hvad Du skued nys,
Ham, der over Stjernehæren
Throner i et evigt Lys. —

Fuglen qvidrer høit i Skoven,
Vækker mig af Sjælens Drøm;
Solen speiler sig i Voven,
Dyppende sin Purpursøm.
Hesten vrinsker, Lammet bræger,
Bonden trygt bag Plougen gaaer;
Himmellyset fryder, qvæger
Og forynger Livets Vaar. —

Gaae Din Vei, Du stille Sværmer!
Riv Dig los fra dette Sted;
Nu Din Arbeidstid sig nærmer,
Ogsaa Du maae virke med;
Men — hvis Lyset Dig tiltaler,
Hvis dets Engle Sands Dig gav, —
Kom igjen, naar Solen daler
Ned i Vestens Flammehav.

Smaariim.

Injurier.

En Dranker gik ud paa Klammerie,
Dog ak, ei rigtig vilde det lykkes,
Da gleed den fulde Maane forbi,
At skjændes med den, ham lystig tykkes.
„Du seiler,“ skreg han, „dog ei omkuld,
„Men det er Beviis at du intet duer,
„Dag ud og Dag ind er Jeg pærefuld,
„Men Du — er kun fuld hver fire Uger!“

Til Lauritz Skau.

Du Mand fra Slesvig, som med ærlig Tunge
Har talt saa bravt, saa kjækt, saa dansk dertil,
At sig har frydet gamle Mænd og Unge
Ved Aand og Kraft og Marv og Tungespil.
At Du har Hjerte kunde man vel vide,
Nu veed vi da, at Du har Hoved med;
Brug nu blot Hovedet i rette Tide,
Thi Hjertet sidder alt paa rette Sted.

Digitized by Google

Troskab til det Sidste.

1.

Ikke langt fra Esrom So
Boede en deilig Møe
Med sin gamle, blinde Moder;
Faderen var gangen bid,
Hvor ei Livets Storm i Strid
Staaer mod Livets Goder.
Ofte er Livet et smerteligt Fængsel:
Smægtende Attraae og brændende Længsel —
Hjertet er Vugge, og Hjertet er Grav.

Emma sad saa taus og tyst,
Voldsomt zittred hendes Bryst
Ved en sær veemodig Tanke;
Og en Taare smerteqvalt
Ned ved hendes Hjerte faldt —
Maatte det ei banke?
„Ak, jeg maae handle den Døde til Villie
„Skal jeg end visne som sørgende Lillie —
„Barnet bør vise sig kjærlig og brav."

Herman traadte sagte ind,
Furet var hans blege Kind,
Dommen skulde han jo høre.
„Emma! bliver jeg forglemt,
„Har Du ogsaa fast bestemt,
„Hvad Du nu vil gjøre?
„Kan ikke Kjærligheds klagende Stemme
„Bringe Dig barnlige Pligt til at glemme
„Faderens Ønske og Rigmandens Bøn?"

„„Elskte Herman! fat Dig dog,
„„Seer Du i hiin mørke Krog
„„Omme Moders ringe Leie?
„„O hun er saa arm, saa blind,
„„Men hun seer i Haabet ind,
„„Guld hun faaer i Eie.
„„Hvis ikke Hugo flux Haanden jeg giver,
„„Tænk da, o Rædsel, hvad Lod hendes bliver:
„„Hungerens Piinsler og Armodens Løn.""

„„Vel jeg føler, ei jeg kan
„„Elske nogen anden Mand
„„End den Første og den Sidste;
„„Men jeg finder Tanken smuk,
„„Pligt at følge, — ved et Suk
„„Skal dog Hjertet briste!""
Og de sig favned med Afskedens Smerte,
Sidstegang bankede Hjerte ved Hjerte,
Læberne stammed' et sagte „Farvel!"

Digitized by Google

Tæt ved Huſet ſtod et Træ,
Der ſank Herman ned i Knæ;
Bønnen ſteeg til Stjernerader.
Ikke langt fra Esrom Søe
Knælede en deilig Møe:
„Det er fuldbragt, Fader!“
Aanderne ſtævned mod Himmelens Bue,
Sukkene mødtes i Stjernernes Lue.
Himlen beaanded den martrede Sjæl.

Aaret ſvandt med Sneglefjed,
Emmas Haand og Emmas Fred
Var til rige Hugo knyttet.
Gamle, blinde Moder loe,
Nu mod Armod var hun jo
Rigelig beſkyttet.
Emma hun ſmilte lig Solſtraaler milde,
Men naar ſig nærmede Aftenens Stille,
Dugdraaber væded det elſkende Stov.

Og en ſtille Aftenſtund
Bad hun ret af Hjertets Grund,
Moderen hos ſig at møde:
„Hugo troe jeg levet har,
„Sig ham: Byrde Livet var —
„Herman troe jeg døde!“
Engelen ſvæver med azurblaae Vinger,
Henover Gravklokken mørk den ſig ſvinger,
Skuer med Veemod det visnede Lov.

Digitized by Google

2.

Og det led ad Juletid;
Sneen laae saa reen og hvid
Overalt i Byens Stræder.
Midnatstid ved Hanegal,
Ud til Fredriks Hospital
„Herrens Tjener" træder.
Og som han kommer i halvmørke Stue,
Seer han en Døendes Gnist at oplue,
Venligt indgjød han ham Livshaab og Mod.

„Er I Christi Tjener god?
„O saa sværg ved Jesu Blod,
„At I vil min Synd fortie.
„Ak, mig martrer, piner den,
„Jeg kan ikke fare hen
„Med slig Hjertesvie!"
Og som en Orm sig i Støvet han vrider,
Præsten nu trøster den Arme, som lider,
Sværgende Taushed ved Frelsens Blod.

„Ak saa hør: for fire Aar
„— Rædselfuldt mig Mindet staaer —
„Bar man hen til Esrom Kirke
„Liget af en fager Viv,
„Som kun nød et stakket Liv.
„Guld- og Sølvervirke,
„Armbaand og kosteligt Smykke jeg vidste,
„Havde hiin Frue fiin udi sin Kiste.
„Gjerrigheds Dæmon beseirede mig."

Digitized by Google

„Og jeg gik langs tause Lund;
„I den sorte Midnatsstund
„Brød jeg ind i Kirkehvælven;
„Hu! hvor fik jeg Modet fra,
„Maanen lyste nu og da
„Med usikker Skjælven,
„Vindene suste i Træernes Toppe,
„Uglene tuded i Taarnet deroppe,
„Ret som de vidste jeg plyndred et Lig."

„Jeg af Halsen tog en Krands,
„Og jeg saae ved Maanens Glands
„Hendes Haand en Ring at bære,
„Men den sidder alt for fast,
„Og jeg maae i største Hast
„Fingeren afskjære.
„Da hæver Skrig sig mod Høikirkens Bue,
„Op i sin Kiste sig reiser den Frue,
„Klager og jamrer og sukker derved."

„Og hun taler svag og klar,
„Ordene ei Mening har,
„Som i Vanvid, saa de lyde:
„„Hugo troe jeg levet har,
„„Sig ham: Byrde Livet var —
„„Herman troe jeg døde!""
„Men da hun vaagned af Skinddødens Arme,
„Bad hun for Livet, saa Gud sig forbarme —
„Men jeg var steenhaard — og qvalt sank hun ned."

Digitized by Google

Tæt ved Sottesengens Træ
Præsten segned ned i Knæ,
Bønnen steeg til Stjernerader:
„Emma, ogsaa jeg maae døe,
„Hent mig nu til Esrom Søe,
„Det er fuldbragt, Fader!"
Hovedet livløst mod Brystet nedsegned
Herman, Ham var det, i Døden brat blegned,
Kjærligheds-Englene smiilte derved.

Man har sagt: En venlig Aand,
Løst af Gravens brustne Baand,
I den stille Midnatshvile
Svæved til den Elsktes Leer
Og for ei at skilles meer,
Bad det med sig ile.
Aanderne stævned mod Himmelens Bue,
Leved og svæved i Stjernernes Lue;
Himmelen skjænker de Salige Fred.

Lykke og Skjæbne.

1.

Der ligger et Noer i den lille Vugge,
Det smiler saa sødt, saa blidt,
De Øine smaae op og i sig lukke —
O, lader os dvæle lidt.
Hvad er dog skjønt som de favre Minder?
Hvad er som Barnets Blund?
Engelen kysser de spæde Kinder,
Kysser den lille Mund.

Barnet voxer, — og Uskyld visner,
Verden kræver sin Ret.
Svaghedens Følger Hjertet isner —
For Verden er det „en Plet!"
Pigen fælder en bitter Taare:
„Adolph har mig forladt,
„Brøden: at jeg mig lod bedaare,
„Sones i Dødens Nat."

Solen staaer op og Skibet havner,
Pigen takker sin Gud;
Thi Adolph den faldne Pige omfavner
Og nævner hende: sin Brud!

Lykken ſmiler ſaa blidt, ſaa ſage;
Barn og Moder og Mand
Nyde Kjærligheds ſkjønne Dage,
Og love Gud ſom de kan.

2.

Der ligger et Noer i en anden Vugge,
Men hvi er dog Kinden vaad?
Hvi høres det Barn i Søvne ſukke
Og briſte i heftig Graad?
Hvad er ſaa dybt ſom det Suk der lyder
Fra Barnets beklemte Bryſt?
Varſler det Uheld? Det Skjæbne tyder; —
Verden er Vee og Lyſt.

Barnet voxer og Uſkyld viſner,
Verden kræver ſin Ret.
Svaghedens Følger Hjertet iſner —
For Verden er det „en Plet!"
Pigen fælder en bitter Taare:
„Anton har mig forladt,
„Brøden, at jeg mig lod bedaare,
„Sones i Dødens Nat!"

Solen daler og Havet bruſer —
Den Fortvivlede leer —
Bølgen over den Sjunkne kruſer,
Haien med Fryd det ſeer.
Englen ſørger ved denne Vugge,
Græder af Hjertens Grund;
Døden de matte Øine lukke,
Kyſſer den blege Mund.

3.

Jordenen ruller — og Gravene briste —
Domsbasunerne klang.
De Døde staae op af deres Kiste —
Elly stod op af Tang.
Nu skal de frem for Lysflammen træde —
Fyrste og Betler kom,
Vandrede ind til Sorg eller Glæde,
Efter den Eviges Dom.

Elly zittrer — hun Dommen kjender —
Brudt som et nedertraadt Siv.
„O, Livets Fader! ved egne Hænder
Har jeg ombragt mit Liv."
— „Ja Du har syndet, det maa Du vide!"
— Saa lød fra Cherubers Raad —
„Thi vandrer hen Din Straf at lide
„Blandt Hænders-brid og Graad!"

Men Naadens Engel med kjærligt Øie
Vinker paa Herrens Bud:
„Knæl mit Barn for den Evighøie,
„Den alforbarmende Gud;
„Der laae to Spæde hver i sin Vugge,
„Eet Hjerte og samme Sind.
„Lykken gav Smiil — og Skjæbnen Sukke —
„Gak Begge i Himlen ind!"

Digitized by Google

Hvorledes jeg har ſværmet.

Jeg var vel neppe fyldt de Otte Aar
Før alt jeg ſværmed ſom en lille Taabe,
Og byggede i Luft, en Kongegaard
Og ſvobte ſelv mig ind i Purpurkaabe.

Jeg følte Danſkhed, — ja jeg var en Helt,
Jeg nedſlog Hære — Seierskrandſe bandtes,
Jeg kjørte i Triumph til Kongetelt,
Med meget meer, ſom der i „Mallings" fandtes.

Men jeg blev klogere, det var et Held —
Jeg kunde gjerne ſelv mig derfor kyſſe,
Naar blot man nævned Fædrelandets Gjæld,
Betalte jeg den af min Spareboſſe.

Dog ſom jeg vorte, vorte Tanken med,
Og jeg gav Slip paa Laurbær og paa Kronen,
Men jeg betænkte: Før jeg taer affted,
Jeg Landet ſkjænke vil Conſtitutionen.

Digitized by Google

Og da jeg ydmyg tog en Vandrestav
Og som en Minestrel i Verden traadte,
Et Spøgenavn mig mine Brødre gav,
Der dog min Stræben til et Navn forraadte.

Jeg troede fuldt og fast, en Digter var
Et Barn i Sind, en Aand i Jordens Sphære,
En Mester fuld af Lyst, hos Hvem jeg snart,
Lig andre Drenge, kunde gaae i Lære.

Men see, det svandt som Drømmenes Gestalt,
Det svandt som Sæbebobler der maae briste.
Ak ja, det svandt — men det er ogsaa Alt —
Og at det maatte svinde, ei jeg vidste.

Men nu — nu er jeg fulde tredive Aar;
Nu er jeg klog nu har jeg gaaet i Skole,
Nu jeg som Andre kjønt fornuftig gaaer
Med snevre Burer og moderne Kjole.

Nu drømmer jeg ei meer mig Konge, thi
Jeg indseer Sligt bør smukt man lade være,
Hvis ei vort kongelige Cancellie
Skal med sin Prosa andre Ting os lære.

Nu sværmer jeg ei meer for Seierskrands,
Og slaaer ei Hære ned til ingen Nytte;
Thi Nu indseer jeg nok, at hertillands
Kan Kongen meget vel, selv Landet flytte.

Digitized by Google

Min Sparebosse slaaes ei heller brat itu,
(For Statens Skyld) Med den er det paa Helden,
Magister Lindberg og de Andre nu
Jeg overlade tør at klare Gjelden.

Kun sværmer jeg endnu for Poesie,
Det Sværmeri kan ikke jeg forandre,
Uagtet nu jeg veed at et Genie
Er Kjød og Blod og Been som alle Andre.

Digitized by Google

Einar Tambeskælver.

Der bruser en Kilde i Menneskets Bryst.
Den bruser tidlig og silde,
Livets Vaande og Livets Lyst
Sprudler af samme Kilde.

Livets Kræfter og Storbedrift
Spirer dernæst paa Bunden,
Naar Kilden springer fra Klipperift
Fremqvælder den først af Grunden.

I gamle Dage, i Hedenolds Tid,
Da Modet lued i Barmen,
Levede Einar, en Helt i Strid,
Med nordiske Kræfter i Armen.

Sin Konge Olaf han var fuldtro,
Og Norges Drot var ei bange,
Til Pommerens Land de trostig ro
Med Kongsnekken „Ormen hin Lange'"

Ved Svolder stod det store Slag,
Hvor Einar var Buesktytte.
Tilsidst sprang Buen med vældigt Brag,
Kong Olaf til liden Nytte.

Digitized by Google

„Hvad var det," spørger Konningen fast,
„Einar Tambeskælver, min Grande?"
„„Norriges Rige af Haanden Dig brast,
Til Sorrig maa Du det sande.""

Og skjøndt han drager sit brede Sværd
Og dræbte af Fjender mange,
Venderne lægge dog Langormen nær
Og tage de Norske tilfange.

Da traadte Vendernes Fyrste frem:
„Hr. Olaf, I Sværdet nedlægge!"
Men Einar tilkastede Sværdet dem,
Saa de segnede ned paa Dække.

Saa tog han Kongen i vældig Favn
Hug ham i Søen med Kræfter,
Og raabte: „Farvel, du pommerske Ravn."
Sprang i Bølgerne flux derefter.

Sin Konge greb han, og bad: „Tilgiv,
„Paa Frelse Du ei forsage,
„Klyng Dig kun fast til mit stærke Liv,
„Vi har saa stakket tilbage."

Saa svam de sammen til nærmeste Snek
Og bjerged sig som de kunde,
Til Fremland førte han Konningen væk
Gjennem Bælter og Øresunde.

Digitized by Google

Og denne Kjæmpe, i Striden stor,
Ham agtede man saa ringe,
At man indbød ham til Gjæstebord
Og lod hannem der ombringe.

Den Konge, han svoer baade Ære og Tro,
For hvem Oprør han monne dæmpe,
Harald Haardraade bød ham sit Bo,
Og myrded den gjæve Kjæmpe.

Saalænge hiin Kilde i Menneskets Bryst
Fremqvælder med Bølger klare,
Skal vi mindes Einar fra Norriges Kyst
Stor i Fred, som i Stridens Fare.

Og saalænge i Danmark hver Storbedrift
Bli'er holdt i Hæyd og Ære,
Skal Norriges Einar i Skjaldeskrift
Taknemmelig erindret være.

Digitized by Google

Rigsdagens Indvielse, den 5te October 1848.

Kjærlige Fader! Lær os at vandre
Veien til Frihed og Ret uden Blod,
At vi med Ord kun bekjæmpe hverandre,
Da har først Loven sin ædleste Rod.

Lær os at vælge det Sande og Gode,
Lær os at finde den virksomme Id,
Lær os at oprykke Ondet med Rode,
Lær os at stride den ædleste Strid.

Hvad er al menneſklig Viisdom? En Taage,
Hvori vi famle og let fare vild;
Giv Øiet Seekraft og oplad dets Laage,
Veiled os, Gud! ved Din hellige Ild.

Ret vi forstaae ei at vælge, — det blænder
Ofte at høre de flydende Ord;
Du kun, o Herre! Du prøver og kjender
Tanker og Id, som i Menneſket boer.

Digitized by Google

Du den Altseende lade os finde
Maalet, vi søge med ængstelig Aand;
Natten er mørk og vi famle i Blinde,
Led os til Maalet med faderlig Haand.

Snart vil da Morgenens Purpur vi skue,
Snart vil oprinde den solklare Dag;
Hellige Fader! Din Kjærligheds Lue
Lyse for os og vor hellige Sag!

Digitized by Google

Til Kongen!

Den 6te October 1848.

I Folkets Lykke sætter Du Din Ære,
Og Folkets Frihed er Dit Kongeord;
Til Gjengjæld skal Du stedse elsket være
Saalænge der er Frihedssind i Nord;
End bragte Kongekronen Dig kun Sorger,
Men Fredens Lykke den vil vorde sød;
Selv Konge, er Du Danmarks første Borger,
Det bringer gylden Frugt af Tidens Skjød!

Digitized by Google

Til Danmark.

Dit Blik er mørkt, omhyllet af en Taage —
Mismodig seer Du til Dit Slesvig hen,
Og sammenrullet staaer Dit Dannebroge
Og haanes bittert af Forræderen;
Og dine Sønner, som saa gjerne kjæmpe
For Dig og for Din soleklare Ret,
Maae orkesløse hvile, Modet dæmpe,
Og taale paa dit blanke Skjold — en Plet.

O bittre Harm! Hvi tør Du ikke kløve
Det Niddingsfrø, som byder Retfærd Trods?
Hvor tung, hvor haard, hvor bitter er den Prøve,
Som man udtænkte og beredte os?
Og dog maa den udholdes, selv med Smerte,
Til Tiden kommer maa den holdes troe;
Til Blodet svulmer op i Løvens Hjerte,
Og Danmarks Løve strækker ud sin Klo.

Vær fast, vær rolig! lad Dig ei nedtrykke;
Thi denne Prøve er en Martyrdom
Af hvilken Retfærds Seir og Seirens Lykke
Vil springe ud, som fra et andet Rom.

Digitized by Google

Den ſtore Verden ſkal et Danmark ſtue,
Der veed at bære, hvad der alt er gjort,
Der ſig bereder — medens Andre true —
At hævne Trudſelen med noget Stort.

Vel er det tungt, naar Ret og Retfærd lide,
Men det er ſtolt naar Retfærds Time ſlaaer,
Og det er ſødt for Fædreland at ſtride,
Og det er ſkjønt naar Sandhed Seir opnaaer;
Men og ſaa viſt ſom Seirens ſtore Fader
Har Magt at ſkabe lyſeſt Dag af Nat,
Saa viſt det er, at Den, ſom ſig forlader
Paa Ham og Retfærd — aldrig er forladt!

Saa hæv Dit Blik, o Danmark! Hæv Din Tanke,
Med Blod ſkal Du aftvætte Skjændſlens Vee,
Og ſtolt og frit ſkal atter Hjertet banke,
Og reent Dit Kors ſkal blive, reent ſom Snee;
Thi ſnart ſom forhen ſkal Du mandigt ſtride,
Og nu ſom forhen for Din Hæders Sag —
En føie Stund endnu Du ſee og lide,
Og da — det bli'er, o Danmark, „Atter Dag!"

Digitized by Google

Til Rigsdagen.

Huſk, danſke Mænd! I komme ſammen
I Danmarks ſkjæbnesvangre Aar;
Huſk, mægtig raſer Oprørsflammen,
Og Eders Æren er og Skammen,
Om Danmark falder eller ſtaaer.

Huſk paa, I Mænd med Mod i Hjerte,
At Slesvig har et Hjerte end;
At Tydſkland tændte Krigens Kjærte
Paa Danmarks Grund med Død og Smerte
Og haaner gruſomt danſke Mænd.

Huſk paa, at Folket Eder kaldte,
At I fornam dets ſtærke Raab,
Da det ſin ſtore Trang afmalte,
Da I dets Følelſer udtalte,
Huſk paa — og ſvigt ei Folkets Haab.

Det gruſomt var at tie ſtille
Naar det behøver Troſtens Ord,
Thi I ſkal tale, I ſkal ville
Med mandig Djærvhed, Klogt og Snille,
Da blier det lyſt i høie Nord.

Digitized by Google

O huſker vel de ſkjønne Minder,
Som i vor Barndoms Tid oprandt,
Den Kjærlighed, ſom ſammenbinder
Med Fødelandet, ſom vi finder,
Og altid ſkjøn og herlig fandt.

„Den Plet af Jord, hvor Livets Stemme
Lød første Gang fra ſpæde Bryſt,"
O, freder om den — ei I glemme,
Dybt i Jert Indre I fornemme,
At denne Røſt er Folkets Røſt.

Huſk, I er Vægterne, ſom vaage,
O, vaager trofaſt, — man det ſeer, —
Thi tynges Eders Dielaage,
Da falder der en giftig Taage —
Og gamle Danmark er ei meer.

I ere Meſtrene, ſom bygge;
Brug da den rette Hjørneſteen:
Et Værk I ſkulle os betrygge,
Som vorde ſkal til varig Lykke,
En loblig Grundvold, høi og reen.

Vel bygge Meſtrene forgjæves,
Naar ei det ſkeer ved Herrens Haand;
Og al Aarvaagenhed, ſom kræves
Er ſpildt, naar Nattens Mørke hæves,
Hvis ei den vogtes af Guds Aand.

Digitized by Google

Men derfor skal I Jer berede,
Hver djærv, hver stærk, hver Danis-Mand,
Og knæle ydmygt ned og bede:
At Gud afvende vil sin Vrede
Fra dette dyrebare Land.

Lig Kjæmper da I slaae paa Skjolde,
Det lægger Aar til Danmarks Aar;
Det gjør dets Sønner gjæve, bolde,
Thi være I de stærke Volde,
Bag hvilke Danmarks Hjerte slaaer.

I være skal det Dannebroge,
Som faldt til os fra Himlen ned;
I føre os til Seierstoge,
Og om til Donau selv I droge,
Ved Gud og Mænd! vi fulgte med!

Fold Dannebroge ud den røde,
Med hvide Kors som Danmarks Skjold;
Paa Dannevirke skal I bøde,
At Slesvig ikke meer skal bløde,
For fremmed Ransmænds frække Vold.

Man skal ei længe Danskен ynke, —
Død kan han taale, Medynk ei, —
Vi kunde falde, men ei synke,
Mens feige Diplomater klynke,
I føre os paa Æresens Vei!

Digitized by Google

Ja, til et Kampraab nu vi trænge.
Til sidste Mand vi kæmpe vil!
Da synger Lærken over Enge
Om „Danmark deiligst Vang og Vænge",
Naar Danskен selv ei meer er til.

Men endnu lever Danmarks Løve,
Udstrækker brølende sin Klo,
For utaalmodig nu at prøve,
Om Ørnen vove tør at røve
Det, som os kjærest er og troe.

Husk paa, I Mænd, det er paa Tide
Vi værge os mod fremmed Vold.
Vi vil ei taale meer og lide!
Vi ville ei — det skal I vide;
Slaae da til Kamp paa Seiersskjold!

1848.

Saa ſvandt det da, det mørke centnertunge
Det uheldvarſlende, det ſvangre Aar
Med ſine Rædſler, der i Luft gjenrunge,
Med ſine blodige og dybe Saar.

Saa ſvandt det da, med ſine Dødningſkarer,
Med ſine faldne Konger, med ſin Svig,
Med Heltene, der Arnen kjækt forſvarer,
Og med de halvtfortærte Voldsmænds Liig.

Ha! end et Skin af Wiens røde Flammer
Og end et Skrig fra Prags ei ſlukte Gruus,
Formæler ſig med Gjenlyd af hiin Jammer
Fra Barikadekampens Dødning-Ruus.

Saa endeløs en Jammer fik da Ende,
At Natten ſort og lang nu ſynes kort,
Og dog kan Ingen endnu ſee og kjende,
For lutter Mørke, om den Nat er ſort.

Som Blinde ſtirre vi og ſtadigt ſtirre,
Vort Øie aabent er, men ei det ſeer,
Vi føle kan vor Tanke ſig forvirre,
Og dog — og dog, vi føle ikke meer.

Digitized by Google

Giganterne stod engang op mod Himlen
De stred i Havet, stred med Kjæmpemod,
Men dette Aars Giganter stred i Vrimlen
Og stred med Vildhed, badende i Blod.

Da Hine stred med Bjerge, Halvmills-Knolde,
Lod Gud dem knuses under egen Vægt,
Thi maae vi bede Naadens Gud al holde
Fra Hines Medfart denne yngre Slægt.

En Frihedsglød begravet laae i Muldet,
Et Ildbjerg lig den stærke Straale stjød,
Forarmet, brødløs Mængden blev ved Guldet
Og Friheds Liv blev mange Tusinds Død.

Den Lavastrøm, som over Jorden bølged,
Forstened Grøden, gjorde Marken gold,
Thi Dødens Lov sig bag Vulkanen dølged
Og kaldte Selvtægt: Frihed! — Frihed: Vold!

Hver sig tiltroede Høihed, Glands og Ære,
Men Slangen laae i Hjertets skjulte Dyb,
Hver sagde sig en Guddom lig at være,
Og følte dog at være — kun et Kryb.

Hver stred om Rang, den Førstes Ret at vinde
Og dog forjog man Rang og Ret som Tant,
Man vil, at Fyrsterne fra Jord skal svinde,
Og kalde Sandhed Løgn og Løgnen Sandt.

Digitized by Google

Man hader Smiger, mens man ſmukt dicterer
Adreſſer til ſig ſelv fra Bondeſlok,
Man hader Magten — og deſpotiſerer,
Man bander Rigdom, — til man ſelv har nok.

Fra egen Ret man ei vil noget vige
Men Andres Ret og Eie er Attraa,
Man raaber ſtadigt paa at være Lige,
Men vil dog ſtedſe over Andre ſtaae.

O, Frihed! Frihed! hvor maa Du ei lide,
Siig, blusſer ei Din fine Jomfrukind
Ved dem, der leſle yppigt ved Din Side?
At favne Dig med frækt og lyſtent Sind.

O ræddes Du ei for de plumpe Hænder,
Der gribe efter for at fange Dig,
Der kun af dyriſk Febervarme brænder,
For ſelv, kun ſelv, at vorde lykkelig.

Nei, den, ſom beile vil til Dig, Du Hulde,
Maa inderligt og ſandt tilbede Dig
Og om han aldrig, ak, Dig favne ſkulde,
Ei falde hen til Vanvids Hyl og Skrig.

Han maae med Længſel vente paa Dit Komme,
Med Ærbarhed han nævne maae Dit Navn,
Og først, naar hans Forløsningstid er omme,
Han ile maae imod — ei i Din Favn.

Digitized by Google

Thi den du favner, frigjort med Dig fvæver,
Og mifter flux hver jordiſk Form og Dragt,
Hen til det Maal, hvortil ſig Aanden hæver,
Og bliver Eet med Verdens ſtørſte Magt!

* * *

Du Aandens Aand! Du Frihedslyſet tænde
Ved Himmelilden, ved dit Guddomsord,
Til Danmarks Drot med Freden du det ſende,
Til Danmarks Sletter! — til den hele Jord!

Til Rigsdagsmændene
om
Værnepligten.

Troer I maaskee at være komne sammen
Blot for at jævne ud hver bakket Sti?
Har I kun tænkt at tænde Offerflammen,
Hvor hver en Ulighed fortæres i?

Og have I til Eders Diemærke
Kun Lighed ved et Rigsdagslovbud sat,
At gjøre alle Væsner lige stærke
Og lige lange, lyse, Dag og Nat?

Hvad eller er maaskee det Jer Formening
At bringe Lighed i Metallers Priis,
At smelte Aandens Malm, trods al Forgrening,
Og gjøre Alle lige kloge, lige viis?

Skal Jordens Værter ogsaa være lige,
Ja lige sund og lige god hver Frugt?
Hvad nytter Skjønhed? kan man ogsaa sige,
Lad Alting være lige stygt og smukt.

Digitized by Google

Vil I at Plougen overalt skal fure
Og Stæder ryddes op til Ploieland?
Vil I at Templers høie, stolte Mure
Skal rives ned, at Gjerder bygges kan?

Og vil I, Kunstens stolte Seiersbue
Skal gjøres til en ussel Landsbyport?
Skal Hver kun sørge for sin lille Tue
Og Alting være lige smaat og stort?

O vogt Jer vel, den Sæbeboble brister,
I har ei Magt imod en Skabers Magt;
At lege Forsyn ville Communister —
Dog, liig med Gud, var aldrig deres Agt.

I vil at Bonde, Borger være lige,
Det er de alt, de længe Brødre var;
Som nu de staae, hinanden ei de vige,
Hvis ikke Bonden alt et Fortrin har.

En Byrde kun endnu paa Standen hviler,
Det er den Pligt, at slaae for Fødeland,
Og det er derfor Rigsdagsmænd man iler
At dele den med hver en anden Stand.

I glemme kun, at Mændene I tage,
Dem drage I fra Videnskab og Kunst,
At Borgeren, naar han i Felt skal drage,
Sit hele Liv, sin Virken seer omsonst.

Digitized by Google

I glemme kun, at Bonden, naar hans Sønner
Soldater ere, passe kan sit Fag;
At hans Bedrift sig rigt og herligt lønner,
Mens Borgeren kun har et nøisomt Tag*).

Gaaer Bonden ud, hans Marker vore frodig
Og giver Frugt og ham ernærer mildt,
Mens Borgeren — i Kampen nok saa modig —
Blier modlos naar han seer sin Virken spildt.

Han har ei Marker, som hans Børn ernære,
Imens han kjækt for Dannebroge slaaer.
I Virksomhed han føder dem med Ære,
Men drog han bort, da leed de Hungrens Kaar.

Eiheller har en Borger Bondens Styrke,
Den friske sunde Luft er Bondens Arv,
Og Kraften hærdes vel ved Jord at dyrke,
Mens travle Byliv svækker Kraft og Marv.

O sæt da ikke paa en ussel Terning
Saamange Sjæles hele Fremtids Vel,
Husk paa, at Haandens vanskelige Gjerning
Udkræver stadig Flid til varigt Held,

Og husk, at den, som Kunstens Hverv skal øve,
Er vant at knytte Kunstens fine Traad,
Vil I nu Kunsten sine Børn berøve
Og dræbe Kunsten selv ved Krigerdaad?

*) Her tales om Borger og Bonde i Almindelighed.

Digitized by Google

Og Videnſkab, den bedſte Blomſt paa Jorden,
Vil I den qvæle med ſaa plump en Haand?
Skal man kun kjende den af Navn i Norden?
Vil Folkets Mænd foragte Vid og Aand?

Og Poeſien, denne Guddomsgabe!
Vil I forjage den fra Danmarks Dal;
Skal Alt kun ſin reelle Nytte have
Og Skjønheds-Lov kun være os en Qval?

Skal jordiſk Ild og jordiſk Stræben være
Det høie Maal at blive Rigsdagsmand?
Skal **Videnſkab, Genie** og **Kunſtnerære**
Kun være Flygtninge i dette Land?

Ak, angre maatte vi **da** vel den Time,
Da Folket kaldte Jer til Kongens Raad;
Da vi med Jubel hilſte Morgnens Strime,
Som heldbebudende til herlig Daad.

Beklages maatte **da** de ſtakkels Daarer,
Der valgte Jer i Friheds ſkjønne Navn,
Blot for en Fremtid fuld af Savn og Taarer
Blot for en Frihed, ſom er Friheds Savn.

Foragte mig — mig ſelv, jeg maatte gjøre,
Fordi jeg ſatte Haab til Støvets Slægt,
Fordi jeg voved Andre at forføre
Til at betroe Jer Rigets Varetægt.

Digitized by Google

Dog Nei! o nei! I vil det Alt forhindre,
I lægger Guld ei under Hestehov;
Thi Jern er stærkt, det ville I erindre,
Og Styrken styrker, det er Verdens Lov.

Det er ei Lighed at belæsse Svage
Og meget Stærke med det samme Aag.
Det er ei Frihed, naar I ville drage
De bedste Aander ned i skummel Krog.

End mindre er det Broderskab, naar Bonden
Uhindret møde kan til Værn parat,
Mens Borgeren sin bedste Tid seer svunden,
Fordi hans Dont er spildt for en Soldat.

Naar Alle øves i at føre Vaaben,
For kun i Krig at værne Fædreland,
Da vil I finde Borgerfavnen aaben,
Da møder hver en Borger, hver en Mand.

Men midt i **Fred** at dræbe Kunst og Snille
Og sætte store Mænd paa lurvet Sold,
Det kan de folkekaarne Mænd ei ville,
De kan ei ville Uret eller Vold!

Til „Tyrfings" Sanger, Henrik Hertz.

Jeg veed det vel, at denne simple Sang
Vil klinge mat mod Dine Toners Klang,

Men Hjertets Stemme vil sig give Luft
I Tak for Dine søde Toners Duft;

Desuden — har Du mildt ved Musers Gunst
Saa tidt til **Hjertet talt ved Skjaldekunst**,

At **Hjertet** atter, paa retfærdig Viis,
Maa **tale** til Din **Kunst**, til **Skjaldens** Priis.

Med salig Fryd, ja med Begeistring stor
Jeg lytted ofte til Dit Digterord;

Dog stærkest maatte Hjertets Pulse slaae,
Da jeg det skjønne, skjønne „Tyrfing" saae.

O ja, forvist! det kræver Mandeblod,
Beseiret synker Alle for dets Fod.

Digitized by Google

Med Trolddomskraft det trænger i hver Dyst
Saa dybt, saa dybt i Dødeliges Bryst,

At Hjertet selv af Jern, hensmelter i
En Svanesang ved „Tyrfings" Trylleri.

Ak, jeg har grundet paa en Tanke skjøn,
At skabe „Tyrfings" Sanger, Sangerløn,

Men fattig blev hver jordisk Digterkrands,
Som Løn for himmelsflette Rythmedands.

O, gid Du blot **een Dag** henfalde selv
I milde Tankers søde Glemsels Elv,

Saa du ei kjendte **eget** Vid og Skjemt
Og hvad **Du skrev**, var af **Dig selv** forglemt,

O, gid Du saa imellem Sagn og Skrift
Og midt i Oldtids skjønne Storbedrift

Selv lyttende til høie Disars Sang
Fik høre „**Tyrfings**" mægtigskjønne Klang,

O gid, som vi, Du følte selv Dit Ord
Hvor høit det hæver Sjælen over Jord,

Og følte Skjaldens dybe Guddomsrøst
Gjenlyde herligt i Dit eget Bryst.

Digitized by Google

Naar saa Du udbrød: „hvilket herligt Digt!
„Og hvilken **Mester** har dog strevet sligt?"

Da gad jeg fra Erindringsenglens Favn
Dig vise paa det første Blad **Dit Navn**;

Dit Jegs Beundring, hiin Bevidsthed skjøn,
Jeg vilde unde Dig til **Sangerløn.**

Digitized by Google

Politiske Modstandere.

De har haanet mit Navn, de har spottet min Id
Og forfulgt mig med Klafferens Gift;
De har lagt mig for Had og forbittret min Tid
Og forvandsket mit Ord og min Skrift;

Selve Æren, som lønnes den simpleste Svend,
Har man villet bortrane ved List,
De belyve min Attraa, søndertræde min Pen,
Og lønne mig selv ikke Frist.

Ja de siger endog, at min Idræt, min Lyst
Staaer til Guld — saa jeg røgter mit Kald —
Som om Følelsen inde i Menneskets Bryst,
Ei var ædlere, bedre Metal?

Hvad nytted, jeg talte om Ære og Tro
Vil de kjende den meer end af Navn?
Jeg gjorde dem kun mere skadefro
Og følte dog Tiltroens Savn.

Digitized by Google

Hvad nytter det vel, at jeg tilbød mit Liv,
Som Pant paa, jeg ikke er slet?
De bød det tilfals som et nedtrampet Siv,
Uden Værd, om de troede mig ret.

Hvad nytted som Gidsler jeg gav mine Børn
Som Tegn paa Uskyldighed frem?
De lod dem kun vandre paa Torne og Tjørn,
Fordi jeg er Fader til dem.

Og svor jeg ved Dem, ved hvis Barm jeg har drømt,
Mine Afdødes Aske? — Ak nei!
De troede det ei, thi maaskee ikke saa ømt
De har elsket Forældre som jeg.

Saa lad dem da troe hvad der er deres Lyst,
For den Gode man altid er god,
Jeg føler dog inde, dybt i mit Bryst
Noget Vist som opholder mit Mod.

Thi vakled jeg ikke den henrundne Tid
Da mig fristede Hunger og Kuld —
Hvi skulde jeg nu da Skjæbnen er blid
Vel sælge Æren for Guld?

Og veed jeg forvist, at jeg var en Mand
Da Verden gik mig imod,
Hvi skulde jeg ikke nu holde Stand
Da Herren har været mig god?

Digitized by Google

Saa lad dem kun troe, det Slette de vil,
Det skal ikke rokke mit Mod;
Naar fjendtlige Magt driver sit Spil,
Staaer fast den vaklende Fod.

Og før skal Polerne sammengaae
End jeg skal svigte mit Meed,
Langt før skal Hjertet ophøre at slaae —
Saa faaer mine Fjender dog Fred.

Digitized by Google

Til Danmarks Haandværkssvende.

Hvis end et Ord og hvis en Broders Stemme
Kan trænge gjennem hint Demokratie,
Som udbasunes vidt og bredt herhjemme
For at forlede Jer paa vildsom Sti,
Og hvis mit Raad er modsat en Forleders,
Der spiller Voldt med Eders Vel og Vee —
Saa hører mig, og I skal faae at see:
At jeg med Liv og Blod er Een af Eders.

Har jeg ei kjæmpet selv med Savn og Møie
Og tjent mit Brød i eget Ansigts Sved?
Og veed jeg ei, at under simpel Trøie
Et Hjerte slaaer med trofast Dannished?
Og veed jeg ei, at senestærke Arme
For Vennen kjærligt, venligt aaben staaer?
Og at den Haand, hvis Hud er bruun og haard,
Igjennemglødes af en ædel Varme?

Digitized by Google

Og veed jeg ei: Arbeideren er Borger?
Hvorledes kunde jeg da bleven det?
Og troer I ei, jeg deler Eders Sorger
Naar jeg har lidt og stridt for Eders Ret?
Saalidt kan Barnet Modermælken hade,
Som jeg kan glemme Eders bittre Savn;
Thi Den, som vandt blandt Eder Mesternavn,
Har ei forladt Jer, — kan Jer ei forlade.

Saa hører da fra Dybet i mit Hjerte,
Fra et for Eder aabent Broderbryst.
Det dyre Raad, Erfaringen mig lærte,
En ærlig udtalt kjærlig Varselsrøst.
Og om man haaned mine simple Noder,
Og om mit Navn blev Tidens Spot et Rov,
Engang I dog skal give mig det Lov
At jeg har været Jer en ærlig Broder.

Lettroende som I, jeg ofted lytted
Til skjønne Ord, udtalt i Friheds Navn,
Og disse Ord med Sandhed jeg forbytted
Og halvforført jeg aabnede min Favn;
Jeg vilde sværge alt til deres Fane,
Jeg vilde døe for deres Ideal,
Og jeg forlod, oprigtig liberal,
En ærlig for en „indbildt ærlig" Bane.

Og hertil kom jeg, rede til at kæmpe,
Indtil jeg fik bag Tæppet Masken seet;
Men kunde noget Friheds-modet dæmpe
Var det: den falske Liberalitet.

De Helgener, jeg tilbad, blev i Længden
Saa smaae, saa usle, ganske bitte smaae —
At al den Idræt, som de ponsed paa
Var egen Fordeel, og — forføre Mængden.

Snart taltes smukke Ord, snart var man biſter,
Man berlede med Hvidſken og med Raab,
Ei Folkets Fred og Held — o nei — Miniſter,
Biſp eller Amtmand var det bedſte Haab;
Hver Stavelſe om Frihed de fremſtamme
Jeg kunde udenad ſaavel ſom de;
Og man var blind og kan endnu ei ſee:
Det er det Samme altid og det Samme.

Igjennem Sekler har man Eder lokket
Og givet ſtore Ord om Guld og Skov,
Igjennem Sekler har man Verden rokket
Og ſee endnu den lyder Verdens Lov
Igjennem Sekler de Forførte bløde
Og bære „Ryg mod Ryg" og Frihedsſands
De „Talsmænd" op til Hæder og til Glands
Mens Bæreren maa ſlide for ſin Føde.

O lad dem ei til Broderhad Jer raade,
Man maa ei hade, ſelv ei diſſe, der
Forføre Eder vil — til liden Baade —
Lad dem blot tale hen i Vind og Veir.
Og ſpotte de, og kalde Eder dumme,
Fordi I ei vil gaae i Ledebaand,
Saa viis, at I beſidder Eendragtsaand
Og frugtløs vil Ophidſelſen forſtumme.

Digitized by Google

Hvis vi til ærlig Frihedsmaal vil stræbe
Maa Enigheden først os gjøre stærk;
Den, som vil bygge op det store Værk,
Maa ikke føle Blod ved Haanden klæbe.
Med Lov og Ret vi ville Værket bygge,
Men mod Forførelsen vi holde Stand;
Da smiler Freden til vort skjønne Land
Og øser af sit Guldhorn: Borgerlykke!

Digitized by Google

Hilsen til danske Krigere.

(September 1849.)

Velkommen hjem, I Tappre og I Brave!
Velkommen hjem til Fredens milde Kyst!
Som Danmarks Sønner hæderligt I have
Os bundet den med heltemodigt Bryst.
Stolt hæver Danmark sig blandt andre Stater,
Stolt vaier Dannebrog i Eders Favn.
Velkommen hjem, I tappre Landsoldater!
Velkommen hjem til Kongens Kjøbenhavn!

Vi kan ei byde Eder anden Lykke
End den, I selv har fægtet Eder til;
Men Eders Vei vi kan med Blomster smykke,
Og juble høit og tænde Glædes Ild.
Og Jublen, som nu hilser Jer, I Bolde,
Som stolt ombruser elskte Dannebrog,
Er kun et Echo fra Fredericias Volde,
Dengang I Fjendens stærke Skandser tog.

I danske Mænd, saa simple end af Sæder,
I mene kun, at have gjort Jer Pligt,
Men Fjenden selv misunder Jer den Hæder,
Der lyse skal i Nordens Heltedigt;

Thi medens overalt var Oprørs Plage
Paa Dannished og Troskab gav I Pant,
Med Gud og Kongen frem I monne drage,
Med Gud og Kongen stolten Seir I vandt.

Saa værer hilsede, I kjække Brødre,
Fra Mænd og Qvinder høit det lyder her,
Fra Børn og Venner, Slægtninge og Mødre
Et tusindstemmigt: Os velkommen vær!"
Vift stolt med Dannebrog, rør Seierstrommen,
Imens vi aabne Jer vor Broderfavn.
Hurra, hver tapper Kriger, vær velkommen!
Velkommen hjem til Kongens Kjøbenhavn!

Ved Aarsskiftet 1850—51.

Tak for det gamle Aar Enhver,
Som adlød tro vor Moders Stemme,
Den klang saa sødt, saa blidt, saa hjemme,
At Alle lød den fjern nær;
Og Danmarks, denne Moders Røst,
Fandt Vei til djærve danske Helte.
Og talte over Sund og Belte
Til Dannemænds og Qvinders Bryst.

Og Hver har virket i sin Gjerning,
Og virket som han kun kan bedst;
Hist Krigeren ved Krigens Terning,
Her Fredens Mænd ved Fredens Fest;
Og har vi ikke opfyldt ganske
Det Maal af Pligt, vi stræbte til,
— Lad Tydsken sige hvad han vil —
Vi har dog viist, at vi er' Danske!

Et Aar er omme, lagt tilbage
Med Fryd og Smerte, Held og Vee;
Hver Dag har havt sin egen Plage —
Hvad kan da i et Aar ei skee?

Digitized by Google

Men hver Dag har og egen Glæde —
Thi hilse vi et Aar paany,
Med Haab vi det imødetræde
Og hilse Haabets Nytaarsgry.

Vær hilset, Aar! som nu indtræder,
Vær hilset i Din Fødselsstund!
Bring Danmark Fred og Held og Hæder,
Velsignelser til Mark og Lund;
Bring Enigheden, Danmarks Lykke,
Til hver en Borger, hver en Stand,
Og lad de rige Guldar smykke
Vor Fødeplet, vort elskte Land.

Vær hilset Aar paa Tonens Vinger,
Velsignet du og hilset vær',
Det glade Haab, som du os bringer,
Gjør til et Budskab Hjertet kjær;
Du jage bort den vilde Leir
Med Blod og Drab og Slag paa Heden —
Det gamle Aar os bragte Seir
Det Nye vil os bringe Freden!

Digitized by Google

Hilsen og Fred.

(Nytaar 1849).

Vær hilset, o Danmark, Du Moder kjære,
Din Lod være Fred og Retfærd og Ære.

Vær hilset, o Frederik, Drot i vort Land,
Fuldtro skal Dig være hver Dannismand.

Vær hilset, o Folk, som Danmark nævner,
Med sønlige Følelser, sønlige Evner.

Vær hilset, Du skjønne vidtstrakte Jord,
Hver Sjæl som paa Gud og paa Dyden troer.

Vær hilset, hver Broder, som vi beklage,
Der sveg, men atter vender tilbage.

Det kommende Aar er saa mørk en Gaade,
Den løse sig op i Fred og i Naade!

Digitized by Google

Bøn.

(Under Vaabenstilstanden.)

Du Mægtige! som styred' Jorden
Fra den blev skabt, til denne Dag,
Du dømme Jordens Folkeslag,
Og knuse dem med Lyn og Torden,
Der trodse Din Retfærdighed;
Styrt dem, o Gud! i Støvet ned.

Du Herlige! som evig throner
I Himlens lyse Kongesal —
Dom til Fordømmelse og Qval
Dem, der vanærer deres Kroner,
Der glemte Retfærds milde Bud:
At være Mennesket en Gud!

Du Hellige! hvem Engle love
Med barnlig, reen og ydmyg Hu —
Slet ud af Jorden i et Nu
Vanhelligheden, som tør bove,
At haane dem, som Dig adlød —
O ryd dem ud af Jordens Skjød.

Du Kjærlige! hvis Huld betrygger
Det Sted, hvor Ti med Retfærd boer,
Beskyt os ved Dit hellige Ord;
I Danmark Retfærd boer og bygger,
Knus Ondskab med Din Retfærds Aand!
Skjærm Danmark med Din Faderhaand!

Digitized by Google

Kampraab.

(Ved Vaabenſtilſtandens Udløb.)

Udruſt Dig Helt af Helteært,
Stræk ud de ſtærke Lemmer;
Man haaner og nedtramper nu
Den Jord, ſom Æten gjemmer.
De ſultne Tydſke, ſom ved Pral,
Vil kudſke Dig tildøde,
De komme nu i Hobetal
Og æde bort Din Fode.

Ha! vore Brødre maae ſee mildt
Til de forſultne Svende,
Paa det de ei ſkal hærge vildt
Og Danſkens Marker ſkjænde.
Maaſkee alt mangen Dannis-Mø
Har Plads ved Tydſkens Side
Og for hun mangler Hjælp fra Ø
Maa Kys og Favntag lide.

Paa Jyllands Sletter Fjender ſtaae
Og fordre eller rane;
Og danſke Mænd maa ſee op paa
Den frække tydſke Fane.

Digitized by Google

Og gamle, gamle Dannebrog
— Aartuſ'ner ſaae med Ære —
Maa ſpottet og forhaanet dog
Al denne Kummer bære.

Nei, danſke Helte! Tuſind Nei!
Ei Timen vi forhale!
Hvert Fjed vi gik for ham af Vei
Skal Tydſken os betale.
Halvtredſindstyve Tuſinds Blod
— Ei Mødynk meer vi ændſe —
Skal ſtrømmeviis ved Eid'rens Flod
Betegne Tydſklands Grændſe.

Ha! reiſer Eder, danſke Mænd!
Og reiſer Jer i Hobe!
Grib Hakke, Høtyv, Sværd omſpænd,
Til Vaaben! Qvinder raabe.
Og Qvinder, Børn, tag Kniv og Lee
Og griber an i Flokke; —
Da raaber Tydſken Vok og Vee
Og tænker: hjem at ſjokke.

Reis Dig Du lille danſke Hær!
Hvi tvivle om Din Styrke?
Stærk er hver Arm og ſtærk hvert Sværd
Og ſtærk den Gud vi dyrke.
Grib an! grib an! Affſted! Affſted!
Slaa løs for Gud og Ære!
Da kan de ſvenſke Brødre med
Ved Seiersgildet være.

Grib an fra oven — vær ei ſeen,
Du ſeire ſkal tilvisſe;
Du vinder Fredens Oliegreen
Og Laurbær til Din Isſe. —
Slaae til! ſlaae til! For ſligt et Sprog
Vel tydſke Nerver bæve.
Slaae til! ſlaae til! Og Dannebrog
Skal ſeirrigt ſig hæve!

Digitized by Google

Contrakten.

Forſvundne Tid med Dine rige Minder,
Drag nok engang forbi mit indre Syn —
De Glædesblus, ſom i Dit Skjød jeg finder,
Ledſaget er af vrede Uveirslyn.

Og dog er Glædens Kalk, ſom Du mig rakte,
Selv ſtundom bitter, meer end ofte ſød,
Og den Forhaabning i mit Bryſt Du vakte
Er ſkjøn ſom Barnets Drøm paa Moders Skjød.

Thi Lykkens Fugl med Vingen ſlog paa Ruden,
Jeg lukked den i fattigt Kammer ind,
Den talte til mig, troſted mig desuden
Og bød eet Ønſke mig af barnligt Sind.

„Hvis dette Tilbud Du fraoven bringer",
Saa talte jeg, den lyttede dertil,
Saa ønſker jeg mig Dine lette Vinger,
Der mig kan hæve op ſaa høit jeg vil."

„„Du ønſker ikke Guld og rige Skatte,
Men Fuglens Stræben op mod Himlens Blaa?
Har Du vel lært dens Farlighed at fatte
Hold Dig til Jorden mellem andre Smaa.

Thi Støvets Lov til Støvet Dig forbinder,
Og Vingerne vil flagre nu og da
Du tynges ned af Skrøbelighedś Minder,
Du hæves op af Kraften ovenfra.

Saaledes da imellem Jord og Himmel
Bestandig svævende — blier Kraften brudt,
Hvis Avidsaand udaf den store Brimmel
Dig sender Pilen, som gjør vingeskudt.

Og da vil Den, der seer Din Vinge bløde,
Ei kjende Dig som Broder eller Ven,
Blandt Hoben vil Du sørge Dig tildøde,
Fordi Du stræbte opad meer end den.""

„Du lille Fugl, saa vil jeg Intet have,"
Jeg sorgfuldt svared med et Hjertesuk.
„Hvis Du ei under mig Din skjønne Gave,
Afstaaer jeg Ønsket uden noget Muk.

Men hvis Du troer, min Skulder dem kan bære,
Saa giv mig Byrden, ak! den er saa let,
Og naar Du mærker de er mig for svære,
Afstaaer jeg dem, naar Du forlanger det."

„„Top!"" sagde Fuglen, „„dette la'er sig høre,
Imens Du flyver vil jeg hos Dig bo,
Betingelserne maae dog først Du høre
Thi jeg er vankelmodig kan Du tro.

Digitized by Google

Først maa Du love Retfærds Bud at lyde
Og elske Gud og Drot og Fødeland,
Dernæst hver Broder venligt Haand Du byde,
Og kæmpe mod det Onde hvor Du kan;

Human Du være selv mod Inhumane,
De som forhaane Dig Du ynke maa.
Følg trolig den bestrevne stolte Bane,
Smaahindringer Du ei skal agte paa.

Følg Sandhed; vel kan Du som Andre feile,
Men Løgn er en forsætlig Feil.
Du seer Guds rene Billed sig afspeile.
I Evighedens, ei i Tidens Speil.

Vær rastløst i at virke for det Gode
Og tab ei Modet ved forfeilte Skud,
For Gunst og Gave fald blot ei tilfode,
Thi da Du falder — falder dømt af Gud.

Og selv hvis Alle — Alle Dig forlade,
Du rokkes ei fra det, som er Din Agt,
Din Fjende Du bekæmpe, men ei hade —
Siig, tør Du underskrive den Contrakt?'"

„Jeg lover det, saasandt Gud Styrke giver,
Og naar jeg bryder Løftet, lad mig dø,
Tag Vingen da — og atter Støv jeg bliver
Og visner bort som muggent, visset Hø.

Men hvis jeg holder, hvad jeg ærligt lover,
Da lad mig huse Dig i fredligt Hjem,
Mens Dine Vinger bære mig hen over
De Hindringer, som man vil skyde frem.

Og hvis jeg skal forfølges meest af Alle
Saalænge Vingen bærer mig i Flugt.
Naar Timen kommer, de mig Broder kalde,
Som bød mig længe Hadets bittre Frugt.

For Livet fuldt af Kampe og af Møie
Du mig forunde blot een Time sød,
At jeg kan see før brustent er mit Øie,
At mine Fjender græde ved min Død."

„„Jeg vil ei love meer end jeg kan holde,
Dog tør jeg love Dig et freidigt Mod
Og alle Hjerter ere ikke kolde
For den Bevidsthed, som er reen og god.

I den jeg bygge vil min stolte Bolig,
I den jeg boer indtil Din Time slaaer.
Ifald Du holder Løftet sandt og trolig,
Jeg ved mit Løfte og mit Tilsagn staaer.""

Contrakten sluttet er og uden Hindring,
Og hvis et Øieblik jeg glemmer den,
Skal den, der bringer mig den i Erindring,
Jeg anſee for min allerbedste Ven!

Digitized by Google

Hilsen til danske Krigere.

(Februar 1851.)

Der gaaer en Duft igjennem Danmarks Skove
Og Vintren ligner fast en tidlig Vaar,
Det er som Himlens Fugle sjælfuldt love
Den Fred, der bragtes til det nye Aar;
Det er som Jorden friske Blomster skyde,
At smykke Heltens Vei med Fryd og Lyst;
Det er som Nordens Vinde mildt indbyde
I Vintertid til lisligt Sommerhøst.

Ja, det er Høst — Høstglæde skal I finde,
Mens I fra Marken vende glade hjem;
Festsmykket staaer den ædle danske Qvinde
Og fletter Laurbær hvor I drage frem;
See Byens Ungdom møde Jer saa glade
Og synge, jublende i vilden Sky:
I bringe Høsten ind i Lo og Lade,
I bære Freden ind til Land og By!

Vær hilset! I, som bringe Morgenrøden,
Den unge Dag, til Danmarks stolte Strand;
Vær hilset! I, som stred saa kjækt mod Døden,
Og vandt et Liv for Eders Fødeland;

Vær hilset! I, som kjækt i Marken sloge,
I bringe Freden hjem med Seierslyst,
Vær hilset I og gamle Dannebroge!
Gud signe Jer for denne rige Høst!

Naar Tordnen ruller over andre Egne
Har vi et Ly i Eders Heltefavn;
Naarsom I nævnes, skal hver Fjende blegne,
Mens vi er' stolte af Jert stolte Navn.
See derfor juble vi og ere glade,
Thi riig er Høsten, Seirens stolte Ry.
I bringe Frugterne til Lo og Lade!
I bære Freden ind til Land og By!

Digitized by Google

Den 5te April 1849.

Det ramte haardt, men skal os dog ei knuse,
Thi Danmarks Sag retfærdig er og god;
Mens Fjenderne i Hovmod sig beruse
Beholde vi den bedre Halvdeel: Mod;
Vi tabte Alt, ifald vi tabte dette,
Men den Triumph skal Tydsken aldrig faae,
Nei, see han skal, at Tabet vi oprette,
Og uden Hovmod ham af Marken slaae.

Saasandt som Dyd er Dyd, og Retsind Ære,
Saasandt som Alt adlyder Herrens Bud,
Saasandt som det er Pligt sit Kors at bære
Til Frelsen fører os af Pinen ud,
Saasandt skal vi erkjende Herrens Veie
Og trygt kun stole paa hans Faderhaand,
Saasandt faaer Dannebroge Seir i Eie,
Saasandt vil knækkes Tydskens Hovmodsaand.

Som hiin Tids Pharao hærder han sit Hjerte,
Som Nutids Voldsmand Tydsken faaer sin Straf,
Thi Den, der kjender Lidelser og Smerte,
Vil træffe nu, som han i Oldtid traf.

Digitized by Google

Ved Dommens Lyd forjages Hovmods Drømme,
Da ſlaaer om Voldsmænds Trods det vrede Hav,
Da ſkal man ſee, at Herren veed at dømme,
At Codans Bølger vorder Tydſklands Grav.

See Løgnens Fyrſte ſtævner frækt til Thinge
Og Sandheds Fyrſte har han fordret ud;
En kort Triumph Hiins Kunſter kan fremtvinge,
Men evig herſker Evighedens Gud.
Naar Timen kommer, ſtyrter Løgnens Vælde,
Mens Danmark Kors for ſig i Luften ſlaaer;
Da ſegner Løgnen i ſin egen Fælde,
Og Danmarks „Atter-Dag" i Fryd opſtaaer.

I Svage! I ſom ikke veed at fatte
Den ſtore Plan ſom Lyſets Gud har lagt;
Nævn mig de Slægter ſom I ſaae forladte,
Naar de forlod ſig trygt paa Lyſets Magt?
Nei! hvis for Guld og Gods vi vilde krige
Da kunde tvivlſom være Danmarks Sag,
Men nu vi fægte for vort Fædrerige
Ei Gud forlade vil en hellig Sag.

I, ſom en Elſket brat i Kampen taber,
Forſager ei — vort Liv er kort paa Aar,
Men hisſet er en mild og kjærlig Skaber,
Der ſender Lægedom til hvert et Saar;
Om Sneſe Aar maa Glemſel dog os fælde
Indtil man læſer af Erindringsbog,
Om Eders Døde vil man da fortælle
At de har ſtridt og lidt for Dannebrog.

Ha, hvo vil bytte dette stolte Minde
Med stille Glemsel selv i Glædens Favn;
Siig, slaaer ei Hjertet i hver Dannequinde,
Naar mellem Helte sees den Kjæres Navn?
Og hvilke Sønner vil Exemplet følge
Naar kjækt han stævner Nordhav, Sund og Belt;
Hans Vugge er den stolte Nordhavs Bølge,
Hans Fosterfader: Nordens kjække Helt.

Reis Jer, I Dannemænd, og hæver Modet,
Slaaer kjækt med Sværdet, holder mægtig Stand,
Slaaer Dommedag og sparer ikke Blodet,
Det er for Gud og Drot og Fædreland;
See Dannebrog slaaer ud sin stærke Vinge,
Snart lyder Danmarks Seir fra Bye til Bye;
Der er en Gud, som Løgnens Magt kan tvinge,
Han slaaer for Danmark og dets Morgengry.

Kom frem!

Ryst Mulden af de trætte Been.
Hver gammel Danmarks Kæmpe,
Hvi sove nu saa haardt som Steen,
Der fares ei med Lempe;
See Tydsken træder Eders Grav
Og haaner Eders Minde,
Luk Graven op, stig ud deraf
Og sov ei meer derinde.

I mangle maaskee Kjød og Blod
Og Sjæl og Hjertevarme?
Lad Blodet strømme for Jer Fød,
Ved Eders Kæmpearme.
Den Aand, der boer i Danskens Land,
Skal Ingen os frastjæle;
Den kjækt besjæler Ovinde, Mand,
Kan ogsaa Jer besjæle.

Ryst Knoklerne, I Oldtids Mænd!
Nu er ei Tid at blunde,
Tag atter hvilagt Sværd ved Lænd,
Og fred om Herthas Lunde.

Digitized by Google

Ei ſtride vi om Guders Saft,
Om chriſtne Skikke blide;
Vi alle troe paa Nordens Kraft,
Og derfor vil vi ſtride.

Den gamle Tid, ſom er forbi,
Har ofte Liſt opſpundet;
Men Mage til Forræderi
Har aldrig før man fundet.
En Pikkelhue-Drot, hvis Krop,
I Tørſt ei Dyb kan maale,
Han vil nu drikke Danmark op,
Men det vil vi ei taale.

Hvad taaler han? — i eget Hjem
Saalidet ſom i Andres
Han taaler Ret at komme frem,
Nei, den maa flux forandres;
Han kan ei taale Sandhed ſtreng,
Hver Aften bliver ſungen —
Før han ſig lægger i ſin Seng,
Et „Ave meerumſchlungen."

Han reed engang omkring til Heſt
Og bøied ſig for Alle,
Han fandt det dengang klogt og bedſt,
Et Middel mod at falde —
Nu rider atter han til Heſt
Og paa en Heſt den høie,
Men byder ſtrengt: Korsfæſt! Korsfæſt!
Nu Retten ſkal ſig bøie.

Og Danmarks fredelige Dal
Vil han nu „tjenligſt" tage
Saa var det kun en Perial, —
Men han tør ſig bedrage,
Han vil maaſkee i denne Ruus
Paa nye Rænker gruble
„Og tjene Herren med ſit Huus" —
Men Huſet det vil ſnuble.

Og falde ſkal den hele Hær
Af Løgnens frække Skarer,
Og ſønderknuſes ſkal det Spær,
Som frem med diſſe farer,
Men de der ſtaae i Sandheds Sold
Skal Løgnens Støv bortveire. —
Stat op, I Mænd fra Hedenold!
Og hjælper os at ſeire.

Digitized by Google

Herren taler.

Fra Høienloft han seer til Danmarks Dale,
Seer al vor Idræt, hører paa vor Strid,
Hør' Blodets Stemme høit fra Jord at tale,
Seer Flammen hvirvle Rædsel hid og did.

Og længe taus han hørte Voldsmænds Glæde,
Da Haabets Snekke var en Stranding nær.
Mens Dannebroge lod sig, ak, nedtræde
Af en forvorpen, fræk Oprørerhær.

Og længe saae han Sandhed blev beskæmmet
Og Retten krænket under Vaabengny,
Og Børn og Qvinder flygtende fra Hjemmet,
Hunsvilde jagede fra By til By.

Saalænge saae han det, at Ret blev boiet,
Og Meeneedsskaren frækt i Sky udbrød:
„Hvad for var Løgn, er nu til Sandt ophøiet,
„Thi Magt er Ret, og Retfærds Gud er død!"

Da rynked' Himlen Bryn, den stærke Torden,
Det vrede Lyn gav Tvivleren et Svar:
Ja **Magt er Ret!** saa lød det over Jorden,
Og **Gud** har **Magten** som han **Retten** har.

Digitized by Google

„Forvorpne Slæng!" saa lød hiin Tordentale,
Og klar som Vandene var Herrens Røst,
„Ei nogensinde Retfærd sank i Dvale,
Og Sandhed evig er, trods Tidens Brøst.

Thi hør og see! hver Tvivler skal beskjæmmes,
Og brat forstumme skal de frække Raab,
I Syd og Nord, i Øst og Vest fornemmes
At Haab til Gud! er evigt trofast Haab!

Det Blod, som flød, er Offret I mig sender,
Jeg tager det imod med Velbehag,
Thi jeg er nidkjær, og jeg grant erkjender
Det Blod, der flyder for en hellig Sag.

Det Uveir, som gaaer over Danmarks Sletter,
Skal rense Luften, som er pestbefængt,
Og Dannebrog, som Ransmænd nu bepletter,
Skal veie himmelreent og laurbærhængt

En stakket Tid det kan mod Jorden bøies,
Da vifter frit det over Valens Blaa,
Thi hvad fornedret er skal høit ophøies —
De, som sig selv ophøie, skal forgaae.

Thi sendte jeg fra Himlen ei min Gave,
At Vanvid skulde have den til Vold.
Den stolt skal flagre over Voldsmænds Grave,
Et Himmeltegn mod Uret og mod Vold.

Ei Jord skal røve hvad Jer Himlen sendte,
At bane Vei for trofast Heltetrop,
Forlod' I Retfærd, den I stedse kjendte —
Da tog jeg atter den til Himlen op.

See Fjenden bæver alt, hans Grundvold vakler,
Fremad I Troskabsmænd! staaer fast, staaer fast!
For Dagens Lys, skal blegne Oprorsfakler,
Der sætter Æren kun paa Tærningkast.

See Dagen gryer! — En Seiersfest I feire,
Nu folder freidigt **Dannebroge** ud; —
Ja Tro og Haab og Kjærlighed skal seire,
Thi jeg er Retfærds — jeg er Danmarks Gud!

En Takkesang.

Vi spurgte: hvem skal føre os
Mod Fjender uden Tal,
Og byde Oprørshæren Trods
Paa blodigrøde Val?
Det skal den Gud, der sendte ned
Til Danmark Dannebrog,
Han førte os, han gav os Fred,
Han Danmarks Fjender slog.

Vi spurgte: hvem i høien Nord
Skal gjennem Storm og Slud
Med Viisdom føre Skibets Roer?
Det skal den milde Gud!
Han førte det saa viselig
Alt i den sikkre Havn,
Saa nu hver Stridsmand glæder sig
I sine Kjæres Favn.

Vi spørge nu — hvem sikkrer da
Os Fredens Paradiis?
Det gjør den Herre Jehova!
Hans Navn ske evig Priis;
O, kaster kun paa ham hver Sorg,
Han vil borttage den —
Vor Gud han er saa fasten Borg
Og han er Danmarks Ven!

Til Henrik Hertz.*)

Solen sank ned i de vestlige Have,
Natten formørkede Himmelens Blaa,
Muserne skjænked' hver Digter sin Gave,
Nærmed' sig ogsaa mit Leie af Straa:
„Yngling! stat op, Du skal Muserne dyrke,
Skjæbnen bestemte Din Svaghed, Din Styrke,
Gratiernes Yndest Du søge at naae."

Lyren jeg greb med de guldfagre Strænge,
Skjaldenes Sange fortryllede mig;
Skued' jeg Dannemarks „Agre og Enge,
Fandt jeg dets Ynde paa Sangstof saa riig;
Sagte jeg voved at fremlokke Toner,
Simple som Fuglens fra Bøgenes Kroner;
Thi jeg jo lærte, Natur! kun af Dig.

Dvælede Øiet paa Skjaldenes Skare,
Banked' mit Hjerte af inderlig Fryd;
O, hvilke Blomster, dem Sletterne bare —
Evig uvisnelig Dannemarks Pryd!
Vemodsfuld saae jeg, o, Ewald! Din Taare,
Syntes mig stedse at høre saa saare
Bølgernes Brusen og Orgelets Lyd.

*) Bestemt til Convolut om en lille Digtsamling.

Vessel i Digternes Klynge jeg skued',
Laurbær han bar for sit Vid og sin Sang,
Og i Jens Baggesens Øie der lued'
Utryk af Harpens veemodige Klang;
Tordnende snart, som de vilde Kartover,
Snarlig som Bækkens de rislende Vover,
Ekkoet gjenlød i Skov og i Vang.

Og naar jeg vendte mig bort fra det Stille,
Hen til de Levendes Jubel og Støi,
Saae jeg med Glæde enhver Vaudeville
Af Skjalden, der qvæded' om Elverhøi —
Tryllende Toner, som Hjerterne qvæger,
Bølged fra Harpen ved Ham, Oehlenschläger!
— Sjælen berused til Museme fløi. —

Dog — hvi opregne de Digtere mange
Henrykt jeg skued' i Dannemarks Lund?
— Herligt begeistrede mig deres Sange,
Lulled mig ind i et sværmende Blund,
Drømte om Skjalde og Skjaldenes Ære,
Ønsked' mig i deres Midte at være,
Selv som den Mindste paa Daniens Grund.

Ak! men hvornaar vil de Drømme opfyldes?
Naar vil min Lyra med reen Melodi
Frembringe Ovad, der af Dannemark hyldes,
Naar vil den zittre i blød Harmoni?
Føler jeg ikke min Svaghed i Aanden?
Mangler til Skjaldenes Færdighed Haanden? —
Fattes ei Smagen i min Poesie? —

Digitized by Google

Saaledes ſad jeg i Natten og ſtirred'
Længſelsfuld did mod det hvælvede Blaa;
Ønſker og Tanker hinanden forvirred',
Selv jeg ei kunde mig rigtig forſtaae;
Sukket opſteg til de himmelſke Sphærer:
Hvor ſkal jeg finde en Leder, en Lærer,
At jeg kan Harpen med Værdighed ſlaae?

Da ſteeg i Øſten i Purpurgevandtet,
Solen ſaa ſkjøn i ſin Herlighed frem,
Alt den oplived paa Søen og Landet,
Tuſind ſig fryded og jeg mig med dem. —
Da ſaae jeg Dig, o min Lærer! at ſmile,
Selv fra det Fjerne imod mig at ile,
For mig at lede til Muſernes Hjem.

Ikke ſom Stormen og ei ſom Kartoven,
Ikke ſom Bølgen, der ſtummer mod Fjeld; —
Men, ſom naar Engen beſkyllet af Boven
Dufter med Taarer af ſprudlende Væld:
Ja! ſom naar Vaaren imøde os iler,
Ret i ſin Kraft og ſin Yndighed ſmiler,
Og den bebuder os Glæde og Held. —

Saaledes er mig, o Digter! hver Tone,
Som Du frembringer af Harpen ſaa blid. —
Aanden ſig hæver til fjerneſte Zone
Naar Du forkynder os „Skjaldenes Strid;"
Der er det „Gratierne Digteren kalder,
Vækker ham atter til Liv naar han falder;" —
— Derfor til Dig jeg nu fæſter min Lid.

Digitized by Google

Du vil mig lede til „Musernes Leier,"
Da vil vel Gratierne smile herned.
Naar ved Din Haand jeg tør love mig Seier
Vil jeg først være til Kampen bered;
Thi Du er den, som jeg agter og ærer,
Du var min Barndoms elskede Lærer,
Og Du vil lede som Mand mine Fjed.

O, saa modtage Du Agtelsestegnet,
Her jeg Dig sender i Form af et Blad;
Helliget være det Dig og tilegnet, —
Dette Discipelen bringer saa glad;
Grønt er det end, i sin spædeste Spire,
Men om endogsaa dets Pletter vanzire,
Kan det forskjønnes ved rensende Bad.

Tag det derfor i din kjærlige Pleie;
Maaskee engang i den kommende Tid
Mine Bestræbelser kunne opveie,
Lærer! Din Møie og kjærlige Id;
Thi naar Du Barnets Hengivenhed lønner,
Mandens Forsøg med Din Omhu paaskjønner,
Da har jeg Lønnen for Arbeid og Flid.

Digitized by Google

Tvivl og Overbeviisning.

Vaaren smiler! — Lærken synger
Morgensang i Modertræ,
Agrens Grønt i Furen gynger,
Solens Lys den Kraft forynger,
Som den fik i Vinterlæ;
Kom, Zamoiſky! lad os vandre
Ud i Marken med hverandre,
Lad os glemme Verdens Syſler,
Oſtralenkaſlag, Skjærmydſler,
Og forladte Fædrehjem;
Lad os glemme Livets Kummer,
Skue Ham, thi Alt forſtummer,
Naar han af den dybe Slummer
Kalder Alnaturen frem.

Ha, Du tier? — Du fornegter
Herren ſelv i Herrens Værk?
Arme Daare! ei Du mægter
At fremkalde ſvundne Slægter,
Og Du troer Dig dog ſaa ſtærk,
At Du kan tilintetgjøre
Hvad Millioner ſee og høre? —
Vid, at Han, ſom Liv tilvinked',
Han, ſom bød, — og Stjerner blinked,

Han, ſom ſkabte hvert et Straa,
Herren er, ſom Sjælen prentet
Har i Støv, fra Jorden hentet,
Som han op til Firmamentet
Hæver til det hvalte Blaa.

Solen brænder! — Middagsheden
Fører os til kjølig Strand,
Her indaandes Sommerfreden,
Marken bugner, Kornet, Hveden
Vidner om velſignet Land.
Hør, Zamoiſky! Dybet ſukker,
Medens hiſt dog Gjøgen kukker;
Lyſets Varme vederqvæger
Blomſten hiſt, mens Liliens Bæger
Sorgfuld lukker ſig igjen;
Droſlen ſlaaer nu ſødt i Dalen,
Medens hiſt i Aftenſvalen,
Saa veemodig Nattergalen
Klager, ſukker Natten hen. —

Kan Du vel Naturens Tale
Og dens dybe Røſt forſtaae?
Kan Dig nu Dit Blik afmale
Hjemmets elſkte Blomſterdale,
Dem hvorfra Du maatte gaae? —
Her er Sorger, hisſet Glæder,
Barnet ſmiler, Manden græder,
Skove, Dale, Snekke, Bølge,
Alt en evig Lov maa følge;

Herren selv er Evighed;
Fredløs Du fra Hjemmet vanker —
Hist Dig venter Fredens Anker;
Held Dig! Held! Dit Hjerte banker,
Thi Du sænker Øiet ned.

Tordnen ruller, Fjeldet ryster!
See, det knittrer Lyn paa Lyn,
Stormen raser, Bølgen kryster
Skum mod Fjeldets hvide Bryster —
Ha, Zamoisky! hvilket Syn:
Himlens mørke Blik Du skuer
Brydes med dens vrede Luer;
Stormen hæver Dybets Vande,
Kaster Brag mod Klippestrande —
Gud! min Gud! skal Alt forgaae!
Nattens Rædsler sig udbrede,
Lad os knæle, lad os bede:
Herre! mægtig er Din Vrede,
Lad Din Frelsens Sol opstaae!

Og det sagtnes, — Stormen tier, —
Alt er tyst paa Bjergets Top,
Og det Skabtes Harmonier
Løfte nu i Melodier
Sig mod Himlens Hvælving op;
Østerhavets Purpurvove
Glimrer bag de grønne Skove,
Agren trives, Enge dufte,
Lette Zephyrvinde lufte, —

Digitized by Google

Alt er et forynget Liv;
Friſk er Blomſten, friſk er Løvet,
Ei Naturen er bedrøvet,
Thi Alfader ſendte Støvet
Maadens Sol, ſit Almagts Bliv! —

Og han greb min Haand med Varme,
Og han græd af ſalig Lyſt,
Og han ſank i mine Arme,
Og han glemte Sorg og Harme,
Og han bad af fulde Bryſt; —
Støvet ſig i Støvet kaſted',
Ikke meer han ſig formaſted'
Gud Jehovas Værk at glemme —
Nei! han bad med bønlig Stemme
Kaldende Alfaders Navn:
„Tag min Sjæl, o ſee mig bøve!
Lad Din Himmelſky nedſvæve
Og ved Engleſang mig hæve
Luttret op til Frelſens Favn!"

Digitized by Google

Til
Oehlenschläger,
paa hans 70de Aars Fødselsdag.

Mange Skjalde have sjunget paa Din Fødselsdag,
Mange have Harpens Strenge rørt med fulde Slag,
Andre ei til Lauget høre
Udenfor de Strengen røre
Gjennem frie Natur de svinge
Sig paa Rhytmers Vinge.

Ja, det føle vi tilfulde, Du vor Fader er,
Er os Brødrene heelt fjerne, Du — Du er os nær,
Vi — det føle vi tilvisse,
Ere Adams Børn som disse
Dig vi kalde — Du tillader —
Stolt: vor Skjaldefader!

Vi har ikke Guld at bringe til Dit Gildebord,
Ikke rige Brillanter — men kun simple Ord,
Medens de indstrøbne Skjalde
Lade Kunstens Oxæder falde
Byde vi Naturens Sange
Blomst fra Mark og Vange.

Digitized by Google

Blomſten dufter vel ei længe, ſnart den viſner hen,
Haver ei af Koſtbarheder, er Du Blomſtens Ven;
Og en Stund vel Blomſtens Bæger
Ved ſin Duft Dig vederqvæger
Forend Vinterkulden iſner
Og dens Liv henviſner.

Midt i Danmarks Bøgeſkove, hvor Din Vugge ſtod,
Skal, fortælles der, en Stamme have ſlaaet Rod.
Stammen har ſaa ſtolte Grene,
Grønne, ſkjære, favre, rene,
Hvorfor vil man dog ei lade
Som den havde Blade?

Er det ikke disſes Tunger, der fortalte om
Stammens Herlighed og Skygge, til hver Vandrer ſom
Søgte Ly ved Træets Stamme,
Sagde de ei med det ſamme
At det Blod ſom dem ernærte,
Udgik fra Dit Hjerte?

Har Du paa Din Himmelſtige ei ſom Jacob ſeet,
At af Dine Lænder fødes ſkal en ſand Profet,
Som de Forſteføde ſige
Er i Dødens kolde Rige,
Men ſom Du lig Barndomsminder
Atter igjenfinder?

Viſſelig! Den, ſom de kaſte haant i Gruben ned,
Skal engang dem vederqvæge i ſin Herlighed.

Det Naturens Barn, det ſtille,
Som de ei vedkjendes vilde,
Dig og dem ſkal meget fromme
Før Din Tid er omme.

Lær dem midlertid at tyde Joſephs ſtolte Syn,
Lær dem midlertid at bøie ſig for Himlens Lyn,
Kunſtig ſkal de ſye de Sække,
Joſeph Naturalier ræke,
Tal ſom Fader af Erfaring
Om en Aabenbaring:

Kunſten blier ei Guddomstanke uden ved Natur,
Den ei findes kan ſaa ganſke inden Stad og Muur.
En tilbagevendt Elias,
Skjaldekunſtens nye Meſſias,
Midt i Verden, midt i Vrimlen
Komme ſkal — fra Himlen.

Digitized by Google

Ved Oehlenschlägers Jordefærd.

Naar Sorgen dybe Rødder slaaer
Og Hjertet dybt sit Savn forstaaer
Og Smertens Taarer trille,
Da tier Sang og Strengeleg,
Thi Sangeren han sidder bleg
Og Kummer gjør ham stille.

Men naar han seer den sidste Ven
De bære taus til Graven hen,
Da maa i Graad han briste.
Da giver Smerten kun sig Luft
I Sukkes og i Taarers Duft,
Den naaer til sorte Kiste.

Jeg er ei værd, men Hvo er værd,
At sjunge om Din Digterfærd,
Der evigt hædret pranger, —
Men klage tør jeg, ædle Skjald,
Og Klagen selv faaer Rythmers Fald
Om Dig, Du store Sanger!

Og takke tør jeg sidste Gang
For hver en Fryd, for hver en Sang,

Som aldrig, aldrig tier.
Og Takken, som Du lærte mig,
Med milde Røst, med Tanken rig.
Blier selv til Melodier.

Du kom, en Aand, udsendt af Gud,
Og herligt regted Du hans Bud
Med Høihed og med Smille.
Fra Frederiksberg Du kom til Vort,
Nu drager taus Du atter bort
Til Frederiksberg det stille.

Men mellem den Tid, — fra Du kom
Og til den Tid Du vender om,
En Verden staaer, — og strider;
Et Liv blev skabt, en Aand, en Skjald,
En Guds Herold, det var Dit Kald,
Og blier til alle Tider.

Og Heltene fra Hedenold
Af Muld Du tog, af Jorden gold,
Og Liv og Aand dem skjænkte;
Og de beaanded atter Os,
Da Nordens Aand som en Colos
Den gamle Gravhøi sprængte.

Og nu Du selv til Muldet gaaer,
Som Monumenter Vagt de staaer
Med Ærefrygt ved Graven;
Men ofte fuld af Liv og Mod
De træde frem som Kjød og Blod —
Et Tegn paa Guddomsgaven.

Saa bæres han til Graven bort,
Hans Liv — ak det var altfor kort,
Som Yngling jo han døde,
Og derfor falder Taaren tung,
Han døde ung, ja evigung,
I Livets Morgenrøde.

Men Ordet bli'er af Taaren qvalt:
De sænke ham i Graven alt —
Tomt er det Malurtsbæger;
Fred, store Døde! elskelig
Det sidste Qvad skal sjunges Dig
Af Adam Oehlenschlæger.

„Og slaaer engang min sidste Stund*)
„Skal dog til sidste Time sund
„Min Sjæl Guds Godhed love.
„Jeg stiger af mit mørke Skjul,
„Som af sin Rede kjække Fugl
„Høit over alle Skove.
„Modigt,
„Frodigt,
„Uden Smerte
„Lad mit Hjerte,
„Jesu Christe!
„Kraftigt end i Døden briste."

*) Oehlenschlægers „Tordenskjold", 5te Act, 3die Scene.

†

C. E. F. Weyse.

Og der er Fryd i Himmelens Blaa
Sig glæde alle de Engle smaa,
De see Forløsningens Skye sig hæve
„O lader os ham imøde svæve
„Hans Tone var hellig paa faldne Jord
„Nu blander ham den i vort Engle-Chor."

De tage ham omt i Skyens Favn,
De sjunge og give ham Brodernavn,
Den helligste Lovsang sig nu oplod
De førte ham frem for Thronens Fod.

„Vær signet Du elskede Toneskjald
Med Kjærlighed saae jeg Dit Hjertes Kald,
Den Sjæl der var hærdet og kold som Is
Tiltrylled Du Stemme til Lov og Pris;
Dit Orgels Høisang var stærk, skjønt svag,
Jeg hørte dets Zittren med Velbehag;
Thi gaaer nu til Løn for Dit barnlige Sind
Din kjærlige Aand til min Salighed ind!"

Og der blev Glæde i Himmelens Blaa
Sig fryde alle de Engle smaa.

Digitized by Google

Serapherne see til den faldne Jord
De mærke at Sorgen er dyb og stor.

„O Støvets Børn, hvi sørge I saa,
Han maatte vel ind til Salighed gaae,
Dog skal I længe endnu fornemme
Et Echo af den Saliges Stemme;
Ei blot i sit jordiske Værk han lever
Hans Tonedigtning hver Dag nedsvæver,
Den daler ned som en himmelsk Trøst —
Og dvæler med Fryd i hver Sangers Bryst.
Naar Tordenen ruller I høre vil
Hans Orgels dybe melodiske Spil,
Naar Bækken risler med Bølger blaa
Vil bløde Toner Jert Øre naae,
Naar Stormen bruser i Skov og Vang
I høre hans mægtige Toners Klang
Og midt i Nattens hellige Stille
I hører Weyses Nattergals Trille."

De Sørgende trædte med sagte Fjed
Til Baaren, at tage et Minde med,
Et helligt Tegn for den ydre Sands
Et Blad af den Elskedes Laurbærkrands;
Men det de tage fra Sangerens Baare
Erstatte de ved en zittrende Taare,
Et saadant Laurbær paa Træ ei groer
Og visner ei i den sorte Jord. —

Ja der er Fryd blandt Englene smaa
Nu sjunge de med ham i Himmelens Blaa.

Schleppegrell.

Schleppegrell, Du djærve Helt!
Saa forlod Du os;
Længe Du i Mark og Felt
Viste Døden Trods,
Men den kjække Heltedød
Søgte Dig i Dyst,
Trykked, mens den Haanden bød,
Fast Dig til sit Bryst.
Og Du blegned i dens Favn,
Kold Du segned' — ak!
Men vi blusse ved Dit Navn —
Varm er Danmarks Tak!

Heltedøden førte Dig, til den fjerne Kyst,
Hvor Du træffer Olaf Ry, her Din Tankes Lyst;
Maaskee havde Døden Ret, da han Eder tog,
Thi han frygtede at I, som saa vældigt slog
Skulde gjøre Danmarks Folk til et Kriger-Folk,
Som istedet Pleil og Lee førte Sværd og Dolk.
Og betragte vi os ret, er det næsten saa —
Danske Drenge ønske nu helst i Kamp at gaae;
Eders Minde er alt nok til et kjækt Forsvar,
Levede I — da traadtes ned Alt hvad Modstand var.

Digitized by Google

Dog — da Løven har sit Tal i det danske Felt!
Maatte Du forlade det, dyrebare Helt!
Men i Kronen skal Du staae som en Diamant,
Egeløv, Kjærminder blaa, Du om Kronen vandt.

Schleppegrell! Du djærve Helt!
Ei forlod Du os,
Drage vi i Mark og Felt,
Fjenderne til Trods,
Skal Du med Hærførerhaand
Vise os til Seir,
Og fra Skyen skal Din Aand
Knuse Fjendens Leir.
Ingen Taarer, Jammers Oval
Ynder Kæmpen brav, —
Seirsraabet lyde skal
Over Heltens Grav.

Til
P. Monies,
ved hans 13-aarige Søns Grav.

Jeg kan saa vaarlig trøste
I Smertens bittre Tid,
Thi ak! jeg kjender Smerten,
Og veed om Dødens Strid.

Jeg veed, at i Dit Hjerte
En sønderrevet Streng
Vil længe, længe dirre,
For ham, Din kjære Dreng.

Men kan jeg ikke trøste —
Kun græde ved Din Graad,
Saa kan jeg dog erindre ham,
Hvis Død var Hjertebraad.

Hans Død er dog en Hjemkomst
Til Lysets klare Havn,
Hvor Faderen ham trykker
Op i sin ømme Favn.

Digitized by Google

Hvor Jublen mægtigt lyder
Og Blomſter regne ned,
Hvor Englene ham hilſe
Med Broderkjærlighed.

Saa ſmukt er allevegne,
Hvor glad er dog hans Sjæl,
Nu ſkal han til at tegne
Med Juul og Raphael.

Og Alt er ſaa beaandet,
Han fatter Alting let,
Og ſvinger frigjort atter
Sig til ſin Fødeplet.

Der træffer han Forældrene
Endnu i ſorten Flor,
Hans Suk er kun et Aandepuſt,
Hans Troſt er ei i Ord.

Men ſom en Luftning ſnæver han,
Og tørrer Moders Kind,
Og ſom en Engel troſter han
Sin Faders mørke Sind.

Som Genius han vinker omt
Til Penſel, Staffeli:
„O mal, min Fader! og min Sjæl
Skal være midt deri.

I hvert et Blad, hvert et Træk,
Du kjende skal Din Søn,
Og Alle skal beundre Dig —
Det være skal Din Løn.

Og Alle skal misunde Dig
At Du kan mane frem,
De Aander, som dog altid boe
I Lysets sande Hjem.

O mal nu snart, og trøstig vær,
Og kald mit Billed frem,
Og gjem saa mine Tegninger,
Du veed jeg elsked dem.

O Fader! husk Din Pligt som Mand,
At Moder ei skal staae
Som Enke ved den Kirkeport
Du selv har malet paa.

Vær stærk! vær stærk! Paa Kirkens Port
Du ovenover skrev:
„De Fædre stolede paa Ham,
Og ei de skuffet blev!"

Sørgedigte

i Anledning af

høisalig Kong Christian den Ottendes dødelige Afgang,

den 20de Januar 1848.

Bøn for Kongen nogle Dage før hans Død.

Herre! Du som holder Verdners Skjæbne i Din Haand,
Huldt beskjærme Du vor Konge ved Din store Faderaand!
See et Folk i Støvet knæler, see en ængstet Kongeviv,
Hør! o hør Du vore Bønner: skjærm og skaan hans dyre Liv!

Aldrig var en Tanke fælleds som i dette Øieblik,
Ingensinde bedre Ønsker gjennem Folkets Tanker gik;
Alle Meninger forstumme, De som mod hinanden stod,
Sig forene nu og bede: Gud velsign vor Konge god!

Lykkelig er Danmarks Dale blevet i i hans Herstertid.
Alle kalde ham den Vise, han har dæmpet Had og Strid;
Selv i Prøvens Tid den dyre, lindred' han hvad tyngeb' haardt —
Herre, o tag dog i Naade denne Prøvetime bort.

Giv ham Sundheds rige Fylde, at med Sceptret i sin Haand,
Han sit Kongeværk fuldfører ved Din høie Faderhaand;
Tag fra hver af Os en Time, læg det til hans talte Aar;
Da vil alle Danske frydes ved at see hans hvide Haar.

Digitized by Google

Herre! O, Du Kongers Konge! Du som er Barmhjertighed,
Bøi Dit Øre, Livets Herre! mildt til vore Læber ned,
Endnu denne Gang Du føie Bønnen om Dit store „Bliv!"
Ei endnu Du ham borttage — skaan hans dyrebare Liv!

Jeg kan endnu ikke fatte,
At Kong Christian er død,
At Læben er brat forstummet
Som nys var purpurrød;
Jeg kan endnu ei begribe,
At jeg saae ham sidste Gang,
Endskjøndt jeg hører Klokkens
Veemodige Sorgeklang.

Endnu jeg seer ham at smile
Og uddele kjærlig Trøst,
Endnu jeg hører ham tale
Med herlige Kongerøst,
Endnu jeg seer ham at virke,
Endnu jeg ham rastlos seer,
Endnu jeg seer i hans Øie —
Ak nei — jeg seer det ei meer.

Jeg seer ikkun sorte Klæder
Og Klagetoner jeg hør',
Og Dannebrog flormundet
Staaer udenfor Kongens Dør;

Digitized by Google

Og Trommerne røres ikke,
Taus er Qvinde og Mand,
Og alle vore Blade
Komme ud med Sørgerand.

Saa høvle de paa en Kiſte
Eller ſtøbe den af Bly,
Maaſkee vil mit Hjerte briſte,
Naar de føre ham bort fra By;
Og travl faae de nu dernede
Hvor alle Kongerne boe,
De pynte det ſtille Gravſted,
Hvor Chriſtian ſkal finde Ro.

Og her de illuminere
For allerſidſte Gang,
Imedens de bort ham føre
Om Natten med Klageſang;
De myldre ud af Byen,
De følge ham vel paa Vei,
De følge ham ned til Roeskild,
Kun jeg — ak jeg følger ei.

Jeg ſeer paa den ſorte Skare
Og ſeer den forſvinde brat,
Og ſtirrer og atter ſtirrer
Ud i den ſorte Nat;
Kun jeg ſtaaer ene tilbage
Til den aarle Morgenrød,
Thi jeg kan endnu ikke fatte
At Kong Chriſtian er død!

Nu er det ei Tid meer at sørge
Opstandelsen er jo alt skeet,
Ei mere vi ængstelig spørge;
Vi har i Forvisning det seet
Kong Christian vil ikke henfare
Som Andre af Mulden til Støv
Som Thronskat vi vil ham bevare
Med Laurbær og Egelov.

Nu er der ei Tid meer for Manden
At græde, og sukke om Trøst,
Kong Christian er opstanden,
Hans Aand boer i Frederiks Bryst;
Med Viisdom omsnoer den hans Tinding,
Mens Kjærlighed Tanken omsnoer,
Hvor gives en Seiervinding,
Som den ved Kong Frederiks Ord?

Du unge, Du herlige Konge!
Saa stolt som den brusende Elv
Vil Dannemænds Jubel gjenrunge,
Thi Du har behersket Dig Selv.
Som Søn ved Kong Christians Baare
Du tegned en Indskrift paa Prent,
Saa stor som Din sønlige Taare:
Et kongeligt Monument.

Lad Liigklokken meer ei ringe
Kong Christian lever endnu;
Hans Viisdom kalder til Thinge,
Hans Kjærlighed Frederik er Du!

Digitized by Google

Høit bærer jeg fribaaren Manden
Og jubler med Stolthed og Lyst:
Kong Christians Aand er opstanden, —
Den boer i Kong Frederiks Bryst!

Saa nødigt vil et Menneske dee,
Han nødigt fra Livet sig stiller:
Thi Livet er som en deilig Ee
Med Blomster og yppige Kilder,
Og Blomsternes Duft og Kildernes Bølge
Har liflig Morgen og liflig Qvæl.

Hvor nødigt vil da en Konge doe,
Som lever for Land og Rige,
Som lægger med Haab et herligt Froe
Og seer det herligt fremstige,
Naar midt i sin Virken stor, men kort,
Fra den spæde Plante han rives bort?

O, Christian! Hvo har læst i Din Sjæl
Din Tanke paa Sottesengen,
Hvo saae i Dit Hjerte det sidste Qvæl,
Da Dit Blik foer hen over Engen;
Du drog saa nødigt fra Danmarks Dal,
Det gjorde Dig Selv og saa Mangen Qval.

Men Han, som throner bag Skyens Rift,
Holdt Raad i den lyse Zone,
Hver Engel tegned med gylden Skrift
Sin Mening for Herrens Throne;

Digitized by Google

Da saae Han Din Tanke, Din vise Daad,
Og kaldte Dig med til sit vise Raad.

Men selv i Himlen, i Saliges Tal,
Hvor Blikket for Læberne tale,
Svæver Din kjærlige elskede Aand
Mod Danmarks elskede Dale;
Det hviler paa Søer, paa Skov og Sti,
Det hviler med Veemod paa Sorgenfri.

Og dvæler det ei ved Taarer og Bøn,
Hos Din fromme lidende Enke?
Og dvæler det ei hos Din elskede Søn?
Sligt kan hver Fader vel tænke,
Og dvæler det ei i Villie stærk,
Ved Dit eget ei fuldendte Kongeværk?

Jo, Christian! Din Aand omsvæver os mild,
Taknemmeligt Hjerterne bæver,
De danske Hjerter, der mindes Dig vil
Daalænge Din Aand os omsvæver,
Og grant vil den sees, ei i Nat eller Sorg,
Men ved Dag og i Glæde paa Christiansborg!

Gravſang.

Nu føre de ham til Graven.
Død bære de Kongen frem
Til Thronen i Dødninghaven
Til Roligheds tauſe Hjem;
De ſukke mens de ham bære:
Farvel! Kong Chriſtian, Du Kjære!

Det er dog ſaa tungt at ſkilles
Fra Dem man har hjertenskjær,
Men naar Du for Dommen ſtilles
Som Vidner vi møde der;
Selv Smerten et Vidne være;
Farvel! Kong Chriſtian, Du Kjære!

Vi ville en Krands Dig flette
Dit Smykke i Dødens Favn,
Med Taarer vi vil den ſætte
Omkring Dit elſkede Navn;
„En Fader Du monne være;
Farvel! Kong Chriſtian Du Kjære!"

Digitized by Google

Digitized by Google

Hyrden paa Libanon.

Et osterlandsk Maleri.

Digitized by Google

David, Konge i Israel og Juda.
Salomon,
Adonja, } hans Sønner.
Nathan, Prophet og Præst.
Dronningen af Saba.
Abisag fra Sunem, en Hyrdepige.
Benaja, Høvding for Kongens Livvagt.
Livvagt, Krigere, israelitiske Mænd, Qvinder og Børn.

Digitized by Google

I.

Bjerget Libanon.

(Under et Cedertræ er en stor Burnus udbredt, hvorunder Salomon ligger sovende paa Grønsværet. Tæt ved staaer en lille eenlig Hytte med nogle Palmetræer. Det er Nat. En blid Dæmring er udbredt over hele Omgivelsen. Morgenens første Strimer lade sig lidt efter lidt tilsyne).

Alfernes Sang.

Hvor er det sødt at dvæle her
Under Palmens Skygge;
Kjærligt i Nattens blide Skjær
Fredens Alfer bygge.
Hvor er det sødt at dvæle her,
Alt aander Fred og Lykke.

Hør hvilke Toner!
Palmernes Kroner
Vifte ved Tonernes Klang.
Tys, værer stille!
Lytte vi ville,
Tys! det er Englenes Sang.
(Alferne skjule sig).

(Harpetoner høres i Luften; en klar Sky daler ned.)

Digitized by Google

Englene (synge:)

Fred til Dig, som søger Fred,
Himlen sender ned;
Snart flygte Sorgens Taager
For Dine fromme Fjed;
Du sover — Herren vaager
Og giver Dig sin Fred.

En Cherub.

Salomon! Du, paa hvem Herrens Øie har hvilet
Med Kjærligheds hellige Fryd —
Han har veiet Din Tro og Din Dyd
Og i salig Mistundhed smilet.
Hvad ønsker Din Sjæl,
Hvad Hu har Dit Hjerte?
Lider Du Modgang og Smerte,
Ønsker Du Lindring og Held?

See Din Broder vil Dit Blod —
Skal han segne for Din Fod?

See Din Fader ved Graven staae —:
Ønsker Du Kronen at naae?

Elsker Du Kongernes Magt?
Østerlands Rigdom og Pragt?

Ønsker Du Kjærligheds Løn?
Siig! — da opfyldes Din Bøn!

Digitized by Google

Salomon (i Drømme).

Jeg ønsker: Viisdom fra Gud!

Englene.

Det skee! saa lyder Herrens Bud!

Held Den, som Lid til Gud har sat,
Han vakler ingensinde;
Igjennem Trængslers mørke Nat
Vil Glædens Dag oprinde!

En Cherub.

Hil Dig, Udkaarede, Davids Søn!
Gud bød Dig vælge — from var Din Bøn.
Alt er fuldkommet — og Du vil see
Selv det, Du ei begjærte, vil skee.

Englene.

Held den, som Lid til Gud har sat,
Han vakler ingensinde;
Igjennem Trængslers mørke Nat
Vil Glædens Dag oprinde.

(Skyen forsvinder).

(Det dages mere og mere.)

Salomon (vaagner).

Vær hilset, o Dag, Du Lidendes Trøst,
Vær hilset, o Dag, Den Bedendes Lyst,
Vær hilset, o Morgenrøde!

Digitized by Google

Som Tegn paa Guds Godhed sendes Du ud,
Du kommer som Budskab, en Ven fra Gud,
Vær hilset, Du fagre og Søde!

I Libanons Cedre, Du Palmers Luft!
Udsender en mild, en qvægende Duft
At hilse Guds Morgenrøde;
Og alle Smaa-Fugle under Himmerig,
O kommer dog Alle og jubler med mig:
Vær hilset Du Fagre og Søde!

Abisag (kommer tilsyn).

Frels mig, frels mig, hvor skal jeg Naade finde
Jeg flygted bort; ak de forfulgte mig;
Adonja fangede mig arme Qvinde,
— Og høie Prinds! han efterstræber Dig.

Salomon.

Jeg veed det vel — derfor jeg Frihed søgte
Paa dette Bjergs til Frihed kaarne Top*).
Imens min Abisag Du maatte flygte,
Og vandre til Din troe Jedidja op.

Vær ikke frygtsom, Rachels skjønne Datter!
Med Solens Glæde hilser jeg Dig her.
Den Gud, hvis rene Veie vi ei fatter,
Har sagt mig i en Drøm: Han har os kjær.

*) Libanon var et Fristed for Efterstræbte.

Abiſag.

O Prinds, for ſtor er denne Byrde,
Der hviler paa mit arme piinte Bryſt;
Jeg tænkte ſtedſe, Du var kun en Hyrde
Og nu fornemmer jeg en Konges Roſt.

Salomon.

Min Abiſag — Du englerene Ovinde
Min Læbe var dog ſtedſe Sandheds Tolk:
Thi jeg er Hyrde — Du er min Hyrdinde.
Et trofaſt Hyrdepar for Israels Folk.
(Slynger ſin Arm om hende)

Abiſag.

Jeg kjender kun Jedidja — knap mig ſelv.

Salomon.

Jeg kjendte Dig alt før Du Elſkov kjendte,
Min englerene, fromme Abiſag;
Thi Du er ſkjøn, min Elſkede, ſom Palmen,
Dit Haar er yppigt, rigt ſom Hjorden,
Der bølger ned af Gileads ſtolte Høie.
Og liſtig er Din Elſkovs Sødme:
En Cyperdrue i Engeddis Vingaard.
Siig, vil Du være Min? Hver Morgen
Skal for Dig mit Hjertes Høiſang lyde,
For Dig ſkal Zions Døttre ryge Myrrha,
Og Bjergets Sønner kalde Dig min Brud!

Abisag.

Af ingensinde Høihed var mit Maal,
Min Gang var kun paa Engen, dets Grønsvær-Tæpper
Var al min Pragt, og Græssets Duft
Var Myrrha for mig — hvi stal jeg nu
Mod Høihed tragte — kun jeg elsked Hyrden.

Jeg gik i Dalens stille Skjød
Og plukked Roser vilde,
Hver Morgenstund naar Sol frembrød
Gik jeg til Kedrons Kilde.
Der, ved den glade Hjord han laae,
Hans Billed jeg i Bækken saae
En salig Fryd mit Bryst fornam:
Jeg elsked ham.

Salomon.

Naar Aftendæmring kaldte Dig
Hen til Dit stille Leie,
Jeg ved Din Hytte sagtelig
Sang Kjærlighedens Veie.
Da hørte Du Din Hyrdes Røst
Med Saligheders søde Lyst,
Mit Hjertes Echo det fornam:
Du elsked ham.

Begge.

Du salige Stund i Aften-Guld
Du saae et ydmygt Hjerte,
See Elskovs Gud beskjærmer huld
Den rene klare Kjærte.

Digitized by Google

Han vil med Zions Kongeglands
Omgive Dalens Blomsterkrands.

Salomon.

Fra Himlen Du en Røst fornam:
Du elsker ham!

Abisag.

Mit Hjerte Himlens Røst fornam:
Jeg elsker ham!

Salomon.

* Jedidja er endnu mit Navn,
Lad det kun klinge sødt fra Dine Læber;
Som Prinds jeg elsket blev i Kongeborgen,
Fra Sidon og fra Tyrus kom Slavinder,
Fra Hindostan og Østen Sultaninder
Og beilede til Kongesønnens Gunst
Ved Ord og Blik og kongelige Skatte;
Men naar jeg vandrede paa Engen ud,
For selv at lære Folkets Tarv at kjende,
Da gik de Hyrden taus og haant forbi,
Da saae de ikke til mig, smilte stolt
Og mumled sagte: Prindsen blot vi elske.
Kun Du! min Abisag — Du elsked mig
Og troede jeg var Hyrde som min Fader.

Abisag.

Ak Herre! jeg er altfor ringe

* „Den Gud elsker."

Salomon.

Er Du da ikke Saras ægte Datter?
Gik Du ei ud, som jeg, fra Jacobs Lænd?
Og trælled vore Fædre ei ved Nilens Vande?
Og var Dit Liv ei forudseet dengang
Guds Naade skilte Havets stærke Stromme,
Og Mirjam sang en Lov til Seirens Gud?
O Abisag, Dit Hjerte er saa ædelt
At Du kan være Dronning for mit Folk.

Abisag (ydmyg).

Guds Billie skee; jeg er Din Tjenerinde.

Salomon.

Saa juble I Qvinder af Betlehem,
I Hyrder paa Marken vide!
I Kjærligheds Straaler bryde frem,
Det er lyst over Østerlide.
Kidret dandser paa Bjergenes Val,
Sol, stat stille i Gibeons Dal
Mod fjendtlige Magter at stride.

Dronningen af Saba. De Forrige.

Fra Saba og fra Hirams rige Sletter,
Som ligge fjernt i Østerland,
Jeg kommen er herhid kun for at finde
Den Oliegreen, som giver Hjertet Fred.
Ved dunkle Tegn har jeg alt længe forsket,
At jeg skal finde denne Oliegreen
Paa Libanon. — Her seer jeg høien Ceder,

Digitized by Google

Smaa Ysopplanter, Palmer og Oliver,
Men intet Træ, hvoraf hiin Saft udstrømmer,
Der salver Kongers helligblevne Isse.
Siig, Yngling, siig hvor skal jeg finde den?

Salomon.

Tidt søges langt, hvad nærved er at finde
Men siig mig først: hvad Magt har Du, o Qvinde,
At Du kan raade over skjulte Tegn?

Dronning af Saba.

Hvad Magt jeg har? Den Magt at kunne læse
Naturens dybe, hemmelige Skrifttegn.
Jeg tyder Tegnene i Himlens Stjerner
Og jeg forstaaer de vilde Fugles Sprog;
I Træets Hvislen hør' jeg Varselsstemmer,
I Vindens Susen dybe Alvorstoner,
Og Ormene i Gravens snevre Huler
Fortælle mig om store Kongers Magt.

Salomon.

Saa fly herfra; thi dette Land er helligt;
Her taales ikke frække Trolddomskunster.

Dronning af Saba.

Men om jeg søgte nu den rene Lære,
Hvis Bud er Viisdom og hvis Maal er Fred?

Salomon.

Saa ryst da Støvet nu af Dine Fødder;
Hvis Du er ydmyg, vil jeg lære Dig!

Digitized by Google

Droning af Saba.

See nu ſtaaer det til mig at ſpørge:
Hvad Magt har Du, at Du vil lære mig?

Salomon.

Den Magt, der ligger i den ſande Tro.

Dronning af Saba.

Du ſvarer viiſt — ja overmaade;
Saa prøv at løſe mig en Gaade:

En Stjerne ſtaaer ved Betlehem
Og lyſer i Zenith;
Naar Hyrden gaaer paa Marken frem,
Tilvinker den ham blidt.
Som han en aarle Morgen gaaer
Til Hjorden, til ſin Dont,
Som Tempel Stjernen for ham ſtaaer
Paa fjerne Horizont.

En himmelſk Magt har Støvet ſkabt,
Men Støvet Stjernens Krands,
Det ſkaber, ſelv i Synd fortabt,
En evig Guddomsglands;
En Qvinde føder jomfrureen
Et Tempel i ſin Favn; —
Viis mig nu Templets første Steen,
Og nævn mig Qvindens Navn!

Salomon.

Den Stjerne, der fra Himlen kom
Er Gudsfrygt her paa Jord,

Og Templet er den Helligdom,
Hvori Guds Aande boer;
Kun Uskyld føder jomfrureen
En hellig Takkesang,
Dets Grundlag er de Viſes Steen,
Ydmyghed Qvindens Navn!

Dronning af Saba (kaſter ſig i Støvet).
Hil Dig, viſe Salomon!

Salomon.
Kun Gud er viis — ſtat op, o Qvinde.

Dronning af Saba (reiſer ſig).
Saa fandt jeg da den Oliegreen,
Der læger Hjertets Vunder;
Saa fandt jeg da den Hjørneſteen,
Der kaldes Verdens Under.
Kom, frels Dig! endt er Tiden ei —
Til Oſten med Du vandre,
Det blive vil en Roſenvei
Vi drage med hverandre.

Salomon.
Drag bort i Fred — jeg bliver her,
Her er ſaa godt at være;
Og var min Fjende nok ſaa nær,
Guds Hjælp er dog den nære.

Dronning af Saba.

Hvi vil Du blive? — Brodermord
Du derved vil fremkalde
Mit Rige er den halve Jord —
Dig vil jeg Konge kalde.

Salomon.

Og gav Du mig den hele Jord —
Hvad kunde den mig nytte
Imod den Plet, som jeg beboer
Med Gudsfrygt i min Hytte?

Dronning af Saba.

Jeg vil Dig skjænke Slot af Guld,
Demant skal Thronen bære;
Og jeg, den Rigeste af Muld,
Vil Din Slavinde være.

Salomon.

Hvad er Alverdens Herlighed
Og hvad er Jordens Skatte
Imod den tabte Sjælefred,
Som Intet kan erstatte?

Dronning af Saba.

Følg med! jeg Din Slavinde er
Min Sjæl er dybt bedrøvet,
See Dronningen af Saba her
Nedkaster sig i Støvet.

Digitized by Google

Salomon.

Stands Dine Taarers ſtride Elv,
Jeg agter ei ſlig Ære;
Langt heller vil jeg tjene ſelv
Og Herrens Tjener være.

Dronning af Saba.

Jeg elſker Dig!
Bliv Østens Drot,
Bønhør mig blot;
Folg — folg med mig.

Salomon.

Der ſtaaer min Brud,
Jeg følger ei;
Jeg tjener Gud —
Drag bort Din Vei!

Abiſag.

Han vil Verdens Storhed forſage
Og blive mig kjærlig og huld,
Ei fra Herren hun kan ham drage;
Han er hellig ſom Alterets Guld.

Dronning af Saba (til Salomon).

Frygt min Vrede, min Hævn ſkal Dig ramme,
Du tor haane min Kjærligheds Flamme.

Abiſag.

O Dronning, Vreden Dig henriver,
Vil Du Dig hævne, da hævn Dig paa mig;
Glad for hans Lykke mit Liv jeg giver,
Ak lad min Bøn formilde Dig!

Digitized by Google

Salomon.

Gud er mit Haab, min Trøst, min Glæde,
Hvor kan et Menneske røve min Fred?
Han trøster dem, der barnligt græde,
O Abisag, med Kjærlighed!

(Salomon vil med Abisag træde ind i Hytten.)

Dronning af Saba.

Stands, og hør mit varslende Ord:
Din Slægt skal spredes over viden Jord,
Den Stad Du bygger, det hellige Huus
Skal min Afkom tage og styrte i Gruus.

Salomon.

O Gud, hvor er Din Vælde,
Vil Du ei Ondskab fælde?

(Det lyner og tordner.)

Dronning af Saba.

(besjæles af en prophetisk Aand.)

Ha! jeg hører Tordnens mægtige Stemme:
Himmel og Jord vil Din Viisdom fornemme,
Gudsfrygt og Dyd bli'er Dit Klædebons Flig,
Og Verdens Frelse skal komme fra Dig!

(Lysskjær; Tordenbrag og Harpelyd høres).

Salomon.

Drag bort med Fred fra den hellige Grund —
Mod Din Villie har Herren talt af Din Mund.

(Han gaaer ind i Hytten med Abisag; Dronningen af Saba segner som tilintetgjort ned.)

Digitized by Google

Seiersſang lyder ved Foden af Bjerget.

Dit er Riget, Hærenes Jehova!
Din er Æren — hør vor Seiersſang,
Du har Magten over Himlens Porte,
Som paa Jorden, hvergang Skjoldet klang.
Storværk har Du, Gud, vor Klippe, øvet,
Vore Fjender ſlog Du ned i Gruus,
Jacobs Fjenders Sværdod har Du ſlovet —
Der er Fryd og Jubel i Dit Huus!

Dronning af Saba.

Hvad hører jeg, bedrages ei mit Øre?
Adonjas Hær omringer Libanon?

Qvinder og Børn
(med Cymbler ved Bjergets Fod.)

Saul ſlog Tuſinde, David Tituſinde!
Adonja ſlog Raphas Sønner!

Krigerne (ſom før.)

Der er Fryd og Jubel i Dit Huus!

Qvinder og Børn (ſom før.)

Adonja ſlog Raphas Sønner!

II.

Libanon.

(Det er nær Aften, Solen begynder at dale. Slutningen af Seiersſangen høres dæmpet ved Foden af Bjerget.

David (lyttende).

Saaledes lod det ved hiint Oprørsgilde,
Som Abſalon, min førſtefødte Søn,
Indviet til ſin Faders Undergang.
Det er ei Frygt, der griber dette Bryſt,
Men Græmmelſe, ſom Hjertet gjennemborer.
Ak Sønnen ponſer paa ſin Faders Død!

Med hvilke Tanker ſaae jeg Dig, Adonja!
Da Lyſet førſte Hilſen ved Din Graad modtog?
Jeg trykked Dig med Taarer til min Læbe
Og lagde Dig i ømme Moders Favn,
Jeg viklede Dig ind i mine Bønner
Og vogted om Dig ſom om Naadens Ark —
Ak! ilde har Du lønnet al min Pleie,
Forgjæves var for Dig min Kjærlighed;
Du ſtifter Oprør i Din Faders Rige,
Nu, da jeg mangler Mandens fulde Kraft,
Nu, da jeg ſtaaer ſaa nær ved Dødens Porte.

Digitized by Google

Dengang jeg flygted om i Parans Ørk,
Da jeg foer fredløs over Gilgals Sletter,
Da var jeg ung og kunde Smerten bære:
Men nu — ak! Simeis Forbandelse
Har ikke bøiet mig som dette.
Her staaer jeg nu som Konge, dog saa arm;
At spare Borgerblod. jeg tør ei sætte
Magt imod Magt — jeg kan blot søge
Min Salomon, min efterstræbte Søn,
Og gyde Lindring i hans dybe Kummer.

(Seer sig noiere om).

Til dette Fristed har han søgt et Skjul;
Ak, næste Midnat er han atter fredløs,
Maa søge sig et andet Fristed op;
Maaskee hans Broder griber ham paa Veien —
Maaskee — jeg gyser — at han segner brat
For Kniven, som en opbragt Broder fører —
O, Israels Gud! vær naadig mod Din Tjener:
Min Sjæl er angst for Mord'ren, som for Offret.
Min Herre! Du er ogsaa Fader, og Du veed
Hvorledes man kan elske sine Børn,
Saavel de feilende, som de, der ere gode,
O, skaan den Magtesløse, skaan ham for den Qvide!
End ikke eengang bad jeg Dig forgjæves,
End ikke eengang har Du mig forladt!

Abisag (kommer hurtigt).

O Haab! ja Haab, Du daler ned fra Himlen!

David.

Hvem taler Himlens søde Trøstetoner
Paa dette øde Sted?

Digitized by Google

Abiſag.

Hil være Kongen
Jeg ſpeided i en gammel Qvindes Dragt —
Fordi jeg ſelv forfølges — i Adonjas Leir.
Stor Jubel var blandt alle Krigerne;
Feltherren Joab har udraabt Adonja
I Hærens Navn til Israels Konge,
Men Folkets fredelige Mænd og Israels Qvinder
Udraabte lydt, at Salomon ſkal ſalves.
Til diſſe har ſig Juda og Benjamins Stammer
Med Krigere og Trods faſtſluttet
Og ſtillet ſig ſom Livvagt ved Din Borg;
De nærme ſig med Haſt ad ſkjulte Veie,
At omgaae Leiren eller kæmpe kjækt.

David.

Og det Du kalder Haab? En Borgerkrig!

Abiſag.

Gud lægge Aar til Kongens Aar
Og Dage til hans Dage. — Propheten Nathan
Fremſtilled ſig i Herrens Navn og talede til Folket:
„Gud elſker Freden!“ ſagde han, „og Gud alene
Tilkommer det at raade hvo ſalves ſkal til Konge;
Om denne Sag og denne Ret vi kaſte Lod i Silo.“
Og det vedtaget blev.

David (glad).

Vær hilſet, Haabets Barn!
Kom til mit Bryſt, og kald mig kun Din Fader;
Du er min Datter — thi Du bringer Himlens Haab
Og Lykke til min elſkte Søn. Hvem er Du vel,
Som vover, ſelv forfulgt, Dit Liv for Salomon?

Digitized by Google

Abiſag.

Hil Kongen! Jeg er Abiſag, hans Tjenerinde.

David.

See mig i Øiet. Solen ſmiled vist da førstegang
Den saae Dig. Kildens Vover formed sig til Dands
Og Markens Lilier sendte Dig sin Vellugt,
Og Luften tonede sit rige Amen!
Mit Barn, mit Barn! saa seer jeg Dig som Den,
Der skal Ham trøste naar mit Øie lukkes.

Abiſag (bedækker hans Haand med Kys og Taarer.)

Min Fader, min Herre og min Konge!

David.

Siig, vil Du sælge mig Dit Hjertets Ret,
At bringe Haabets Budskab til min Søn?
Det er saa sødt at glæde Den man elsker,
Og jeg er gammel, Englen nærmer sig
Med udstrakt Haand at sønderrive Væven,
Der holder Aand og Legem sammen;
Vil Du nu, før jeg dør, berede mig den Glæde,
At bringe Haabets Sivblomst til min Søn?
Maaskee den knækkes kan, men og maaskee
Den være kan — Gud var mig altid god —
Den Ark, der Noah holdt paa Havets Flade,
Den Ark, der frelse maa Prophetens Liv,
Den Ark, der indeslutter Lovens Tavler.

Abiſag.

Dit Ønske er min Lov, hil Kongen!

David.

Saa træd tilside, jeg vil see om han i Trængsler
Gjenkjende kan sin gamle Faders Røst.
(Han sætter sig paa en Steen i Forgrunden.
Til sin Harpesvend.)
Giv hid min Harpe, Dreng! og hold Dig i mit
Fodspor.
(Slaaer Harpen og synger:)
Til Sangeren paa Gitthi, Davids Psalme:
Gud er min Klippe, Tilflugt i det Høie,
Mit stærke Skjold, min sikkre Rednings Tinde;
Døds-Snarer laae paa alle Stier, —
Fra Himlens Telt han hørte Angstens Raab.

Han reed paa en Cherub, paa Veirets Vinger,
Og slog et Telt af Mørke trindt omkring —
Da zittred Hvalen, Bjergets Grundvold bæved, —
Med Olie salved han mit Haar,
Og Davids Fjender veiredes som Støv.

Salomon (kommer iilsomt fra Hytten).
Velsignet være Den, der kommer i Guds Navn!
Min Fader!

David.

Min Søn, min elskede Søn!
Qvinder og Børn (ved Foden af Bjerget.)
Der skal kastes Lod i Silo,
Der skal kastes Lod i Silo;
Den Gud elsker, han faaer Ret.

Digitized by Google

David.

Herren taler — Du fornemme
Ordet af Umyndiges Stemme:
Jedidja! — Riget! forkynder det.

Krigerne (ved Foden af Bjerget).

Adonja slog Raphas Sønner,
Kronen denne Daad belønner;
Hil Adonja og hans Ætt!

Salomon.

Fader! hør det Krigerraab —
Fly herfra er alt mit Haab;
Bort som Hyrde maae jeg drage
Til Gud kalder mig tilbage.

Qvinder og Børn (som før).

Der skal kastes Lod i Silo,
Der skal kastes Lod i Silo:
Den Gud elsker, han faaer Ret.

David (veemodig).

Ogsaa det er Herrens Værk.
Du hvis Tro var freidig, stærk;
Nu — Din Sjæl er stedt i Nøden,
Du bedrøvet er til Døden.

Qvinder og Børn (som før).

Der skal kastes Lod i Silo,
Der skal kastes Lod i Silo:
Den Gud elsker, han faaer Ret.

Digitized by Google

David.

Hæv Dit Mod, bliv her tilbage
Denne Reſt af mine Dage;
Hvo ſkal, hvis ei Du det vil,
Lukke mine Øine til?

Krigerne (ſom før).

Adonja ſlog Raphas Sønner!

Salomon.

Fader, hvi bedrøves Du?
Godheds Gud er til endnu —
Ei ſaa langt jeg bort vil drage,
At jeg vender dog tilbage.

David.

O min Søn! mit Øies Glæde!
See jeg ſtaaer ved Gravens Rand;
Taarer mine Kinder væde:
Skal jeg være en barnløs Mand?
Bliv, min Søn, bliv hos din Fader —
Vær min Trøſt i Dødens bittre Stund.
Bliv, min Søn! Du mig ei forlader —
Tryk et Kys paa min ſkjælvende Mund.

Salomon.

Tag mit Kjærtegn — jeg maa vandre
Som en Flygtning over Bjerg og Dal,
Ei min Broder ſig vil forandre;
Han kun vil min Smerte, min Qval.

Digitized by Google

Gjerne tog jeg Din Alders Byrde,
Vugged Dig i Søvn i kjærlig Arm;
Men jeg maa vandre bort som Hyrde,
For at undgaae min Broders bittre Harm.

David.

Bliv min Søn osv.

Salomon.

Gjerne tog jeg osv.

Børnenes Chor (i Baggrunden af Bjerget).

David boer i et Cedertræes Slot,
Herren boer i Telte!

David (prophetisk).

Ja min Søn! Du skal være en Hyrde!
Du skal tage min Alderdoms Byrde!
Du er Hyrden for Israels Hjord!
Du skal lede den frem for den Høie,
Bygge Templet hvor Alle sig bøie
For Ham, der skabte Himmel og Jord.

Børnene (som før).

David boer i et Cedertræes Slot,
Herren boer i Telte!

David.

Hører Du de Umyndiges Stemme?
Kan Du det hellige Budskab fornemme,
Hører Du Englenes Vingefald?
Jeg var blodig, jeg torde ei bygge,
Men Du bærer Fredens hellige Smykke;
Lov at Du vil bygge Templets Hal!

Salomon (kaster sig paa Knæ med opløftede Hænder).
Ja, jeg lover! — hør det, o Gud!

Børnene (som før).
David boer i et Cedertræes Slot —

David.
Holder inde, Israels Sønner! Nu kommer Fredens Dag;
Stands Førstefødte; Eders bittre Klage,
I mange Aar har I nu paa mit Bud,
Hver Aften mindet mig, at bygge Herrens Tempel,
Som Krigerhaand dog ikke turde bygge;
Nu vender hjem I Tolv, hver til sin Stamme,
Og bringer Dem det glade Budskab,
At Salomon, mit Hjertets kjære Søn,
Opbygger Tempelet for Herrens Navn.
Forsamler Israel paa Morias Bjerg,
Der vil jeg give det Velsignelsen!

Børnene.
Byg da Templet med hellig Sands
Paa Zion,
Herren dvæler i herlig Glands
Paa Zion;
Byg det Tempel af Stene og Guld
Paa Zion,
To Cheruber vil throne huld
Paa Zion;
Byg det Tempel stort og godt
Paa Zion,
Herren vælger sit Kongeslot
Paa Zion!
(De stilles ad og gaaer hver til sin Side).

Digitized by Google

David.

Vær velsignet min Søn!
Herren hørte min Bøn,
Du skal Israels Konge være.

Salomon.

Jeg paakaldte hans Navn,
See, han aabner sin Favn,
Og forlehner mig Magt og Ære.

David.

Gaa til Araxners Lo,
Styrk ved Altret Din Tro,
Og bed til Morgenen gryer.

Salomon.

Jeg med Andagt saa reen
Lægger Tempelets Steen —
Da forsvinder Uveirets Skyer.

David.

Vær velsignet min Søn o. s. v.

Salomon.

Jeg paakaldte hans Navn o. s. v.

Adonja (med Abisag ved Haanden).

Abisag.

Naade, Herre! Naade mod en Qvinde.

Adonja.

Du skal ei slippe fra mig, skjønne Flygtning.

Abiſag.

Ak, ſlip mig, Herre — Her et Friſted er.
(Hun kaſter ſig for Kongens Fødder.)

Salomon.

Ter jeg med Fred Dig hilſe, kjække Broder?

Adonja (ſtrengt).

Naar Fritid er forbi, vi tales ved.

David.

Er det min Søn jeg hører tale ſaa?
End er jeg Konge dog i Israel,
End har jeg Magten, den jeg fik af Gud,
Og ſtaaer Din Hu til Krigens vilde Rædſler,
Til Mord og Ovinderan og Broderhad?
Saa byder jeg Dig fredløs, thi Du ſtaaer
Med Sværd ved Siden, for Din Konges Aaſyn.

Adonja (haanlig).

Tak Dine hvide Lokker Gubbe, at jeg ei
Med draget Sværd undſiger Dig!
Min Ret Du længe traadte under Fod,
Den fromme fredelige Broder var Din Kjære.
Har Du forglemt at Urias var Kriger?
At Du ham ſendte ind i Stridens Hede,
Imens for Bathſeba Du Elſkov ſang?
Forviſt Du har forglemt, at Salomon
Er Synderindens Søn. See derfor bør det ſig
At Hagiths Søn, den Første deels ved Fødſel
Og deels ved Mod og Ægthed, arver Thronen.

Digitized by Google

David.

Dybt boier Du Din Faders Isse, Smertens-Søn!
Grumt Du forbittrer mine sidste Timer.
Hvorfor blev Du ei nede i Din Leir:
Drag bort, Guds Straffedom! fra dette Fristed; —
Her har Du intet, intet meer at fordre.

Adonja (drager Sværdet).

Saa hør mit sidste Ord, jeg fordrer: Qvinden!
Og mere: Salomons Liv og Israels Rige!

Salomon.

Betænk Dig, Broder!

David.

Do Formastelige!

(Benaja og en Deel af Kongens Livvagt ile pludselig frem og stille sig om David).

Adonja (gribes af paniff Skræk).
(Sværdet falder ud af hans Haand).

Hvad har Du gjort, min Fader, jeg maa doe!

Benaja.

Vi have omgaaet Leiren, Herre Konge!

David (mod Himlen).

Min Fader! Han var dog min Søn!

Adonja.

(Paa den samme Steen hvor før David sad).

Mit Blod forvandler sig til Is — O Broder tilgiv!
Abisag være Din Brud.

Salomon.

Lev, saalænge David lever!

(Det hellige Horn lyder).

Benaja og Livvagten.

Propheten nærmer sig!

(Israelitiske Mænd, Qvinder og Børn komme frem med Propheten Nathan imellem sig).

Der skal kastes Lod i Silo o. s. v.

Nathan.

(Med en Stav i Haanden, som han løfter over Folket).
Hør Israel! vor Gud er Een!

Folket (gjentager).

Hør Israel! vor Gud er Een!

Nathan.

Hellig er Han, helligt hans Navn!

Folket.

Hellig er Han, helligt hans Navn!

Nathan.

Herren byder: Salomon være Konge!

Folket.

Herren byder: Salomon være Konge!

Nathan.

Han herske med Fred i Israel og Juda!

Folket.

Han herske med Fred i Israel og Juda!

Digitized by Google

Nathan (træder frem til David).

Kongen leve for bestandig; Davids Ætt er evig;
Loddet faldt paa Salomon, Din Søn,
Gud sætte vil hans Throne over Din; —
Paa denne Dag skal være Fred i Israel.

(Til Salomon).

Dit Løfte hørtes lydt i Herrens Telt,
Skjøndt Fredens Mand, er Du dog Troens Helt.
Som Tegn at over Dig er Herrens Aand,
Vil Fredens Stav nu blomstre i Din Haand.

Salomon

(bøier Knæ og kysser Staven, som blomstrer; det bliver lyst som Dagen).

David (med foldede Hænder).

O Kongers Konge! Nu er jeg bered;
Du Kronen gav min Søn, og Riget Fred.

(Tager Diademet af sit Hoved og sætter det paa Salomons).

Salomon (med opløftede Hænder).

Mit Bryst er fuldt, — hvad er jeg, store Skaber,
At jeg tør aabne Dig dets dybe Vælde?
Du store Alt, i hvem vor Sorg sig taber,
Du Guddomsklippe, Haabets stærke Fjeld!

Hvor er jeg lille, kun et Gran i Støvet —
Og dog, og dog har Du ophøiet mig,
Din Kjærlighed er synlig selv i Løvet,
Der saare svagt, dog taler stærkt om Dig.

Du smilte, og af en chaotisk Hvile
Jeg kaldtes frem for Verdens skjønne Lys,
Du smilte, Fader — ogsaa jeg tør smile
Og drømme Saligheders ømme Kys.

Digitized by Google

Ja sødt er Smilet — sødt naar Sjæl og Tanke
Oploftes til Din Himmel faur og blaa,
Naar Morgensolen med de Læber blanke
Bortkysser Duggen af det mindste Straa.

Og er Din Kjærlighed os ei et Eden
Et Paradiis, en evig, yppig Vaar,
Med navnløs Fryd foroven og forneden —
En liflig Kilde, der blandt Blomster gaaer?

Hav Tak, hav Tak! — O, lad min Lovsangs Tone,
— Som Vidne har i Stjernernes System —
Nu blive Perlen i Din Guddoms Krone:
Dit Evighedens Kongediadem!.

Abisag og Qvinderne.
Bryder ud i Lovsangs Toner,
Priser ham som gav os Fred,
Lover Israels Millioner
Herren for hans Kjærlighed.

Børnene.
Lover Herrens Kjærlighed!

David.
Vær velsignet, min Søn!
Herren hørte min Bøn.

Børnene.
Lover Herrens Kjærlighed!

Salomon.
Jeg paakaldte hans Navn!
See, han aabned' sin Favn.

Digitized by Google

Børnene.
Lover Herrens Kjærlighed!

David, Salomon, Abisag, Nathan
og hele Folket.

Fredssang.

Herrens Engel staaer i Jacobs Telte,
Ud han breder Fredens Oliegreen.
Guds Velsignelse boer i hans Belte,
Paa hans Pande staaer: „vor Gud er Een!"
Din er Magten over Himlens Porte,
Din er Æren ved vort Glædesblus,
Dit er Riget, Hærenes Jehova! —
Der er Fred og Jubel i Dit Hus.

Nathan.
Kong Salomon leve!

Qvinderne.
Kong Salomon leve!

Hele Folket.
Kong Salomon leve!

Alle (vistende med Palmegrene).
Fred! Fred! Fred!

Digitized by Google

Digitized by Google

Anders Guldſmed.

Digitized by Google

Digitized by Google

Det er en Tid siden, — ja, det er meget længe siden, at der forefaldt en Begivenhed, som har en Deel Lighed med et Eventyr og hvis Moral Læseren selv kan udfinde.

Det fandt Sted i en bjergrig Egn, hvor en fattig Guldsmed boede med sin Kone, en Søn og en Datter, i en lille Bjergstad. Han havde ikke Brød til sig og Sine, dog, villig led han selv Hunger, men at han daglig saae sit ældste Barn sygne hen, det smertede ham grueligt, thi hun var nylig traadt ind i Jomfruaarene og havde endnu ikke kjendt til et eneste Øieblikks Glæde; Sult, Savn og strengt Arbeide havde altid været hendes Lod. Hun skulde tage ud at tjene, sagde Folk — ja, det er let nok sagt, men det var, som om Skjæbnen var de stakkels Mennesker imod i Alt, saa og i dette. Hun kunde ikke finde et Huus, der vilde optage hende og hun maatte nu dele Brødet med dem derhjemme eller rettere hun maatte dele Sult med dem.

En Aften, da Guldsmeden — saa fortælles der — havde været ude og forgjæves søgt om nogen Afsætning til af Smule Arbeide, foreslog han sin Kone, at Ellide skulde tjene hos Bjergkongen, der altid var villig til at give Condition, for at hun ikke længer skulde ligge dem til Tynge.

„Troer Du paa Bjergkongen?" sagde Guldsmedkonen, og kunde, trods sin Nød ikke bare sig for at smile.

„Ja jeg gjør!" svarede Guldsmeden.

„Og hvad troer Du, han vilde give i Fæsteløn?" spurgte hun.

„Saameget, at vi aldrig kunne mangle," lød Svaret.

„Ih! det var jo rart," mumlede Konen og slog det hen, uden at tænke videre derpaa.

Men om Aftenen silde — saaledes fortælle gamle Folk der fra Egnen — da hele Byen havde lagt sig til Ro og Guldsmedkonen med samt Børnene havde lagt sig sultne tilsengs, satte Guldsmeden sig til at gruble. Han grublede længe, tændte sin lille Arbeidslampe, grublede atter og slukkede den igjen, men som han pintes af Sorg for den næste Dag, tændte han atter Lampen, tog et Stykke Sølvblik og hamrede medens han sang:

Hvi tøver Du med at komme frem,
Jeg kalder dog paa dig Dag og Nat,
Hvi kommer Du ei til mit usle Hjem
Hvor Armod venter paa Dig saa brat,
Jeg hamrer, hamrer, o, see min Nød,
Fire Munde bede om Brød.

Hvad nytter, at arbeide Dag og Nat,
Hvor Lykken ikke vil fæste Bo;
Hvad nytter det at jeg tager fat
Paa Arbeid, der ikke gi'er Brød til To,
Og om jeg hamred min Haand til Blod,
Er Lykken og Verden mig dog imod.

Du Troldmand, som boer i det dybe Hjem,
Ifald Du kan høre, saa kom til mig;
Stig af dit rige Guldbjerg frem
Og giv mig en Skjærv, hvis Du er saa rig,
Tre Aar vil jeg tjene dig for mine Tre,
Tre Aar, naar de Lykken paa Jord maa see.

Digitized by Google

Den Aldste kjender kun Sorg og Nød,
Hun svinder hen under Savn og Suk,
Bleg er Kinden, som før var rød,
Hendes Ungdom er tabt, endda hun er smuk;
Den Mindste, en Dreng, saa sød, saa kjær,
Han veed ei at Hungersdøden er nær.

Og Ellen, min Hustru, mig gav sin Tro,
Saa fuld af Haab, saa øm og blid,
Hun drømte ei om saa fattig en Bo,
Et Liv i Trældom, Møie og Slid,
Hun ventede ei et Liv saa surt,
Hun ventede ikke saa bedst en Urt.

Ak, kunde jeg arbeide Dag og Nat
Og skaffe Eder det tørre Brød,
Jeg skulde ei knurre, men tage fat
For Alvor og aldrig tale om Nød;
Men om jeg hamrer min Haand til Blod,
Er hele Verden mig dog imod.

Et Sagn jeg kjender om Bjergets Drot,
Det blanke Guld er hans Hjerteblod,
Han er selv af Steen, men hans rige Slot
Ofte en Vandrer han mildt oplod
Blot for at more sine kjære Smaae,
Og riig kunde Vandreren da bortgaae.

Du Troldmand, som boer i det rige Hjem,
Jeg vil tjene til Morskab for dine Smaa,
Kom af din straalende Guldmine frem,
Med Dig til Bjerget saa vil jeg gaae,
Der vil jeg tjene Dig tro og huld,
Naar mine Børn faaer det blanke Guld.

Med eet begyndte den matbrændende Lampe at blusse iveiret, og Flammen vorede større og større. Anders

reiste sig op og traadte bestyrtet tilbage, thi inden saa Øieblikke stod den mægtige Bjergkonge foran ham.

Bjergkongen svarede:

Jeg sad i Bjergets Hal ved Gilde
Og tænkte kun paa Glædens Ord,
Da trængte fra den dunkle Jord
Din Stemme ynkelig og ilde,
Og mig forstyrred ved mit Bord;
Siig frem, hvad var det saa du vilde?

Anders spurgte:

Er det dig selv, selv du Guldets Herster?

Bjergkongen svarede:

Tal uden Omsvøb — vil Du have
En Tiggerpenning, Guld til Gave?
Det faaer Du ikke — det ei nytter
Medmindre jeg mod Noget bytter;
Om jeg Dig fyldte hele Kjolen,
Det svandt dog bort som Dug for Solen,
Blev ei den fulde Værd erlagt,
Som Du erholdt ved Guldets Magt.

Anders spurgte:

Hvad skal jeg byde Dig?

Bjergkongen svarede:

Med Lidet jeg ei noies pleier,
Giv mig det Bedste som Du eier.

Anders spurgte:

Du vil da ikke have min Sjæl?

Bjergkongen (leer haant).

Ifald, naar Alt er tauft og tyst
Et Suk undslap Dit trange Bryst,
Og svang sig op til Lysets Trone,
Jeg misted Dig og meer — min Krone;

Et Længselsſuk til Ham kan bringe
Selv Klippens Kilder til at ſpringe,
Og al den Magt var da fortabt,
Som jeg i Dybet mig har ſkabt.

Anders:

Jeg vil tjene Dig og more Dine Børn.

Bjergkongen:

Ha, vil jeg kildre Lyſtens Sandſer
Jeg kaſter Guld og Alle dandſer
Paa Hovedet og ſpille Gjæk
Indtil de døe af Haan og Skræk.
Til Moerſkab kan jeg Eder twinge,
Naar blot jeg lader Guldet klinge.

Anders:

Af! Saa har jeg Intet at byde Dig.

Bjergkongen:

Du Intet har? Du er forladt?
Du har ſaa koſtelig en Skat,
Jeg Dig misunder, Bjergets Drot
Har ei dens Mage i ſit Slot;
Jeg gi'er Dig alt det Guld jeg har.
Nedarvet fra min Oldefa'er;
Du ſelv kan hente det hver Nat,
Til Bytte faaer jeg kun Din Skat.

Anders (ſeer ſig om).

En Skat, en Skat, den er?

Bjergkongen:

Troer Du jeg gik af Bjerget ud
For mindre end for Kongens Brud?
Troer Du jeg gav mit halve Liv?
For mindre end for Kongens Viv,
Og det Du ei at ſkatte veed
Jeg tager med i Bjerget ned;
Alverdens Guld til Brug Du faaer
Jeg faaer en Viv for tuſind Aar.

Digitized by Google

Anders:

Min Datter?

Bjergkongen:

En Jomfru reen som Bjergets Snee,
Der aldrig Beiler fik at see,
Som aldrig smigret blev paa Jord
Før hun mig gav sit Fæstensord,
Som vandsed aldrig i sit Liv
Og aldrig ypped Sødskendstrid,
Som ei har grædt for Sult hun leed,
Som aldrig blev af Arbeid kjed,
Som lydig kun Forældre var
Og trolig Dagens Kummer bar,
Som altid var i Psalter svøbt,
Født uden Smerte, taaredøbt,
En saadan Perle sjøn og prud
Tør jeg kun fæste mig til Brud.
Hun findes kun hvert tusind Aar
Ei langt jeg nu fra Maalet staaer.

Guldsmeden mærkede nu, at det var Alvor og gav sig til at gjøre Indvendinger, men Bjergkongen svarede:

Husk paa Alverdens Guld Du saaer,
Som Dronning hun til Lykken gaaer.

Men Guldsmeden kunde alligevel ikke bequemme sig; det er saa tungt at give Afkald paa en Datter. Han vedblev derfor stadig at gjøre Indvendinger, men Fristeren vedblev:

Husk paa Alverdens Guld Du saaer
Og Hungersdød Dig forestaaer.

Da blev Anders Guldsmed underlig tilmode, og begyndte at sætte Betingelser, at naar han maatte faae ligesaameget Guld han vilde have i tre Aar, saa skulde hun efter disse Aars Forløb være Bjergkongens Brud, forudsat at hun var lykkelig i al den Tid og siden efter.

Digitized by Google

Det vilde nu Bjergkongen nok gaae ind paa, men kun at han ſtrax ſkulde give Afkald paa hende og ikke kalde hende ſin Datter, om han ogſaa fik hende nok ſaa ofte at ſee. „Men naar hun nu ſelv kjender mig?“ ſpurgte Anders. „Lad mig om det,“ ſagde Bjergkongen. „Men naar hun nu ikke ſelv vil, naar de tre Aar ere omme,“ indvendte Anders. Lad mig om det, ſagde Bjergkongen. „Hun ſkal ſee ſit Brudeſmykke og følge godvillig med. „Saa lad hende da blive hos os i treAar,“ bad Guldſmeden. „Det kan ikke ſkee! jeg tager hende ſtrax med, for hun ſkal opdrages ved Hoffet, og Alle ſkal kalde hende Prindſeſſe.“

„Min Datter Prindſeſſe i tre Aar“, tænkte Anders Guldſmed, — nei jeg vil alligevel ikke.“

Nu hævede Bjergkongen for ſidſte Gang ſin Røſt og qvad:

Huſk paa Alverdens Guld Du faaer,
Hun gaaer dog tabt, hvis Du afſlaaer,
Thi før Du veed det — i ſin Nød
Hun ved ſin Dyd Dig kjøber Brød.

Da gav Anders ſig bitterlig til at græde og qvad:

Saa tag hende med og lad Hjertet da briſte,
Nu føler jeg førſt hvad det er at miſte;
Saa tag hende med og lad Guldkilden ſpringe,
Hun faaer det jo godt, Du maa ei hende twinge.
Naar Proven er omme, hun boer i dit Slot,
Men lov mig end eengang, hun faaer det dog godt,
Af hvad gjør en Fader ikke for Brød!
I tuſinde Aar kan hun undgaae ſin Død,
O lad hende leve i Fryd og i Glæde,
Og aldrig ſavne, ſukke og græde;
O vær hende kjærlig og vær hende god,
Hun gjorde os aldrig det Mindſte imod.

Digitized by Google

For sidste Gang kysse jeg vil hendes Mund,
Saa kjærlig Du være mod hende hver Stund;
Den Afsked er bitter, jeg grues derved,
Men skal det saa være, saa tag hende med,
Gik det hende ilde, det kosted min Død
Ak, hvad gjør en Fader ikke for Brød.

(Ider bag Skjermbrædtet og tager Afsked; Guldbynger vælte op af Jorden, Bjergkongen forsvinder).

Anders (kommer bleg farende frem med et Skrig).

Min Gud, hun er borte — men er det da sandt?
Da jeg hende kysted' — Som Drøm hun forsvandt;
Bjergkonge, Bjergtrold! det var slet ikke meent, —
Der ligger mit Barn — Ak, nu er det for seent.

Guldsmedkonen hørte Mandens hjerteskjærende Skrig og kom farende ud i Værelset i stor Hast. Men hvad saae hun — den dødblege Anders midt i Dynger af Guld, med Fortvivlelsen malet i Ansigtet og med vilde, stirrende Øine. Hun fattede snart Sammenhængen og raabte:

Hvad, Rædsel omgiver os, Du blegner, og see
Paa Guldbynger ligger Du, Jammer og Vee,
Hvor har Du det fra — og hvor er Ellide?
Hun slumrede nys saa trygt ved min Side;
Hvad har Du gjort, min Gud! jeg falter,
For dette Guld har Du solgt vor Datter.

Anders (reiste sig sønderknust og vaklende fra Guldbyngen og sagde med mat Stemme:)

Hvis Du har Mod min Hustru kjære,
Saa lad det min sidste Time være;
Fristerens Stemme jeg brat adlød,
Hvad gjør en Fader ikke for Brød.

Konen (svarede gradende:)

Det kan hver Moder kjende og vide,
Svar en Sorg maa mit Hjerte lide;
Ulykken kommer saa brat paastand,
Nu har jeg hverken Barn eller Mand.

Digitized by Google

Du skal leve og see dit Værk,
Manden er jo et Træ saa stærk,
Qvinden er kun et usselt Frø,
Hun maa blegne, visne og dø.

Om denne Begivenhed sang Folk der i Omegnen:

Og Moderen græd og Faderen græd,
Alt monne Sorg bebude,
Selv en medlidende Taare faldt
Fra Vinduets fattige Rude.

Stenene maatte røres derved,
Kun ikke Troldmandens Bryst;
Moderen strakte sine Hænder ud
Og jamred med halvqvalt Røst:

Men i Nattens Stilhed sukkede den arme Moder.

Hvor er Du, Du, som hvilte ved mit Hjerte.
O, er Du ikke mere til for mig;
Kan Du ei see din Moders Graad og Smerte,
Ei høre at jeg kalder Dig?

Mit Barn, o hør mig, kom tilbage,
Jeg har ei Hvile, vend dog om;
Kan Du vel høre Moders Klage
Du, som er barnlig, god og from.

Hvor vil Du hen i Verden træde,
Og kaldes med saa sødt et Navn,
Hvor er din Tilflugt, hvor din Glæde,
Her, ja kun her i Moders Favn.

Du hører ikke, Du er taus, o vee mig,
Dig rører ei min Graad paa Kind,
Blot een — eengang endnu, o lad mig see dig,
Før dette Øie reent sig græder blind.

Hvi vil Du fly, Du kjære Slemme,
Hvor vil Du finde Kjærtegn, Trøst,
Hvor vil Du kunne føle Dig saa hjemme,
Som ved din egen Moders Bryst.

Digitized by Google

O var Du død, saa kunde jeg dog være
Med Modertaarer Barnets kolde Leer,
Saa kunde jeg dig paa din Grav begræde,
Ja græde — og saa aldrig græde meer.

Men grummere end Døden, har de røvet,
Din Sjæl de rev mig brat af Barmen ud,
Min Sjæl — til Døden, ak, den er bedrøvet
Mit Barn! ifald Du kan — mød mig hos Gud!

Og saa faldt hun om paa Gulvet og udstødte et dybt, dybt Suk. Og derom synge Egnens Folk endnu:

Saa døde hun, thi Sirengen brast,
Saa fik hun i Graven Ro,
Faderen fulgte vist gjerne med,
Men der var ei Plads til To.

Men da de hamrede Kisten til,
Og da de til Graven stred,
Da var det som om de sænkede dybt
I Graven hans Hjertefred.

Og dengang Kirkeklokkerne lød
Faldt han i Bebreidelsens Garn,
Det var som om end den Døde udbrød:
Mit Barn! Mit elskede Barn!

Han kunde ei græde, han kunde ei lee,
Ei sukke da han gik væk,
Men i det samme alt stivnede,
Som Marmor hans Ansigtstræk.

Fra den Tid af var altsaa Anders en riig Mand. En riig Mand i Ordets rette Betydning; riig paa Guld og paa Hjertesorger, som ikke denne Verden kunde løse og lette. Hans lille Søn fik en god Opdragelse, Tjenere paa hver Finger, Lærere til hver Time, accurat som fornemme Folks Børn. Men blev han derved en fornem Mands

Barn? Og Anders, hvorledes gik det ham? Han kunde skabe mange Familiers Lykke og han gjorde det, men sin egen Lykke kunde han ikke skabe; han følte sig en Eremit i den store Verden. Man erkjendte den Magt han var i Besiddelse af, men den personlige Agtelse og den indre Tilfredshed kunde han ikke vinde. Hvor eensom og forladt midt i Overflod. Hvor lykkelig og ulykkelig paa eengang. Misundelsen spillede vel ogsaa en Rolle for at fortrædige ham, thi man vil i samme Timer, da Kummeren overvældede ham, have hørt ham synge:

Hvad er det vel at eie store Skatte,
Har Overflod saa stort, saa sandt et Værd?
Kan den mig det Nødvendigste erstatte
Og give Hjertet Fred i Livets Færd?

Den gjør til Perler ikkun Øiets Taarer,
Forgylder Pilen, naar den Brystet saarer.

Den sveder om min Sorg med al sin Hygge,
Gier mig en pragtfuld Sal, hvor jeg kan sukke i,
Og dette kalde Menneskene Lykke,
Og mig misunde, naar de gaae forbi.

I føle ei — maaskee I mangle Hjerte —
Hvad det, at have Hjerte og ei Fred,
Er for en dyb og navnløs grusom Smerte,
Der overgaaer enhver Gjenvordighed.

Thi jeg har lidt af Næringssorg og Qvide
Og jeg har lidt af Savn og grædt af Nød,
Men aldrig lidt, hvad jeg som Niig maae lide,
Det er ei Liv — det er en langsom Død.

Hvad kan vi end'lig tage med i Graven,
Er den for Arm og Niig ei lige luun,
Er Veien mindre lang naar Guld er Staven,
Er Dødens Søvn meer sød paa Edderduun?

Giv mig mit tabte Barn, min Fred tilbage,
Og tag mit Guld, jeg bytter gjerne nu.
Lad mig kun atter Hjertets Lykke smage,
Kom Hvo, som bytte vil, mit Ord i Hu.

Dybt inde i Bjergslottet sad Guldets Dronning og øste af sit rige Skjød det blanke Guld. Den næsten tusindaarige rastløse Qvinde øste og øste mere og mere Guld, eftersom Bjergkongen omfavnede hende. „Jeg veed", sagde hun, „at Du snart tager Dig en anden Dronning, thi Du frygter for, at jeg mangler Kraft til at vedblive at føde Guld, men see nu paa mig og hør mig medens jeg varsler, om jeg endnu ikke har den rette Kraft, at jeg kan meddele mine talløse Smaae: Guldkornene, deres rette Betydning og Virksomhed. Og alt som Guldet væltede af hendes Skjød sang hun:

Flyv, flyv i Verden ud,
Flyv paa Din Moders Bud,
Menneskет skal kæmpe for at vinde;
Men mangen Sommernat
Skal en Vandrer faae Dig fat
Næsten — næsten ganske som i Blinde.

Flyv, flyv Du lille Korn,
Bliv til et Drikkehorn,
Hvoraf Livets bedste Kræfter springe;
Men den som drikker nær
Skal Bærmen suur og quær
Tunge, tunge Jernlænker bringe.

Rul lille Kugelrund,
Skabt til at holde Mund,
Der hvor man ellers vilde tale.
Flyv lette Folio,
Du det forstaaer min Tro,
Du ene fødtes for at prale.

Digitized by Google

Vælt, vælt af Skjødet ud,
Hør Skud paa stærke Skud,
Det er Dig, som Krigen skal udholde;
Du for Soldaterne,
Du for Diplomaterne,
Vælt, vælt, stor Meen skal Du forvolde.

Vælt, vælt til Kongeborg
Smaat, smaat til Folks Forsorg,
Lidt, lidt til Industri og Kunsten;
Rul ganske tæt forbi,
Støvet, som har Geni,
Det kan herligt hjælpe sig med Dunsten.

Flyd nu en god Portion
Ud til enhver Person,
Som holder Handelen i Aande;
Flyd ud til Skib og Sø,
Lidt til hver Fæstemø,
Verdens Kryderi og — Allehaande.

Flyv til Bestikkelser,
Flyv til dem fjern og nær,
Lidt til dem alle maae Du skyve;
Flyv nu en Deel til Spil,
Flyv og en Smule til
Pyntede Bedragere og Tyve.

Rul saa med lette Spor
Derhen hvor Lykken boer,
Der hvor sig favner Mand og Qvinde;
Rul ei i Skjødet ned,
Lad ham i Ansigts Sved
Dig med Besværlighed kun finde.

Rul saa forresten om,
Fæld kun Din gyldne Dom;

Digitized by Google

Hvo som ei har skal ikke have,
Men hvor der er — løb til —
Det er et Lykkespil,
Sært man fordele maa sin Gave.

Henimod Slutningen af den fastsatte Frist, og efter i lang Tid forgjæves at have søgt sin Datter, ankom Anders til et fremmed Hof, og der — til sin Forundring, med et fremmed Tungemaal — træffer han det længe søgte Barn. Hun var Prindsesse, omgiven af en glimrende Hofstat og beleiret ved Snese af Friere, som hun Alle gav Kurven. Anders stillede sig hen paa en Vei, som han vidste hun maatte passere. Hun kom ridende, omgiven af en Sværm rigtklædte Damer og Herrer paa statlige Heste, og for at ingen Anden end Ellide skulde forstaae ham, qvad han i hendes Fædrelands Tungemaal:

Det fjerne Land, hvor Din Vugge stod,
Som Du saa tidlig og brat forlod,
Det Land der saae Dine Barndomsfjed
Dig sender sin Hilsen og Kjærlighed.

Hun holdt Hesten an, talte venligt til Anders, og sagde: Fremmede, jeg forstaaer Dig ikke saa ganske, thi jeg erindrer mig ikke før at have hørt det Sprog Du taler, men bliv kun ved, bliv kun ved, thi efterson Du qvæder, gaaer der et Lys op for mig i mine Tanker, og uden at forstaae Tungens Tale, fatter jeg Tankens Ord. Jeg beder Dig bliv ved.

Og han qvad:

Der boede en Mand ved det salte Hav,
Hans Hu var reen, og hans Hjerte brav.
Han havde en Datter, han havde en Søn,
Den Ene var god, den Anden øn.

Digitized by Google

Han havde en Hustru, som nu er død,
Og Alle leed de bitterlig Nød.

Da Anders nævnede Hustruen som død, blegnede Prindsessen, hendes Hjerte var saa godt, og en Taare trillede ned paa Hestens Manke.

Anders vedblev:

En Aften filde, den Datter huld
Han bortgav for det rige Guld.

Nu har han Guld, men ingen Ven,
O skaf ham dog hans Barn igjen.

„Er det et Sagn?" spurgte Prindsessen. „Nei det er en virkelig Sandhed," svarede Anders. „Tag dette til Minde," sagde hun, og rakte ham sin Guldbørs. „Nei", svarede Anders, „jeg tørster ikke efter mere Guld, men vil Du give mig en kjær Gave, saa giv mig det Sølvanker, der er fæstet paa Dit Bryst." „Veed Du, at mange have ønsket det, og at mangen stolt Ridder forgjæves har brudt sin Landse for at erholde det?" „Maaskee er jeg ogsaa den Nærmeste," svarede Anders. „Der har Du det, forunderlige Menneske! sagde Prindsessen, og trykkede Ankeret i den udstrakte Haand. „I gjøre store Øine," sagde hun til sin Omgivelse, „men kan I løse den Gaade, at de Ridende ere længere om at komme til Maalet end den Gaaende, thi Maalet er en Bjergtop, og den gaaende Almuesmand faaer det, som de ridende Adelsmænd ikke faaer?

Det var dyb, ravnsort Nat; Stormen hylede og Regnen gjorde Stierne næsten ufremkommelige. En eensom Vandrer banede sig Vei igjennem Skovens

Lykninger, trods Regnen og Blæsten, det var Anders, den rige Anders, der søgte Eensomheden, den dybe Stilhed, som omgiver en vild, øde Skov- og Bjergegn. Da han havde naaet et eensomt Sted kastede han et Blik tilbage for ligesom med et eneste Diekast endnu for sidste Gang at tage Afsted med den store mægtige Verden, hvor det vrimler af Interesser, Begjærligheder og heftige Lidenskaber. Han udstødte et dybt, dybt Suk, tog derpaa Mod til sig, slog paa Klippen og kaldte med høi Røst:

Bjergbrot, kom ud af dit gyldne Slot,
Jeg troede at Guld gjorde Alting godt,
Nu seer jeg at Guld er en Taareflod,
Sammenæltet med Hjerteblod.

Jeg fordrer af Dig i den Mægtiges Navn,
Det der stiller mit evige Savn;
See, nu kaster jeg Guldet hen,
Giv mig atter mit Barn igjen.

Ei skal hun boe i den blanke Borg,
Og føde Guld til min Hjertesorg,
Ei tusinde Aar nu hun leve maa,
Men hun skal dee og igjen opstaae.

Dele hun skal et tarveligt Bord,
Høre hun skal Guds hellige Ord,
Salig skal hun fatte den Trøst,
Døden er Liv og Livet er Lyst.

Giv mig nu i den Mægtiges Navn
Det der stiller mit evige Savn,
See, her kaster jeg Guldet hen;
Giv mig atter mit Barn igjen.

Bjergkongen traadte da frem og overøste Anders med Bebreidelser og sagde, om han kunde give ham alt

Digitized by Google

det brugte Guld tilbage, hvortil Anders svarede, om han kunde gjøre de svundne Aars Savn og Smerte ufølte. „Tag dit Ord, som Du nys udtalte, igjen," sagde Bjergkongen. „Nei, jeg tager det ikke igjen", raabte Anders med Anstrengelse. „Saa betragt denne kostbare Perle, og naar Du da afslaaer Byttet efterat Du kjender dens Værd og Magt — saa vil jeg give Dig Dit Barn tilbage." Og Anders betragtede Perlen nøie, og han saae Tiden, Fortiden og en Deel af Fremtiden deri, og alt som han betragtede den blev han mere og mere fortryllet og knugede den op til sit Bryst. Naar han betragtede Perlen med Glæde, skinnede den som det blanke, mægtige Vand, naar han rynkede Brynene formørkedes den og blev stygg at see til. En heel Verden rørte sig derinde. Det var som om Perlen tillige paa eengang havde alle Anders gode og onde Egenskaber i sig. „Kostbare Skat!" raabte han og knyste den til sine Læber, „Du skal aldrig, aldrig komme fra mig"; men i det samme tonede en Stemme i Luften, med sagte, hendøende Klang, det lignede hans Hustrues Stemme:

„Mit Barn, o hør mig, kom tilbage,
Jeg har ei Hvile før Du vender om."

Og Anders greb sig i Barmen, som om han følte sig truffet af en Piil, han betragtede endnu engang med et kjærligt Øie den kostbare Perle. „Nei, nei, jeg bør ikke have den," udbrød han; „men mit Barn er min retmæssige Eiendom, og den vil jeg have tilbage." Med en Ro og Fasthed, der selv bragte Bjergkongen til at studse, gav han Perlen tilbage — og det tabte

Barn laae atter ved hans Bryst, kjendende sit Hjem, sin Fader og sin Lykke.

De mægtige Træstammers Blade bøiede sig tæt til hinanden og hvidskede: „Forunderligt! forunderligt!“ Thi de tænkte ikke hvilken Lykke der kan boe i et Menneskes Bryst, naar det finder sin Tilfredsstillelse.

Men de gode Mennesker, der havde kjendt Anders Guldsmed fra tidligere Tid, de sagde:

Nu er der Fryd og ingen Klage,
Thi Faderen fik sit Barn tilbage;
Gud Fader han er saa fast en Borg,
Og han beskytter mod Hjerteforg.

Og Anders gjentog smilende:

Ja! Vor Gud han er saa fast en Borg,
Og han har taget min Hjerteforg.

8 JU 65

Digitized by Google

Digitized by Google